PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI

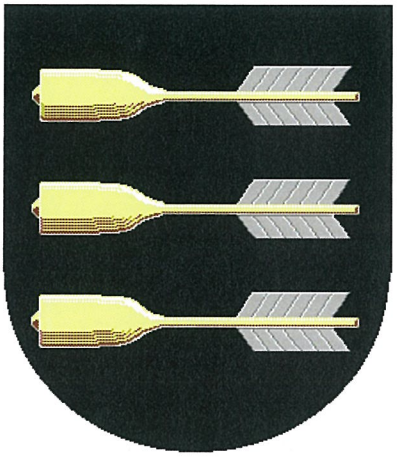

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2015

SISÄLLYSLUETTELO

1 TILINPÄÄTÖSSÄÄNNÖKSET 1

2 TOIMINTAKERTOMUS 1

2.1 Kaupunginjohtajan katsaus 1
2.2 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset 3
2.3 Yleinen taloudellinen tilanne 3
2.4 Kaupungin taloudellinen tilanne 4
2.5 Toimintaympäristön muutokset 6
2.5.1 Väestö 5
2.5.2 Työpaikat ja työllisyys 8
2.6 Henkilöstö 9
2.6.1 Henkilöstön määrä 31.12.2015 9
2.6.2 Vakituinen henkilöstö palvelukeskuksittain 2015 9
2.6.3 Henkilöstökulut 10
2.6.4 Henkilöstön ikä- ja sukupuolirakenne 11
2.6.5 Poissaolot 11
2.6.5.1 Vakinaisen henkilökunnan poissaolopäivät palvelu-keskuksittain (työpäivät) 12
2.6.5.2 Vakinaisen henkilökunnan sairauspoissaolojen pituudet työpäivinä 12
2.6.6 Työterveyshuollon kustannukset 13
2.6.7 Eläkkeelle siirtyminen 14

2.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä 15
2.8 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta 17
2.8.1 Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen 17
2.8.2 Selonteko konsernivalvonnasta 17

3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS 18

3.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut 18
3.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut 20
3.3 Rahoitusasema ja sen muutokset, tase ja sen tunnusluvut 23
3.4 Kokonaistulot ja -menot 27
3.5 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet 27

4 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN 28

4.1 Strategiset tavoitteet 2024 28
4.2 Tulosalueiden ja Pieksämäen Veden tavoitteet 30
4.3 Tilinpäätöslaskelmat 72
4.3.1 Käyttötalousosan toteutumisvertailu 73
4.3.2 Tuloslaskelman toteutumisvertailu 74
4.3.3 Investointien toteutumisvertailu 76
4.3.4 Rahoitusosan toteutuminen 78
4.3.5 Konsernilaskelmat 80
4.3.5.1 Omistukset muissa yhteisöissä 81
4.3.5.2 Konsernituloslaskelma ja -tase 83
4.3.5.3 Konsernin rahoituslaskelma 87

5 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT
5.1 Kaupungin ja konsernin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot, luottamushenkilöluettelo 89

6 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT 112

1
TILINPÄÄTÖSSÄÄNNÖKSET

Kuntalain 113 §:ssä ovat tilinpäätöstä koskevat säännökset, joiden mukaan kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä. Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa. Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja tai pormestari. Lisäksi kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös (KuntaL 114 §). Kuntalain 112 §:n perusteella kunnan tilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan kuntalain lisäksi soveltuvin osin kirjanpitolakia.

Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyydestä talouden tasapainottamiseksi. Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. (KuntaL 115 §)

Kunnan tilinpäätöksestä säädetään kuntalain lisäksi kirjanpitolaissa. Kuntalaki on suhteessa kirjanpitolakiin erityislaki, jonka kirjanpitoa koskevat säännökset syrjäyttävät kirjanpitolain. Kuntalain säännökset koskevat kunnan tilikautta, tilinpäätöksen laatimisaikataulua, käsittelyä ja sisältöä sekä tilinpäätöksen allekirjoittamista. Lisäksi 114 §:ssä säädetään konsernitilinpäätöksestä. Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut ohjeet konsernitilinpäätöksen laatimisesta.

2
TOIMINTAKERTOMUS

2.1
Kaupunginjohtajan katsaus

Vuoden 2015 tilinpäätös on 3,0 milj. euroa ylijäämäinen. Talousarvion alijäämä oli -7,3 milj. euroa. Vuoden 2015 talousarviossa ei huomioitu Pieksämäen Vesi liikelaitoksen yhtiöittämistä ja siitä saatua satunnaista tuloa. Valtuuston päätöksellä Pieksämäen Vesi liikelaitoksen myynti aikaistettiin vuodella, mikä paransi tilinpäätöksen tulosta 6,9 milj. euron satunnaisella myyntitulolla. Todellinen toiminnallinen alijäämä oli siten ilman satunnaista myyntituloa -3,9 milj. euroa eli samansuuruinen kuin vuoden 2014 tilinpäätöksen alijäämä. Vesilaitoksen myynnistä saatu 6,9 milj. euron satunnainen myyntitulo riitti kattamaan tilinpäätöksen toiminnallisen -3,9 milj. euron alijäämän sekä taseeseen jo kertyneen -2,2 milj. euron alijäämän. Taseeseen jäi vielä kirjattavaksi kertynyttä ylijäämää 0,8 milj. euroa.

Tilinpäätöksen tulosta paransi myös budjetoitua paremmat tulokertymät toimintatuotoissa, verotuloissa ja valtionosuuksissa.

Verotuloja kertyi 2,2 milj. euroa enemmän kuin budjetoitiin: yhteisöveroa kertyi n. 1,2 milj. euroa, kiinteistöveroa n. 0,3 milj. euroa ja kunnan tuloveroa n. 0,7 milj. euroa budjetoitua enemmän. Valtionosuuksia tilitettiin kaupungille 0,8 milj. euroa budjetoitua enemmän. Toimintatuottoja kertyi 1,0 milj. euroa enemmän kuin talousarviossa arvioitiin.

Vuoden 2014 tilinpäätöksessä toimintamenot olivat yhteensä 151,1 milj. euroa, mikä on n. 0,3 milj. euroa enemmän kuin alkuperäisessä talousarviossa budjetoitiin. Toimintamenot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 1,8 %.

Verotulojen, valtionosuuksien ja toimintatuottojen paremmat kertymät sekä toimintamenojen maltillinen kasvu pienensivät toiminnallista alijäämää budjetoidusta -7,3 milj. eurosta – 3,9 milj. euroon. Vuosikate on kuitenkin vain 2,3 milj. euroa, ja kattaa suunnitelman mukaisista 6,3 milj. euron poistoista vain runsaan kolmanneksen.

Kuntalain taloussäännökset ja tilintarkastajan kehotus edellyttivät, että kaupunginvaltuusto hyväksyy yksityiskohtainen ohjelman kaupungin talouden tasapainottamiseksi. Kaupunginhallitus asetti talouden tasapainotustyöryhmän, joka laati ehdotuksen kaupungin talouden tasapainotusohjelmaksi. Kaupunginvaltuusto käsitteli talouden tasapainotustyöryhmän laatimaa kaupungin talouden tasapainotusohjelmaa ensimmäisen kerran 17.6.2015 (§ 50). Kaupunginvaltuusto hyväksyi 17.6.2015 esitetyn kaupungin talouden tasapainotusohjelman siten, että hallintokunnille annettiin mahdollisuus esittää vaihtoehtoisia toimenpiteitä. Kaupunginvaltuusto edellytti kuitenkin, että tasapainotusohjelman tasapainotusvaikutus ei saa heikentyä.

Valtuusto totesi 17.6.2015 päätöksessään, että se antaa kaupunginhallituksen tehtäväksi käynnistää yhteistoimintaneuvottelut, jotka tähtäävät 90 henkilötyövuoden vähentämiseen kaupungin henkilöstöstä. Tavoitteena oli, että henkilöstövähennykset on toteutettu vuoden 2015 loppuun mennessä. Hallintokuntien valmistelemista talouden tasapainotusohjelmista koottu tarkennettu talouden tasapainotusohjelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 10.11.2015 (§ 77). Sen talouden tasapainotusvaikutus suunnitelmakaudella 2016 - 2018 on noin 7 milj. euroa verrattuna talousarviovuoteen 2015. Vuoden 2016 talousarvio ja vuosien 2017 – 2018 taloussuunnitelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa talouden tasapainotusohjelman mukaisin toimenpitein 15.12.2017 (§ 92).

Strategisen osayleiskaavan laadinta käynnistyi keväällä 2012 ja. Kaupunginvaltuusto hyväksyi Pieksämäen kaupungin keskusta-alueen strategisen osayleiskaavan 25.1.2016 (§ 5). Osayleiskaavasta käy ilmi kaupungin strategiset linjaukset ilmaiseva Pieksämäen keskustaajaman alueelle eli kantakaupunkiin, Naarajärvelle ja niiden potentiaalisille laajentumisalueille. Strategisessa osayleiskaavassa osoitetaan maankäytön päätoiminnot ja kehittämisen painopistealueet. Suunnittelussa varaudutaan noin 20 vuoden aikajänteen muutostarpeisiin.

Joulukuussa 2012 hyväksytyn Veturitallialueen asemakaavan saavutettua lainvoiman tuli alueen kehittäminen mahdolliseksi. Alueen kaupallinen kehittäminen on lähivuosien tärkein elinkeinopoliittinen tavoite. Vanhojen veturitallien kunnostamishanke ja uuden veturitorin rakennushanke valmistuivat syksyllä 2015. Hankkeiden kokonaiskustannukset olivat 15,4 milj. euroa, johon on saatu avustuksia yhteensä 3,5 milj. euroa veturitallien kunnostamiseen Etelä- Savon ELY- (Elinkeino-, liikenne- ja ympäristö) keskukselta ja veturitorin rakentamiseen Etelä-Savon maakuntaliitolta. Veturitallien tilat on vuokrattu syksyn 2015 aikana yrittäjille.

Veturitallialueen kauppakeskushanke rakentuu ulkopuolisten sijoittajien toimesta. Kaupunginhallitus on solminut yhteistyösopimuksen paikallisen rakennusliike U. Lipsasen kanssa kauppakeskushankkeen toteuttamisesta. Pieksämäen kaupungin ja Rakennusliike U. Lipsanen Oy:n välille solmittiin hankekehityssopimus 22.1.2014 kauppakeskuksen toteuttamiseksi vanhojen Veturitallien tontille. Hankekehityksessä edettiin vuonna 2015 vuokrasopimuksen hyväksymisvaiheeseen. Kaupunginhallitus hyväksyi marraskuussa 2015 tontin 593-1-99-2 vuokraamisen Rakennusliike U. Lipsanen Oy:lle perustettavan yhtiön lukuun. Tontti vuokrattiin liikerakennuksen (kauppakeskus) rakennuspaikaksi ja rakennuslupa tulee jättää 30.6.2016 mennessä. Alue on asemakaavassa keskustatoimintojen korttelialuetta.

2.2
Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Pieksämäen kaupunki on toiminut nykyisessä muodossaan vuodesta 2007 alkaen, jolloin Pieksämäen kaupunki ja Pieksänmaan kunta yhdistyivät. Samalla purkautuivat myös Pieksämäen terveydenhuollon kuntayhtymä sekä Pieksämäen seudun aikuisopiston kuntayhtymä. Kuntaliitos tapahtui kesken valtuustokauden eikä uusia vaaleja pidetty, joten valtuustot toimivat yhdistettynä. Valtuuston koko oli 76 valtuutettua. 1.1.2009 valtuuston koko oli 49 valtuutettua (43+6). Kunnallisvaalit syksyllä 2012 olivat ensimmäiset, joilla valittiin Kuntalain mukaiset toimielimet ilman yhdistymissopimuksen velvoitteita. Vuonna 2013 kaupungin luottamushenkilöorganisaatio pysyi entisenä, mutta jäsenmäärissä tapahtui muutoksia. Valtuuston koko on Kuntalain mukaisesti 43 jäsentä. Kaupunginhallituksen ja vapaaehtoisten lautakuntien jäsenmäärä on hallintosäännön mukaisesti 11 jäsentä lukuun ottamatta perusturvalautakuntaa, jonka jäsenmäärä on 15.

1.6.2017 tulee voimaan Kuntalain muutos, jonka mukaan valtuutettujen lukumäärä 5001 – 20 000 asukkaan kunnissa on 27, jollei valtuusto tee päätöstä vähimmäismäärää suuremmasta jäsenmäärästä. Päätös on ilmoitettava oikeusministeriölle vaalivuotta edeltävän vuoden loppuun mennessä.

Pieksämäki osallistui vuoden 2015 aikana Etelä-Savon sosiaali- ja terveysalueen muodostamista koskevaan valmisteluun, jonka tuloksena nykyisen Etelä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymän perussopimusta esitettiin muutettavaksi siten, että kuntayhtymä voi ottaa hoitaakseen kuntien perusturvan kaikki tehtävät. Kaupunginvaltuusto päätti 25.1.2016 kokouksessaan, että Pieksämäen kaupunki siirtää uuden kuntayhtymän tehtäväksi vain erikoissairaanhoidon palvelut, eikä perusturvan henkilöstö siten siirry uuden kuntayhtymän palvelukseen, jonka toiminta alkaa 1.1.2017.

Suomen hallitus on linjannut valtakunnallista alueuudistusta siten, että maahan muodostetaan 18 itsehallintoaluetta ja 15 sote-aluetta, joista kolme aluetta järjestää sosiaali- ja terveyspalvelunsa yhteistyössä toisen sote-alueen kanssa. Uudistus on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2019 alusta, jossa yhteydessä kuntien tehtävistä sosiaali- ja terveyspalvelut sekä muut lainsäädännössä mahdollisesti määritellyt tehtävät siirtyvät itsehallintoalueiden hoidettavaksi. Uudistuksen voimaantulon jälkeen kunnat ja kuntayhtymät eivät enää voi toimia palveluiden järjestäjinä.

Pieksämäen kaupunginvaltuusto on antanut aluehallintouudistuksesta lausunnon 25.1.2016. Sen mukaan Pieksämäki katsoo perustelluksi kuulua Pohjois-Savon maakuntaan.

2.3
Yleinen taloudellinen tilanne

Valtiovarainministeriön (VM) taloudellisessa katsauksessa (48a/2015) on BKT:n kasvuksi vuodelle 2015 ennustettu 0,2 % ja vuosien 2016 ja 2017 talouskasvuksi VM ennustaa 1,2 %.

Pitkäaikais- ja rakennetyöttömien määrän kasvun osalta VM arvioi tilanteen olevan vakava. Yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita oli vuoden 2015 lokakuussa 113 000, eli vajaat 20 000 enemmän kuin vuotta aiemmin. Rakennetyöttömien määrä oli TEM:n (Työ- ja elinkeinoministeriö) työnvälitystilaston mukaan vuoden 2015 lokakuussa 206 000; myös vajaat 20 000 henkilöä enemmän kuin vuotta aiemmin. VM:n ennusteen mukaan vuoden 2015 työttömyysaste oli 9,4 %, kun se edellisenä vuonna oli 8,7 %.

Yksityisen kulutuksen myönteistä kehitystä tuki vuonna 2015 kotitalouksien reaalitulojen kasvu, minkä seurauksena yksityinen kulutus lisääntyi arviolta 1,3 %. Vuosina 2016 ja 2017 VM arvioi yksityisen kulutuksen kasvun lievästi hidastuvan johtuen pääasiassa vaatimattomasta reaalitulojen kehityksestä.

Maailmankaupan kasvu hiipui mm. Kiinan teollisuustuotannon hidastumisen ja teollisuusmaiden vähäisten investointien vuoksi. Tuonnin kasvu tulee säilymään poikkeuksellisen vaatimattomana, erityisesti kehittyvissä talouksissa. Ennen kriisiä kauppa kasvoi noin kaksinkertaista vauhtia suhteessa tuotantoon, mutta nyt se kasvaa jopa hitaammin kuin tuotanto.

Vuonna 2015 kotimaisen teollisuuden arvonlisäys supistui vielä runsaat 2 %, mutta VM:n arvion mukaan se tulee kasvamaan vuonna 2016 kaksi prosenttia ja vuonna 2017 kolme prosenttia.

Suomen julkisyhteisöjen alijäämä ylitti vuonna 2015 kolmen prosentin viitearvon, vaikka edellisen ja nykyisen hallituksen sopeutustoimet kohentavat rahoitusasemaa. VM arvioi, että vuonna 2016 alijäämä jäänee pienemmäksi kuin 3 %. Julkisyhteisöjen velka on ylittämässä 60 prosentin viitearvon eikä velkasuhde ole taittumassa ennustejaksolla.

VM:n vuoden 2015 talouskatsauksessa todetaan, että kotimaiset riskit liittyvät edelleen reaalitalouden kehitykseen ja työmarkkinoihin. Näyttää siltä, että Suomen talouskasvu jää myös lähivuosina kilpailijamaita alhaisemmaksi. Reaalitalouden suotuisa kehitys on välttämätön ehto julkisen talouden tilan kestävälle paranemiselle. VM korostaa talouskatsauksessaan, että ennustetun kaltainen talouskehitys ei itsessään tule merkittävästi kohentamaan julkisen talouden tilaa Suomessa.

Kuntaliitto on 10.2.2016 julkistanut ennakkotietoja kuntien vuoden 2015 tilinpäätöksistä. Kuntaliiton tiedotteen mukaan kuntien talous on viime vuosina kärsinyt hitaasta talous- ja verotulojen kasvusta, työttömyyden noususta ja työttömyysvastuiden kasvusta sekä viime vaalikaudella tehdyistä poikkeuksellisen suurista valtionosuusleikkauksista.

Vuoden 2015 tilinpäätösten ennakkotiedot osoittavat, että kuntien ja kuntayhtymien toimintamenot laskivat noin yhdellä prosentilla. Menojen kasvua hidastivat yhtiöittämiset sekä erilaiset kuntien säästötoimet. KT Kuntatyönantajien kyselyn mukaan kunta-alalla leikattiin viime vuonna henkilöstömenoja noin 300 miljoonalla eurolla. Kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2015 tilikauden tulos oli 0,27 miljardia ylijäämäinen. Kun tilinpäätöstiedoista oikaistaan kunnallisten liikelaitosten yhtiöittämisistä aiheutuneet vaikutukset, yhteenlaskettu tulos pysyi lähes edellisvuosien tasolla.

Tilastokeskuksen kokoamien kuntien viime vuoden tilinpäätösarvioiden mukaan lainakanta kasvoi yhteensä 0,5 miljardia euroa ja on nyt 17,0 miljardia, kasvua edellisestä vuodesta on kolme prosenttia.

Kuntatalouden kokonaiskuva näyttää kohtuulliselta, mutta kuntakohtaiset erot ovat hyvin suuria. Esimerkiksi tilikauden tulos oli negatiivinen yli 120 kunnassa.

2.4
Kaupungin taloudellinen tilanne

Pieksämäen kaupungin muodostumisen yhteydessä 1.1.2007 oli taseessa yhdistyneiden kuntien ja kuntayhtymien yhteistä alijäämää 2,9 milj. euroa. Todellinen toiminnallinen alijäämä oli huomattavasti syntynyttä alijäämää suurempi. Yhtenä tavoitteena uuden kunnan muodostamisella oli kuntien talouden tasapainottaminen ja siihen liittyvä 5,5 milj. euron toimintakulujen leikkaus. Vuosina 2007 – 2010 onnistuttiin taloutta tasapainottamaan. Em. vuosien tilinpäätökset olivat ylijäämäisiä, osittain yhdistymisavustusten ansiosta. Vuoden 2010 tilinpäätöksessä taseen ylijäämä oli 7,1 milj. euroa.

Vuosina 2011- 2014 taloustilanne vaikeutui. Toimintamenot, erityisesti asiakaspalveluiden ostot kasvoivat tuloja nopeammin. Kuntien saamia valtionosuuksia leikattiin voimakkaasti. Kaupunki korotti tuloveroprosenttia 0,75 prosenttiyksiköllä vuonna 2013, 1,00 prosenttiyksiköllä vuonna 2015 ja edelleen 0,50 prosenttiyksiköllä vuodelle 2016. Myös kiinteistöveroprosentteja on korotettuja ja omaisuutta myyty. Koulutuskuntayhtymän purkamisesta saatiin vuonna 2013 noin 3 milj. euron satunnainen myyntitulo. Näistä toimenpiteistä huolimatta vuosien 2011 – 2014 tilinpäätökset muodostuivat alijäämäisiksi. Taseen alijää-

mä oli vuoden 2014 tilinpäätöksessä -2,2 milj. euroa. Myös velkamäärä kasvoi vuosien 2011 – 2014 aikana.

Kaupungin talouden tila oli kaikilla mittareilla tarkasteltuna huono, minkä vuoksi tilintarkastaja antoi marraskuussa 2014 tilintarkastusilmoituksen. Siinä todettiin, että uuden kuntalakiluonnoksen mukaan talouden tasapainoa koskevat vaatimukset tiukkenevat vielä nykyisestään. Tilintarkastusilmoituksessa todettiin, että kaupungin talouden tasapainottaminen edellyttää pikaisesti merkittäviä tasapainotustoimia ja että talouden tasapainottamiseksi kaupunginvaltuuston tulisi hyväksyä yksilöity toimenpideohjelma.

Kaupunginvaltuusto hyväksy vuonna 2015 talouden tasapainotusohjelman vuosille 2016 – 2018, jossa menojen karsinnan ja tulojen lisäyksen tasapainotusvaikutus on noin 7 milj. euroa vuositasolla. Valtuusto hyväksyi tasapainotusohjelmaan perustuvan vuoden 2016 talousarvion ja vuosien 2017 – 2018 taloussuunnitelman. Tasapainotusohjelmaan sisältyi yhtenä toimenpiteenä Pieksämäen Vesi liikelaitoksen yhtiöittäminen vuonna 2015. Vesiliikelaitoksen yhtiöittämisestä kirjattiin vuoden 2015 tilinpäätökseen 6,9 milj. euron satunnainen myyntitulo. Ilman vesilaitoksen yhtiöittämisestä saatua satunnaista tuloa, on todellinen toiminnallinen alijäämä - 3,9 milj. euroa. Satunnainen myyntitulo huomioiden vuoden 2015 tilinpäätöksen ylijäämäksi muodostui 3,0 milj. euroa.

Vesilaitoksen myynnistä saadulla tasearvon ylittävä satunnainen myyntitulo riittää kattamaan vuoden 2015 tilinpäätöksen – 3,9 milj. euron alijäämän ja taseessa olevan – 2,2 milj. euron suuruisen alijäämän. Taseeseen jää vuoden 2015 tilinpäätöksessä ylijäämää 0,8 milj. euroa.

Uusia koko kuntakonsernia koskevia kriisikuntakriteereitä sovelletaan ensimmäistä kertaa vuonna 2017. Kaupungin konsernitilinpäätöksessä 2014 oli konsernin alijäämä -9,4 milj. euroa. Kunnan ja kuntayhtymän konsernitilinpäätöksen laatimista koskevaa yleisohjetta on muutettu joulukuussa (Työ- ja elinkeinoministeriön kirjanpitolautakunnan yleisohje 22.12.2015). Yleisohjeen mukaan edellisen vuoden tiedot tulee muuttaa vertailukelpoisiksi, ellei muuttamatta jättäminen ole tarpeen olennaisuuden näkökulmasta. Muuttuneiden säännösten mukainen konsernialijäämä vuonna 2014 on -5,3 milj. euroa ja vuoden 2015 tilinpäätöksessä -8,0 milj. euroa.

Seuraavassa kaaviossa on kuvattu kaupungin tuloslaskelman ja taseen yli-/alijäämiä v. 2007 – 2015.

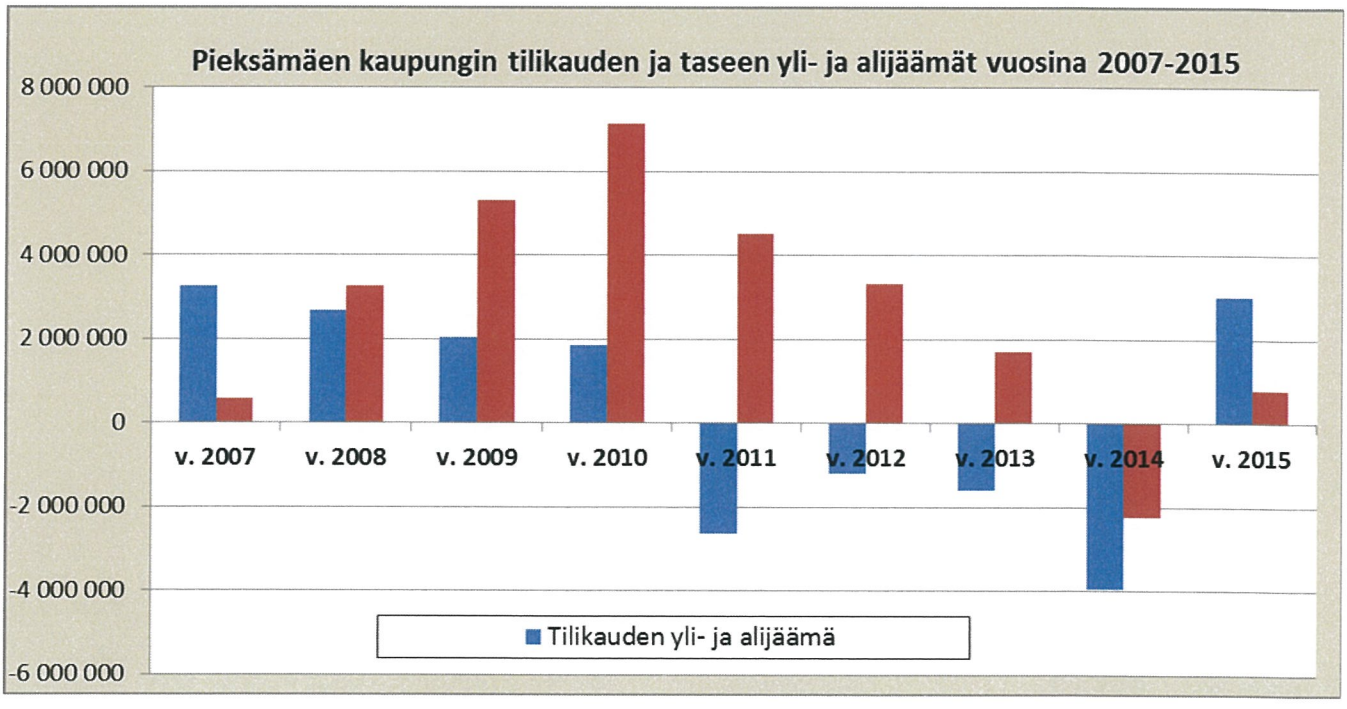

2.5
Toimintaympäristön muutokset

2.5.1 Väestö

Tilastokeskuksen vuoden 2015 ennakkotietojen mukaan Etelä-Savon väkiluku väheni 1.270 henkilöllä eli 0,8 prosentilla. Etelä-Savon väkiluku 31.12.2015 oli ennakkotiedon mukaan 150.292. Pieksämäen kaupungin väkiluku vähentyi 234 hengellä eli 1,2 prosentilla ollen vuoden 2015 lopussa 18.817. Syntyneitä oli 126 ja kuolleita 271. Muuttotappiota oli 89 henkilöä. Kaupunkiin muutti 584 henkilöä ja kaupungista muutti 703. Siirtolaisuus puolestaan lisäsi kaupungin väkilukua 30 henkilöllä. (Etelä-Savon maakuntaliitto: Väestömuutosten ennakkotietoja)

Seuraavana on väestön kehittymistä ja muuttoliikettä kuvaavat taulukot.

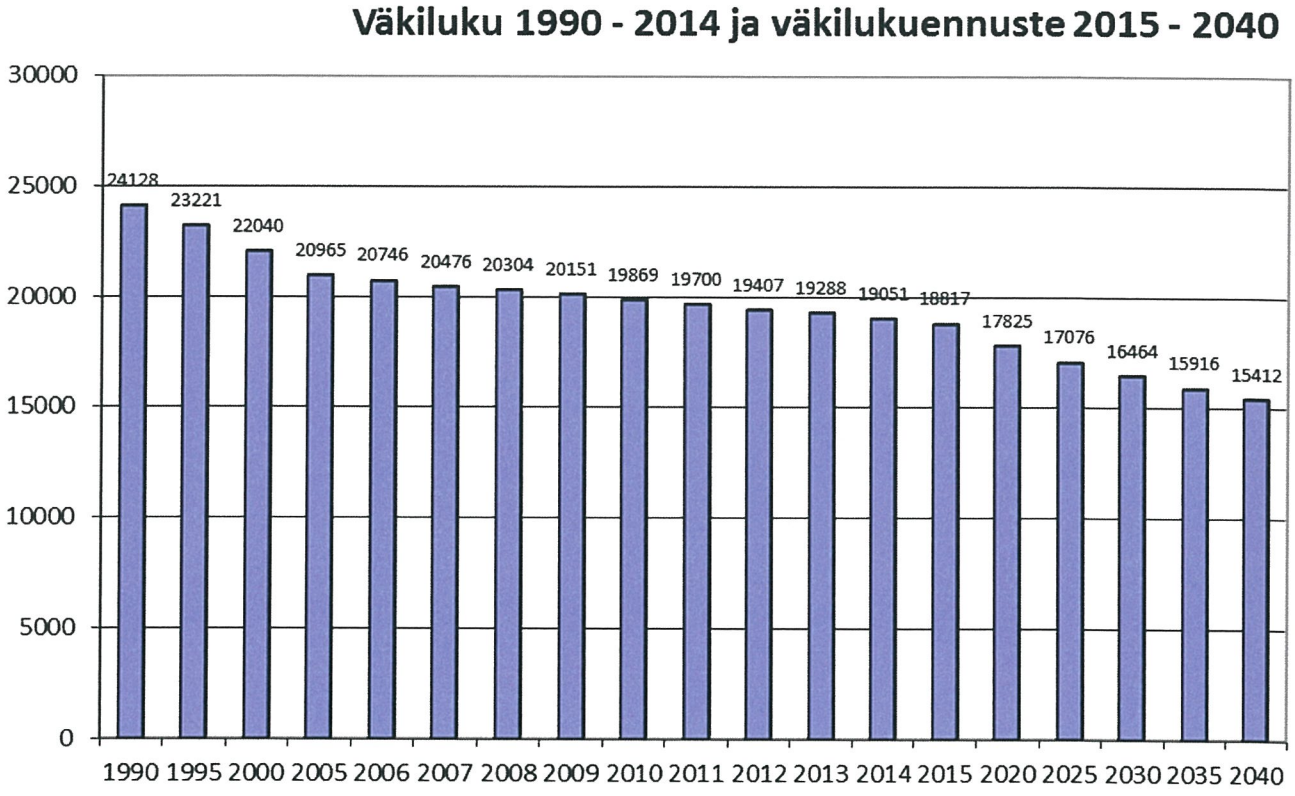

Kuntien välinen tulo- ja lähtömuutto sekä maahan- ja maastamuutto 1987-2013
Pieksämäki

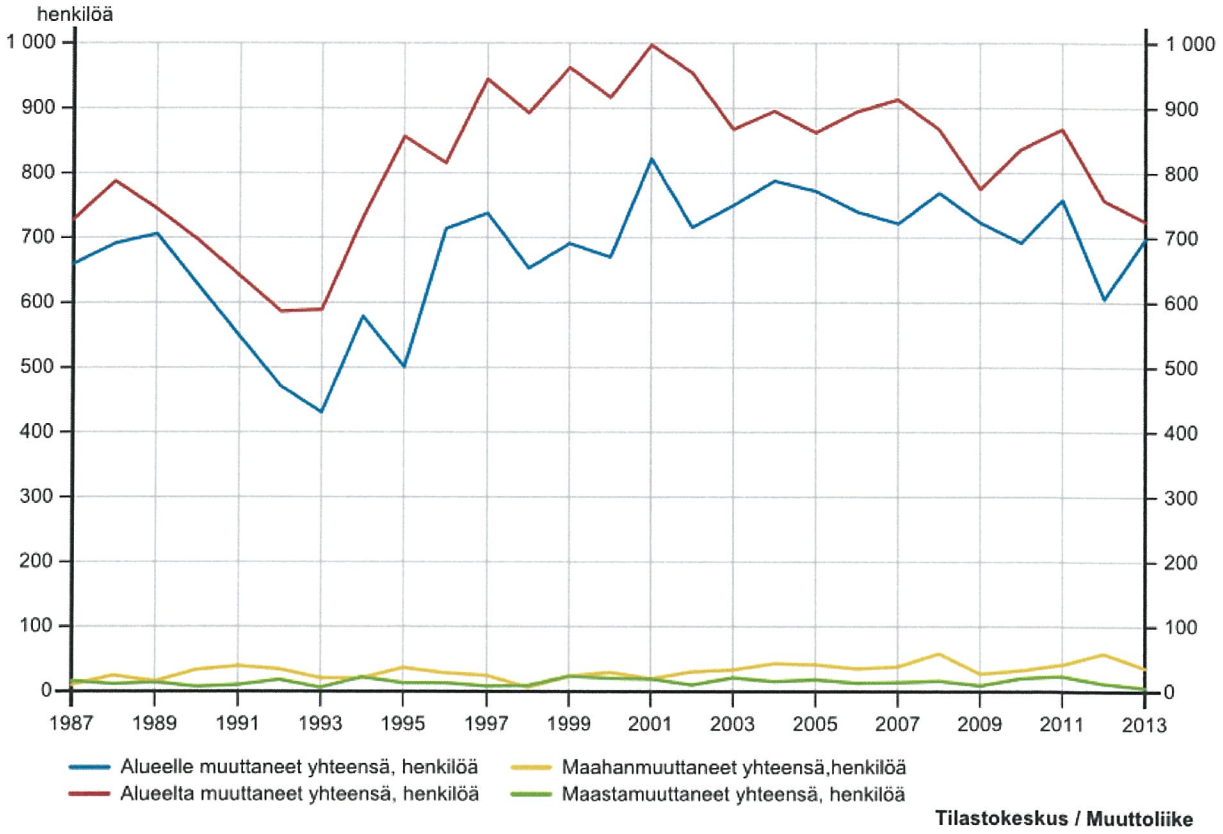

Syntyneiden määrä on selvästi vähentynyt ja tämänhetkinen syntyneiden määrä on 2000-luvulla ollut keskimäärin 140 vuositasolla, kun se vielä 1990-luvun alussa oli n. 300 syntyneen tasolla. Vuonna 2015 syntyneitä oli 126.

Syntyneet 1990 - 2015

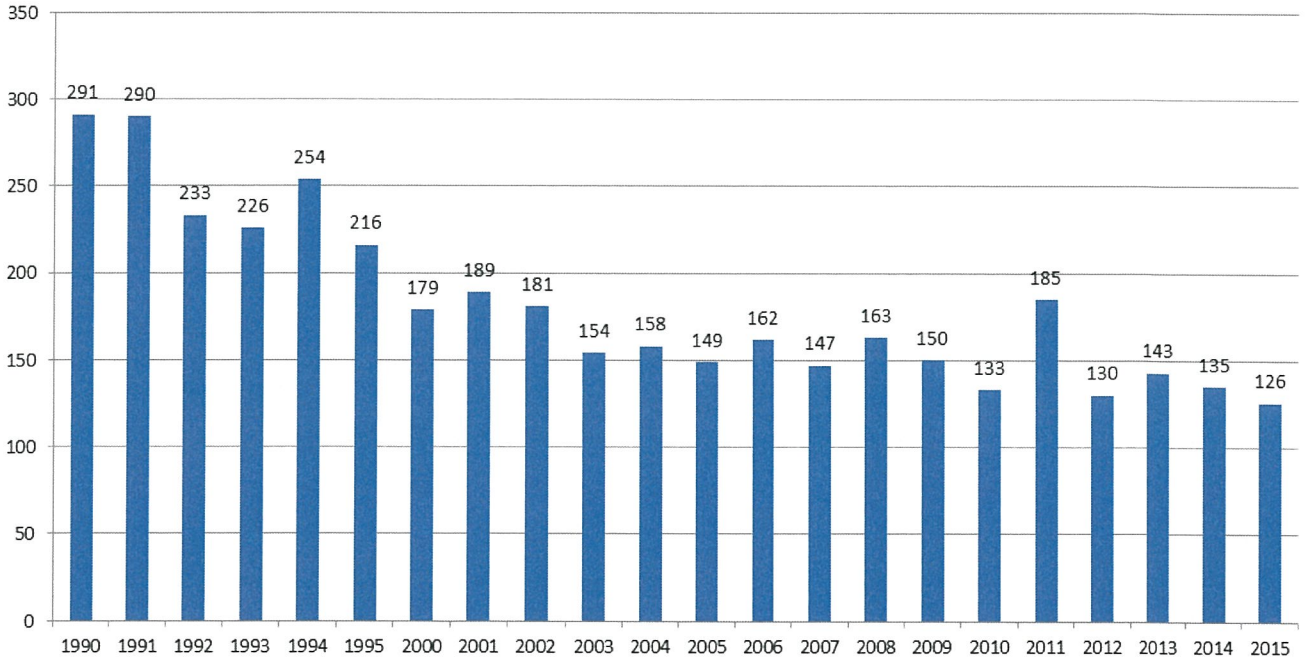

2.5.2 Työpaikat ja työllisyys

Pieksämäen seutu menetti 1990- luvulla n. 2 500 työpaikkaa. Vuosina 2007 – 2008 työpaikkojen lukumäärä kasvoi noin 100:lla, mutta laman myötä työpaikkamäärä väheni v. 2009. Tilastokeskuksen viimeisimmän, vuodelta 2013 olevan työpaikkatilaston mukaan Pieksämäen työpaikkamäärä oli 7158. Kaupunki on panostanut voimakkaasti strategian mukaisesti työpaikkojen luomiseen.

Alueella työssä käyvät (työpaikat) 1990 - 2013

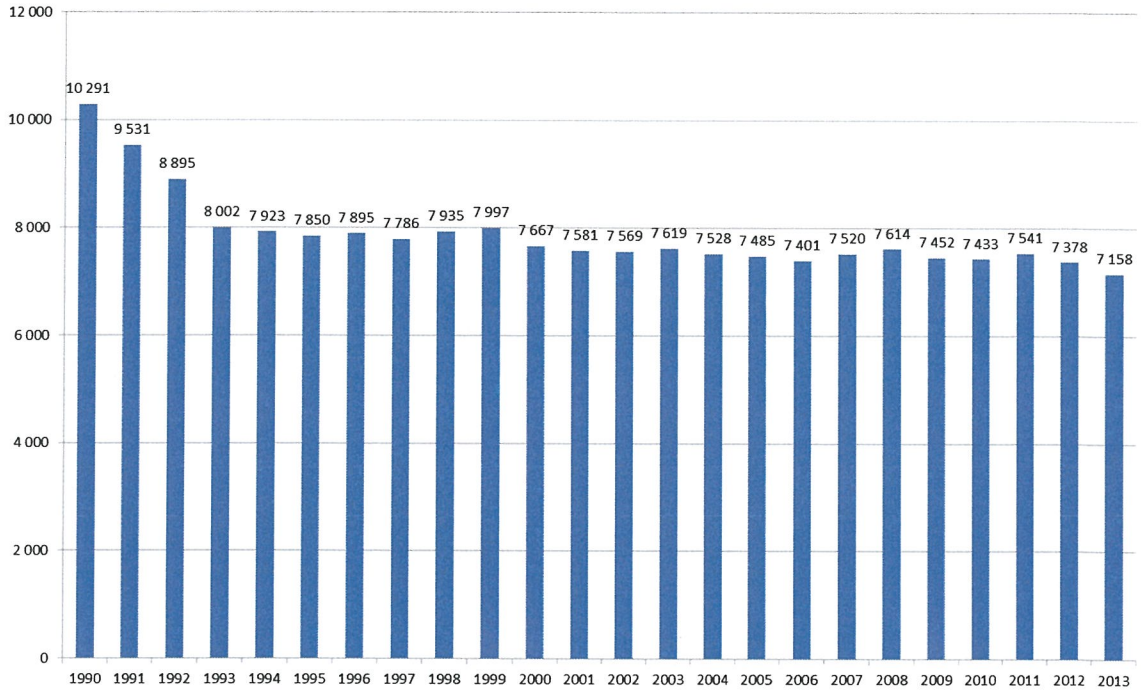

Työttömien määrä on kaupungissa vähentynyt viime vuosien aikana johtuen uusien työpaikkojen syntymisestä ja toisaalta siihen on vaikuttanut väestön ikääntyminen ja asukasluvun väheneminen. Työllisyystilanne pysyi hyvänä v. 2010 - 2012, jolloin työttömyysprosentti on ollut 8,9 – 10,7 %. V. 2013 – 2015 työllisyystilanne heikkeni koko maassa, Etelä-Savossa ja Pieksämäellä. Vuonna 2015 työttömien määrä oli Pieksämäellä keskimäärin 1124 ja työttömyysaste nousi 13,7 %:iin (v. 2014 12,7 % ja v. 2013 11,2 %). Etelä-Savon työttömyysaste vuonna 2015 oli 14,3 % (vuonna 2014 13,3 %) ja koko maassa 13,4 % (v. 2014 12,4 %) (Työ- ja elinkeinoministeriö: Työttömyystietoja ely-keskuksittain ja kunnittain keskimäärin v. 2015).

Työttömät 1991 - 2015

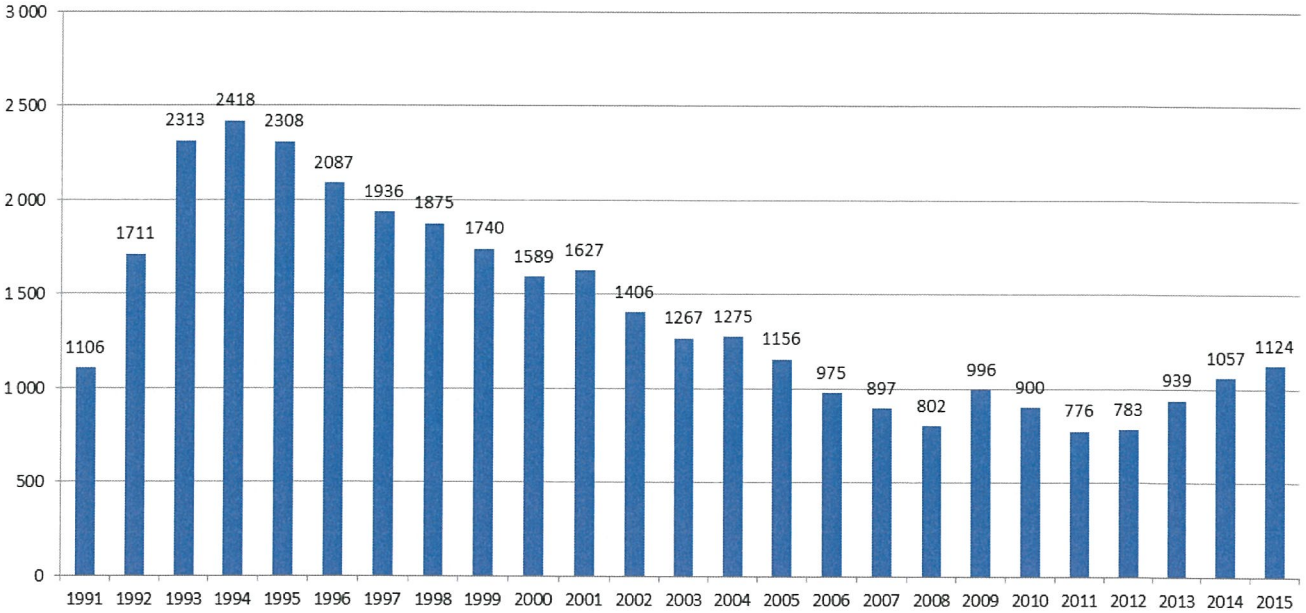

2.6
Henkilöstö

Kaupunginvaltuusto hyväksyi talouden tasapainottamisohjelman, joka sisälsi yhtenä osana 90 henkilötyövuoden vähentämisen. Yt-neuvottelut päättyivät marraskuussa ja kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti henkilöstön vähentämiset taloudellisista ja tuotannollisista syistä sekä toiminnan uudelleenjärjestelyistä johtuvista syistä pannaan täytäntöön vuosina 2016 ja 2017.

2.6.1
Henkilöstön määrä 31.12.2015

Pieksämäen kaupungin palveluksessa oli vuoden 2015 lopussa 972 henkilöä vakinaisessa palvelusuhteessa. Luku sisältää Pieksämäen Veden 14 vakituista työntekijää. Vakituisen henkilöstön kokonaismäärä on laskenut 25 työntekijällä. Osa-aikaista työtä teki 116 työntekijää.
Pieksämäen kaupunki työllisti lisäksi 120 pieksämäkeläistä nuorta kesätöihin. Kaupungin työllistämisvelvoitteen perusteella työllistettyjä työntekijöitä oli työsuhteessa 31.12. neljä henkilöä.

Vuodesta 2007 vakinaisen henkilöstön määrä on laskenut 65 henkilöllä.

2.6.2
Vakituinen henkilöstö palvelukeskuksittain 2015

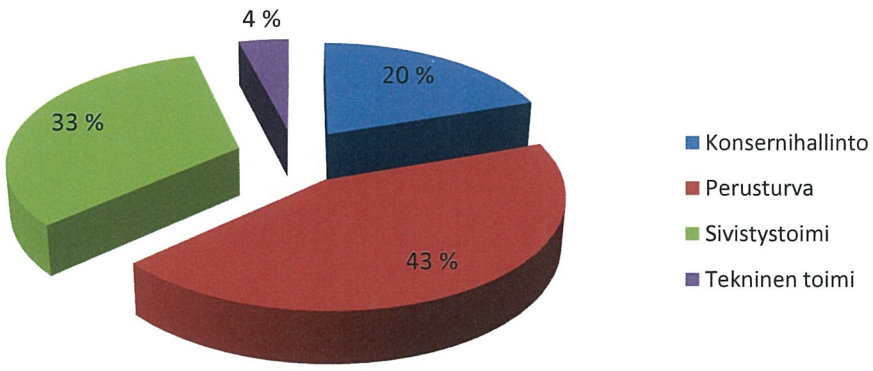

Konsernihallintoon kuuluvat mm. talous- ja henkilöstöhallinto, elinkeinotoimisto, toimistopalvelut, siivouspalvelut, toimitilapalvelut, ruokahuolto ja atk-palvelut. Kaupunginvaltuusto (15.12.2015) on päättänyt yhtiöittää Pieksämäen Vesi liikelaitoksen siirtämällä sen liiketoiminnan tarkoitusta varten perustetulle Pieksämäen Vesi Oy:lle. Teknisen toimen luvut sisältävät Pieksämäen Veden henkilöstön (14 hlö:ä) vielä v. 2015.

2.6.3
Henkilöstökulut

	2013 €	2014	2015 €
Palkat ja palkkiot	39 704 406	39 862 007	39 554 981
Henkilöstösivukulut	13 616 340	13 520 540	14 144 325
Henkilöstökulut yht:	**53 320 746**	**53 382 547**	**53 699 306**

Palkat ja palkkiot ovat pienentyneet n. 0,8%. Henkilöstökulut ovat kuitenkin kokonaisuudessaan kasvaneet n. 0,6 % lähinnä eläkevastuiden kirjaamisesta johtuen.

Henkilöstökulut v. 2007-2015

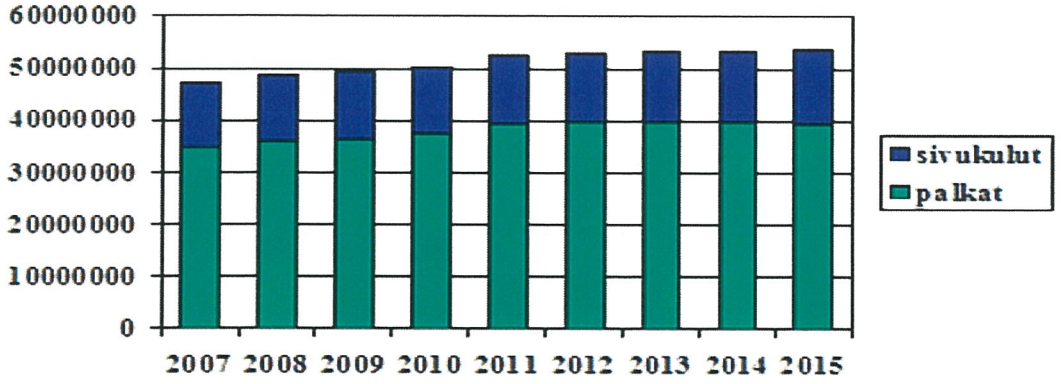

2.6.4
Henkilöstön ikä- ja sukupuolirakenne

Kaupungin vakituisista työntekijöistä valtaosa on naisia. Naisia oli kaupunginpalveluksessa 824 ja miehiä 148.

Sukupuolijakauma

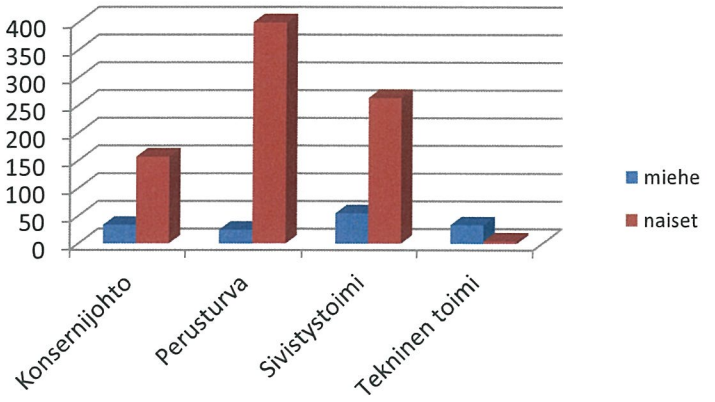

Ikäjakauma

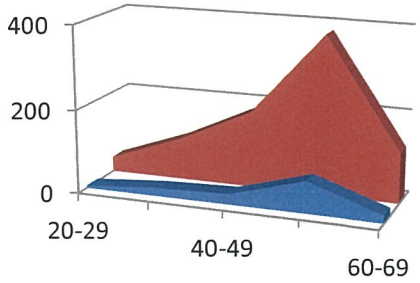

Henkilökunnan ikäjakauma palvelukeskuksittain

Henkilökunnan ikä Vuosi 2015	20-29 v.	30-39 v.	40-49 v.	50-59 v.	60-69 v.	yht.
Konsernihallinto	5	16	31	97	42	191
Perusturva	23	58	87	202	54	424
Sivistystoimi	15	44	88	131	40	318
Tekninen toimi	0	3	4	28	4	39

Suurin ikäryhmä on edelleen 50-59-vuotiaat, yhteensä 458 henkilöä. Tämän ikäluokan edustajia on koko kaupungin henkilöstöstä 47 %. Vakinaisen henkilöstön keski-ikä on n.50 vuotta.

2.6.5
Poissaolot

2.6.5.1
Vakinaisen henkilökunnan poissaolopäivät palvelukeskuksittain (työpäivät)

	Konserni-hallinto	Perusturva	Sivistystoimi	Tekninen toimi	Yhteensä 2015	Yhteensä 2014
sairausloma	2315	6141	3426	670	12552	13988

Vakituisen henkilöstön sairauspoissaolopäivien lukumäärä on pienentynyt n. 10 %. Suurin yksittäinen diagnoosiluokka sairauspoissaoloissa on edelleen tuki- ja liikuntaelinten sairaudet. Työterveyshuollon vuosittain päivitettävässä toimintasuunnitelmassa kohdistetaan ennaltaehkäiseviä ja työkykyä ylläpitäviä toimenpiteitä erityisesti niihin työyksiköihin, joissa henkilöstöllä on esiintynyt runsaasti työntekoa hankaloittavia terveydellisiä ongelmia.

2.6.5.2
Vakinaisen henkilökunnan sairauspoissaolojen pituudet työpäivinä

	1-5 pv.		6-30 pv.		31-365 pv.		Yhteensä	
Vastuualue	2014	**2015**	2014	**2015**	2014	**2015**	2014	**2015**
Konsernihallinto	678	**537**	983	**842**	1316	**936**	2977	**2315**
Perusturva	1543	**1390**	1707	**1632**	3943	**3119**	7193	**6141**
Sivistystoimi	1141	**1164**	953	**1066**	1196	**1196**	3290	**3426**
Tekninen toimi	120	**104**	408	**130**	0	**436**	528	**670**
Yhteensä	3482	**3195**	4051	**3670**	6455	**5687**	13988	**12552**

Sairauspoissaolojen kehitys vastuualueittain v. 2013 – 2015

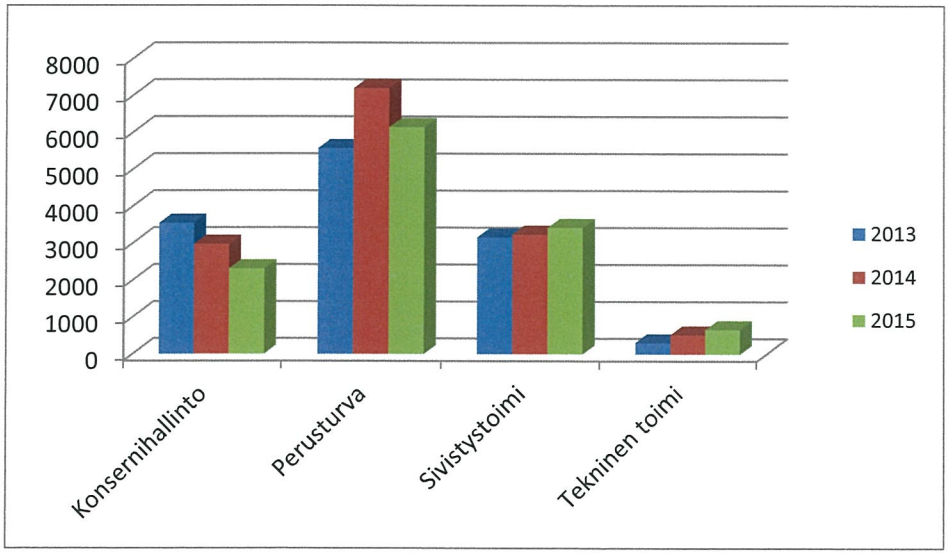

Sairauspoissaolojen jakaantuminen poissaolon pituuden mukaan

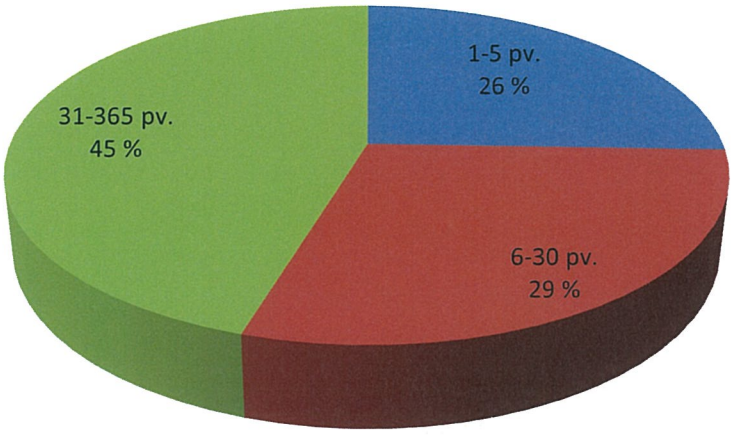

2.6.6
Työterveyshuollon kustannukset

Pieksämäen kaupungin henkilöstön työterveyshuollosta on vastannut v. 2013 alusta Dextra Pieksämäki, joka on osa Pihlajalinna Oy:tä. Alla olevaan taulukkoon on koottu työterveyshuollon Kelan korvaukseen oikeuttavat kustannukset vuosilta 2011 – 2015.

Työterveyshuolto	Vuosi 2011	Vuosi 2012	Vuosi 2013	Vuosi 2014	Vuosi 2015
Kokonaiskulut	670.383,04	651.857,57	563.230,04	583.417,35	551.863,47
Ennalta ehkäisevä toiminta	250.301,55	235.146,62	209.537,32	254.826,18	250.478,38
Sairaanhoito	420.081,49	416.710,95	353.692,72	328.591,17	301.385,09
Kelan korvaus	272.925,30	259.260,00	264.444,00	268 332,00	x)255.000
Nettomeno	**397.457,74**	**392.597,57**	**298.786,04**	**315 085,35**	**296.863,47**

x)arvio

Työterveyshuollon toiminta v. 2014 ja v. 2015

	Työterveyshuolto					Sairaanhoito	
	Terveystarkastukset(kpl)		Työpaikkaselvitykset(t)			Käynnit vastaanotolla	
	2014	**2015**	**2014**	**2015**		**2014**	**2015**
Lääkärit	433	379	127	88	Lääkärit	3 402	3189
Terv. hoitajat	426	521	77	129	Terv. hoitajat	389	401
Fys. terapeutit	171	161	31	75,5	Fys. terapeutit	299	245
Lab. tutkim.	325	547			Lab. tutkim.	2 634	2491
Röntgentut.	37	24			Röntgentut.	350	298
Psykologi	215	249	43	40	Psykologi	0	1
Erikoislääkäri	1	9			Erikoislääkäri	26	22

2.6.7
Eläkkeelle siirtyminen

Vuonna 2015 eläkkeelle siirtyi yhteensä 40 henkilöä, joista 5 siirtyi työkyvyttömyyseläkkeelle. Lisäksi osa-aikaeläke myönnettiin kolmelle työntekijälle.

Eläkkeelle siirtyneiden ja osa-aikaeläkkeen aloittaneiden määrä, keski-ikä ja osuus eläkelajeittain

Eläkelaji	Määrä, henk.	Määrä edellisenä vuonna, henk.	Muutos, henk.	Muutos-%	Keski-ikä, v.	Keski-iän muutos, v.	Osuus kaikista eläkkeelle siirtyneistä, %
Vanhuuseläkkeet	35	40	-5	-12,5	63,2	-0,3	72,9
Täysi työkyvyttömyyseläke	5	8	-3	-37,5	59,7	-2,1	10,4
Täysi kuntoutustuki	3	5	-2	-40,0	*	*	6,3
Osatyökyvyttömyyseläkkeet yhteensä	5	8	-3	-37,5	56,2	-1,3	10,4
Yhteensä	**48**	**61**	**-13**	**-21,3**	**61,3**	**-0,4**	**100,0**
Osa-aikaeläke	3	3	0	0,0	*	*	5,9

Eläkkeelle siirtyminen ja osa-aikaeläkkeen aloittaneiden määrä

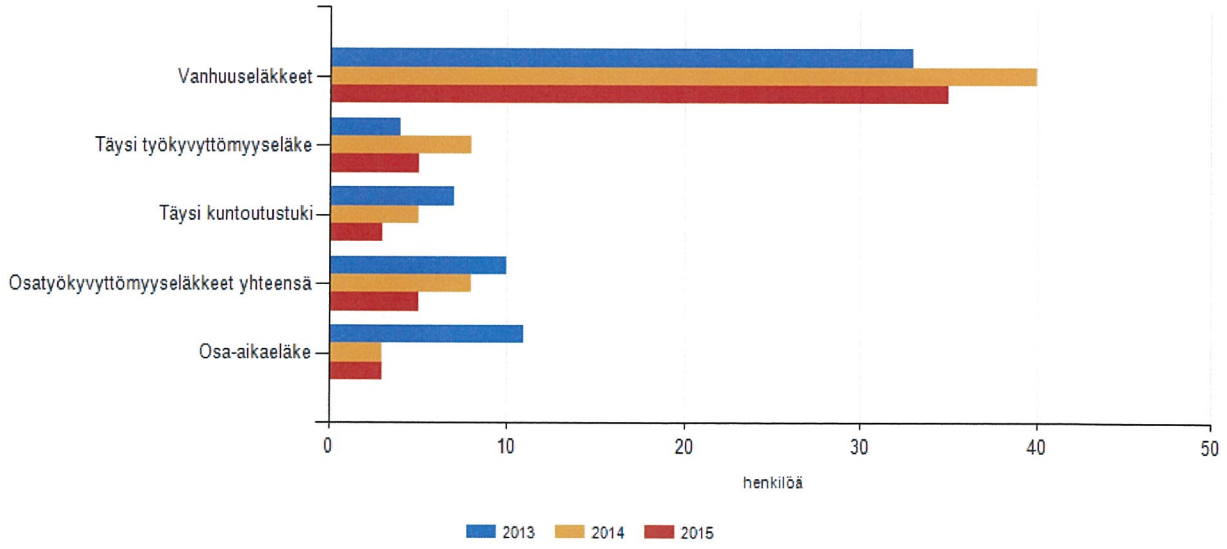

Eläkeköitymisennuste 2016 – 2024

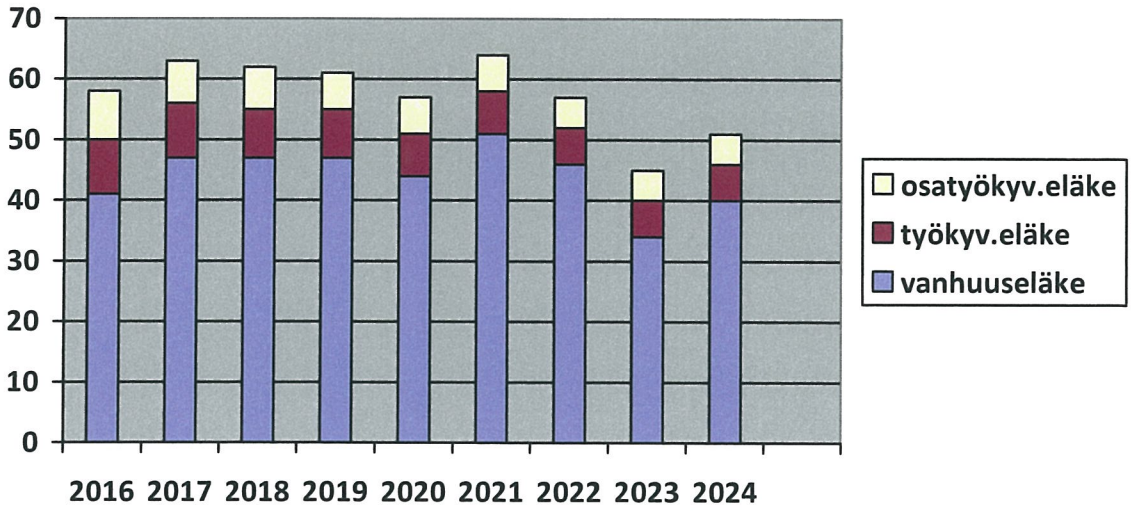

Eläkepoistumaennusteessa ei ole huomioitu v. 2017 eläkeuudistusta.

2.7
Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Julkinen talouden ennustetaan edelleen pysyvän alijäämäisenä pitkittyneen matalasuhdanteen sekä talouden rakenteellisten ongelmien vuoksi. Toteutetut sopeutustoimet ovat rajoittaneet julkisten menojen kasvua, mutta eivät ole pysäyttäneet sitä väestön ikääntymisestä aiheutuvan kuntiin kohdistuvan menopaineen vuoksi. Heikon tulokehityksen vuoksi myös julkisen talouden alijäämä on kasvanut. Kolmen prosentin alijäämäraja rikkoutui v. 2014. Alijäämän ennustetaan kuitenkin kääntyvän hienoiseen laskuun ennustejaksolla. Julkinen velka suhteessa BKT:hen jatkaa kasvuaan ja ylittää 60 prosentin rajan. Julkisyhteisöjen EPD-velka kuvaa EU-maiden julkisen talouden velkaantumasta. Suomen EPD-velka oli vuonna 2014 59,3 %.

Kotimaiset riskit liittyvät edelleen reaalitalouden kehitykseen ja työmarkkinoihin. Näyttää siltä, että Suomen talouskasvu on jäämässä myös lähivuosina alhaiselle tasolle. Reaalitalouden suotuisa kehitys on välttämätön ehto julkisen talouden tilan kestävälle paranemiselle.
Tulevaan talouskasvuun, julkiseen velkaantumiseen ja rahoitusmarkkinoiden toimivuuteen liittyy suuria ja vaikeasti arvioitavia riskejä.

Kuntatalouden näkymiä kiristävät yleisen heikon taloudellisen kehityksen lisäksi valtiontalouden kuntiin kohdistuvat mahdolliset lisäleikkaukset, mitkä aiheuttavat kaupungin taloudelle suurta epävarmuutta. Kuntien rahoituspohjaa on heikennetty valtionosuusleikkauksilla, mutta kuntien tehtäviä ja velvoitteita ei ole kyetty purkamaan. Sen sijaan lainsäädännön muutoksilla on lisätty kuntien velvoitteita ja kustannuksia, mm. työllisyyden hoidon osalta.

Valmisteilla oleva sote- ja aluehallintouudistus on suurimpia hallinnon ja toimintatapojen uudistuksia, mitä Suomessa on tehty. Tavoitteena on, että sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestäminen ja muita alueellisia tehtäviä siirtyy itsehallintoalueille 1.1.2019. Hallituksen linjauksen mukaan uusille maakunnille siirtyisivät myös pelastustoimen ja maakuntien liittojen tehtävät, ELY-keskusten alueellisen kehittämisen tehtävät sekä mahdollisesti ympäristöterveydenhuolto. Muutokset koskevat myös sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitusta, ohjausta ja verotusta. Hallituksen rahoituksen uudistamista koskevan linjauksen mukaan kunnilla

ei voi jatkossa olla merkittävää vastuuta sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksesta. Hallituksen mukaan rahoituksen päävastuu olisi valtiolla. Lisäksi selvitetään maakuntien osittaista omaa verotusoikeutta.

Kunnat ovat antaneet lausuntonsa aluehallintouudistuksesta vuoden 2016 alussa. Lausunnonantajien mielestä rahoitusvastuun siirtyminen on perusteltua, kunhan tuleva rahoitusmalli turvaa kuntien toimintakyvyn jatkossakin. Aluehallintouudistukseen ja siihen liittyvään rahoitusmalliin liittyy kuntien ja kuntalaisten kannalta riskejä. Kuntalaisten veroaste ei saa merkittävästi nousta ja kuntien vastuulle jäävien tehtävien hoitamiseen ja kunnan elinvoimaisuuden kehittämiseen tarvittava rahoitus tulee turvata.

Kaupungin menojen kasvu on syönyt tulovirtojen kasvun ja johtanut peräkkäisiin alijäämäisiin tilinpäätöksiin ja kasvattanut kaupungin velkamäärää. Vuodesta 2011 lähtien kaupungin kaikki tilinpäätökset ovat olleet alijäämäisiä. Myös vuoden 2015 tilinpäätös on – 3,9 milj. euroa alijäämäinen ilman vesiliikelaitoksen myynnistä saatavaa 6,9 milj. euron satunnaista myyntituloa, jonka vuoksi tilinpäätös muodostui 3,0 milj. euroa ylijäämäiseksi. Todellinen toiminnallinen alijäämä vuoden 2015 tilinpäätöksessä on samansuuruinen kuin vuoden 2014 tilinpäätöksen alijäämä, joka myös oli – 3,9 milj. euroa. Vaikka vesilaitoksen satunnaisella myyntitulolla saatiin katettua vuoden 2015 rakenteellinen – 3,9 milj. euron alijäämä sekä taseen olemassa oleva – 2,2 milj. euron kertynyt alijäämä, ei vesilaitoksen myynnistä saatu satunnainen myyntitulo kuitenkaan poistanut kaupungin talouden rakenteellista alijäämää ja talouden tasapainotustarvetta.

Kaupunginvaltuuston 10.11.2015 hyväksymä talouden tasapainotusohjelma tähtää n. 7 milj. euron tasapainotusvaikutukseen vuositasolla. Toteutuessaan ohjelma varmistaa sen, että kaupungin tulevien vuosien tilinpäätökset muodostuvat ylijäämäisiksi, eikä kaupungin taseeseen muodostu uutta kertynyttä kattamatonta alijäämää. Myös konsernitaseen kertyneen alijäämää pystytään tällöin pienentämään.

Merkittäviä riskejä kaupungin toiminnassa liittyy henkilöstöön, tietojärjestelmiin, rahoitukseen ja vahinkoriskeihin. Kaupungin henkilöstö on ikääntymässä, minkä vuoksi vuosittain eläkkeelle siirtyvien määrä kasvaa. Tästä aiheutuvia epävarmuustekijöitä ovat haasteet henkilöstön saatavuudessa. Toisaalta uutta henkilöstöä ei rekrytoida samassa suhteessa kuin sitä poistuu, mikä aiheuttaa riskejä henkilöstön osaamiselle ja jaksamiselle työtehtävien kasaantuessa ja työnkuvien laajentuessa. Henkilöstön eläköityminen antaa toisaalta mahdollisuuksia tehtävien uudelleen järjestelylle.

Kaupungin alijäämäiset tilinpäätökset ja heikko vuosikate sekä suuret investoinnit ovat johtaneet velkaantumisen kasvuun. Käyttötalouden tervehdyttäminen siten, että vuosikatteella pystytään kattamaan poistot, on ehdottoman välttämätöntä talouden tasapainottamiseksi ja velkaantumisasteen kasvun hillitsemiseksi. Korkotaso on pysytellyt alhaisena, mikä on toistaiseksi pitänyt lainanhoitokustannukset alhaisella tasolla. Kaupungin lainasalkun suojausaste ja korkosidonnaisuusaika ovat viime vuosina olleet alhaisemmalla tasolla kuin kuntasektorilla keskimäärin. Lainasalkun suojausastetta ja korkosidonnaisuusaikaa on vuoden 2015 aikana nostettu ja sitä on perusteltua edelleen nostaa korkokannan ollessa ennätyksellisen alhaisella tasolla.

Kaupunki on ottanut vakuutuksia omaisuus-, vahinko- ja vastuuriskien varalle. Kaupungilla on laaja omaisuusmassa, jota on syytä edelleen realisoida kulujen pienentämiseksi ja tuottojen saamiseksi. Kaupunkikonsernin vastuulla olevaa infrastruktuuria (mm. vesi- ja jätevesiverkosto, kadut, tiet ja valaistus) on vuosittain perusparannettu, mutta korjausvelka on silti merkittävä. Tuottamattomien ja palvelutuotannosta poistuneiden tilojen ylläpitokustannukset syövät kaupungin käytettävissä olevia resursseja tarpeettomasti. Näitä tiloja on saatu myytyä ja osa kiinteistöistä on tarkoituksenmukaista purkaa. Myös nykyistä palveluverkkoa ja tilojen uudenlaisia käyttömahdollisuuksia tulee tarkastella ennakkoluulottomasti.

Kaupungin vastuut takauksina kohdistuvat lähinnä vuokra-asuntoihin muiden vastuiden ollessa vähäisiä. Kunnan omistamien vuokra-asuntojen määrä on suuri. Omaisuutta on syytä ainakin yksittäisten huoneistojen osalta realisoida. Huoneistojen myynti on osa kaupungin talouden tasapainotusohjelmaa ja konserniin kuuluvan tytäryhteisön Pieksämäen Haka Oy:n tuloutusta kaupungille. Myös vanhimpien, vajaalla täyttöasteella olevien vuokratalojen purkamista on harkittava.

2.8
Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

2.8.1.
Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestäminen

Kuntalakiin kesällä 2012 lisätyt säännökset kunnan ja kuntakonsernin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta tulivat voimaan vuonna 2014. Valtuusto hyväksyi 20.1.2015 kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Lisäksi hallintosääntöön hyväksyttiin määräykset asiaa koskevasta toimivallasta ja tehtävien jaosta.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkoitus on

- varmistaa kunnan ja kuntakonsernin tehtävien häiriötön toteutuminen ja lainmukaisuus (lakien, määräysten ja sopimusten noudattaminen)
- varmistaa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen, toiminnan tuloksellisuus ja tehokkuus sekä hyvän hallintotavan mukaiset menettelyt
- varmistaa omaisuuden ja voimavarojen turvaaminen
- varmistaa taloudellisen ja toiminnallisen tiedon oikeellisuus, riittävyys, ajantasaisuus ja luotettavuus (tietojärjestelmät, raportointijärjestelmät)

Sisäinen valvonta on osa johtamista ja sen tulee olla osa vuotuista strategista suunnittelua ja tavoitteiden asettamista. Sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta on annettu ohjeet vastuualueille ja ne ovat vuoden 2014 aikana käynnistäneet sitä koskevan valmistelutyön. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilannetta on selostettu vastuu- ja tulosalueiden toimintakertomuksissa.

Kaupungin toiminnan ja talouden seurannasta on annettu ohjeet vastuualueille ja niihin liittyvä raportointi toimii. Talouden tasapainotustoimenpiteiden vaikutuksia talouteen ja toimintaan tulee tarkastella ja ryhtyä toimenpiteisiin, ellei ohjelmassa pysytä.

Vastuualueiden kanssa käydään yksityiskohtainen toimintoihin ja talouteen liittyvä neuvottelu talousarvion laadinnan yhteydessä ja osittain tilinpäätöksen valmistuttua. Tarvittaessa pidetään erillispalavereita vastuualueittain/tulosalueittain.

2.8.2
Selonteko konsernivalvonnasta

Kaupungin konserniohje (kv 10.6.2008 § 19) koskee kaupunkia ja sen tytäryhteisöjä. Konserniohjeen mukaisesti konsernijohto (kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja ja muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset) vastaa kaupunkikonsernin ohjauksesta ja valvonnan järjestämisestä. Kaupunginhallitus on valinnut edustajansa tytäryhteisöihin ja ohjeistanut tapauskohtaisesti edustajia. Kiireellisissä tapauksissa ohjeistuksen on antanut kaupunginjohtaja.

Konsernijohdon ja tytäryhteisöjen johdon tapaamisissa käydään läpi tytäryhteisöjen toimintaa. Tapaamisia järjestetään tarvittaessa. Tytäryhteisöjen toimintaa ja taloutta seurataan myös tilinpäätösasiakirjoista, sekä pyydetään erillisraportteja, mikäli tarvetta ilmenee.

Suurimmat tytäryhteisöt käyttävät pääsääntöisesti samaa tilintarkastusyhteisöä Pieksämäen kaupungin kanssa.

Kaupunginhallitus on tarvittaessa ohjeistanut kaupungin edustajia kuntayhtymissä asioissa, joissa on tarvittu peruskunnan kannanottoa.

3
TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

3.1
Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Tuloslaskelma selvittää tilikaudelle jaksotettujen tulojen riittävyyttä tilikaudelle jaksotettuihin menoihin, jotka esitetään laskelmassa tietyssä etuoikeusjärjestyksessä. Tulorahoituksen riittävyyttä arvioidaan toiminta-, käyttö ja vuosikatteen sekä tilikauden tuloksen avulla.

Jäljempänä on esitetty ulkoinen tuloslaskelma, josta on poistettu sisäiset erät. Liitetietoina ovat erillisinä Pieksämäen kaupungin sekä liikelaitoksena olevan vesilaitoksen tuloslaskelmat.

Tilikauden tulos ja ylijäämä on 3,0 milj. euroa. Pieksämäen kaupungin tilikauden ylijäämä on 3,1 milj. euroa ja vesilaitoksen alijäämä -0,1 milj. euroa. Poistot ovat 6,3 milj. euroa ja vuosikate 2,3 milj. euroa ulkoisen tuloslaskelman mukaan. Vuosikate on 124 euroa/asukas ja toimintakate -5 912 euroa/asukas.

Tilikauden ylijäämä muodostuu vesi liikelaitoksen yhtiöittämisestä saadusta satunnaisesta myyntitulosta. Ilman 6.9 milj. euron satunnaista myyntituloa on toiminnallinen alijäämä -3.9 milj. euroa eli samansuuruinen kuin vuoden 2014 tilinpäätöksessä. Taloustilanne edellyttää hyväksytyn talouden tasapainotusohjelman noudattamista.

TULOSLASKELMA

ulkoinen	1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2014
TOIMINTATUOTOT	**23 870 283,83**	**23 848 666,51**
Myyntituotot	7 707 888,66	7 671 311,28
Maksutuotot	9 014 150,64	9 118 294,23
Tuet ja avustukset	1 875 415,99	1 980 662,20
Muut toimintatuotot	5 272 828,54	5 078 398,80
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	**154 035,66**	**202 087,41**
TOIMINTAKULUT	**135 280 907,23**	**132 028 490,39**
Henkilöstökulut	53 699 305,88	53 382 547,03
Palkat ja palkkiot	39 554 980,81	39 862 006,81
Henkilösivukulut	14 144 325,07	13 520 540,22
Eläkekulut	11 894 450,04	11 271 355,67
Muut henkilösivukulut	2 249 875,03	2 249 184,55
Palvelujen ostot	63 905 913,37	60 823 515,23
Asiakaspalvelujen ostot	45 414 508,09	42 868 652,00
Muiden palvelujen ostot	18 491 405,28	17 954 863,23
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	9 003 040,20	8 613 269,66
Avustukset	5 601 344,84	5 558 817,52
Muut toimintakulut	3 071 302,94	3 650 340,95
TOIMINTAKATE	**-111 256 587,74**	**-107 977 736,47**
Verotulot	67 328 364,71	63 952 691,70
Valtionosuudet	46 302 850,00	45 349 143,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-32 873,97	64 636,61
Korkotuotot	26 180,37	38 914,03
Muut rahoitustuotot	564 916,35	624 372,62
Korkokulut	-596 178,67	-590 202,95
Muut rahoituskulut	-27 792,02	-8 447,09
VUOSIKATE	**2 341 753,00**	**1 388 734,84**
Poistot ja arvonalentumiset	-6 289 607,94	-5 603 919,64
Satunnaiset tuotot ja kulut		
Satunnaiset tuotot	6 927 532,21	165 372,28
TILIKAUDEN TULOS	**2 979 677,27**	**-4 049 812,52**
Poistoeron lisäys (-) vähennys(+)	35 081,11	35 081,11
Varausten lisäys (-) vähennys (+)		2 514,31
Rahastojen lisäys (-) vähennys (+)		64 891,35
Tilikauden yli- / alijäämä	**3 014 758,38**	**-3 947 325,75**

Tuloslaskelman tunnusluvut

	Tp2015	Tp2014
Toimintatuottojen %-osuus toimintakuluista 100*toimintatuot:(toimintakulut-valmistus omaan käyttöön)	17,7	18,1
Toimintakulut € / asukas	7 189	6 925
Toimintakulut milj. euroa	135,3	132,0
Toimintatuotot € / asukas	1 268	1 251
Toimintatuotot milj. euroa	23,9	23,8
Vuosikate prosenttia poistoista 100*Vuosikate / poistot	37,2	24,8
Vuosikate €/asukas asukasmäärä vuoden lopussa	124 18 818	73 19 066
Toimintakate € /asukas-	5 912	5 663
Verotulot € / asukas	3 578	3 354
Tulovero - %	21,50	20,50

3.2
Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä esitettävien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella.

RAHOITUSLASKELMA

	2015	**2014**
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	2 341 753,00	1 388 734,84
Satunnaiset erät	6 927 532,21	165 372,28
Tulorahoituksen korjauserät	-6 964 852,60	-768 029,10
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-16 090 111,92	-21 606 357,44
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 514 277,12	3 747 816,28
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	20 500 464,45	1 404 566,77
Toiminnan ja investointien rahavirta	9 229 062,26	-15 667 896,37
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-11 650 000,00	-19 085,00
Antolainasaamisten vähennys	209 110,38	600 629,75
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	16 900 000,00	18 992 120,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-12 997 808,19	-8 054 020,25
Lyhytaikaisten lainojen muutos (lisäys +)	0,00	2 948 207,29
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-12 222,14	86 731,32
Vaihto-omaisuuden muutos (vähennys +)	128 659,38	17 787,55
Saamisten muutos (lisäys -)	1 398 852,35	170 807,23
Korottomien velkojen muutos	-3 680 178,23	1 656 230,08
Rahoituksen rahavirta	-9 703 586,45	16 399 407,97
Rahavarojen muutos	**-474 524,19**	**731 511,60**
Rahavarojen muutos		
Kassavarat 31.12.	383 774,78	858 298,97
Kassavarat 1.1.	858 298,97	126 787,37
	-474 524,19	**731 511,60**

Rahoituslaskelman tunnusluvut:

	Tp2015	Tp2014
Investointien tulorahoitus % 100* Vuosikate / Investointien omahankintameno	17,2	7,8
Pääomamenojen tulorahoitus % 100*vuosikate / investointien omahankintamenot + antolainojen nettolisäys + lainanlyhennykset)	6,2	5,5
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta milj.	-26,0	-31,6
Lainanhoitokate (vuosikate+korkokulut) / (korkokulut+lainanlyhennykset)	0,2	0,2
Maksuvalmius		
Kassavarat 31.12 / milj. eur.	0,384	0,858
Kassanriittävyys/ päivää	0,8	1,9
Kassastamaksut / milj. eur.	176,6	162,2
Asukasmäärä 31.12.	18818	19066

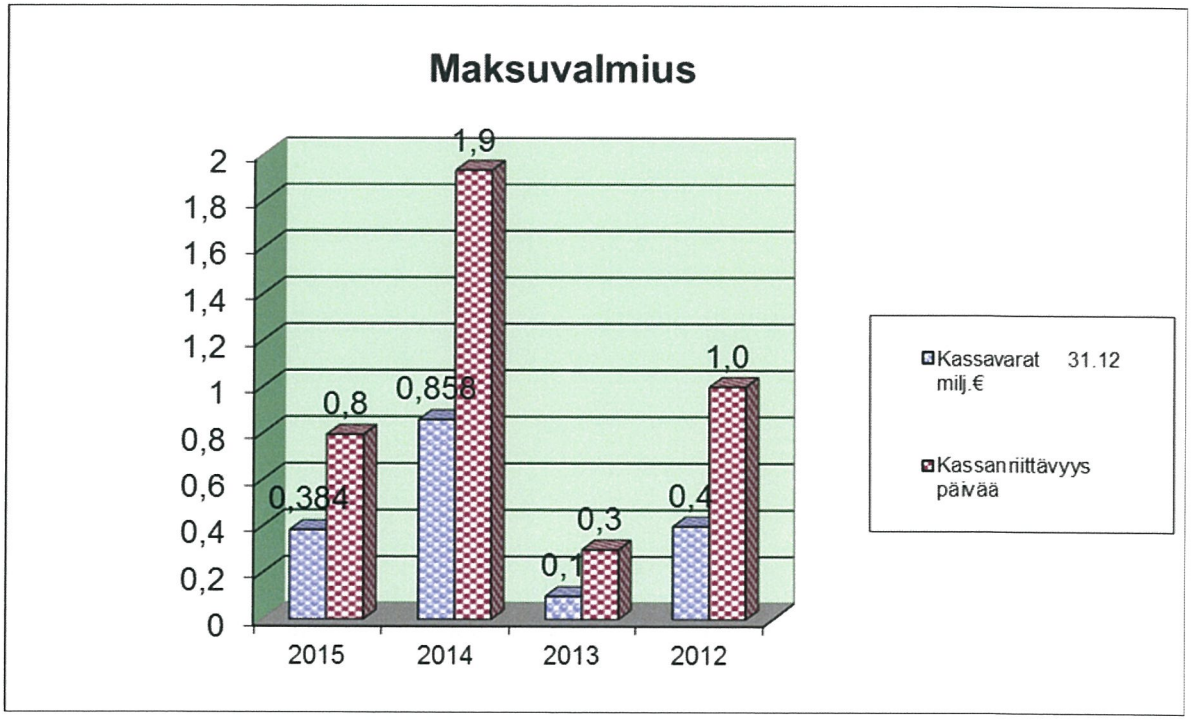

3.3

Rahoitusasema ja sen muutokset, tase ja sen tunnusluvut

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta.

TASE

PIEKSÄMÄKI

VASTAAVAA	31.12.2015	31.12.2014
PYSYVÄT VASTAAVAT	**143 251 398,56**	**137 451 167,40**
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	**819 694,40**	**768 912,10**
AINEETTOMAT OIKEUDET	51 027,86	133 837,76
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	768 666,54	635 074,34
AINEELLISET HYÖDYKKEET	**104 666 072,22**	**116 833 108,34**
MAA- JA VESIALUEET	24 831 984,45	24 944 693,93
RAKENNUKSET	66 189 239,22	56 754 334,59
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	11 043 962,75	21 037 103,77
KONEET JA KALUSTO	1 457 358,85	3 035 828,48
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	9 182,22	9 182,22
ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKINNAT	1 134 344,73	11 051 965,35
SIJOITUKSET	**37 765 631,94**	**19 849 146,96**
OSAKKEET JA OSUUDET	24 330 644,61	17 855 049,25
MUUT LAINASAAMISET	13 225 778,32	1 784 888,70
MUUT SAAMISET	209 209,01	209 209,01
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	**34 868,22**	**42 579,03**
VALTION TOIMEKSIANNOT	8 620,46	18 398,46
MUUT TOIMEKSIANTOJEN VARAT	26 247,76	24 180,57
VAIHTUVAT VASTAAVAT	**4 974 645,02**	**6 976 680,94**
VAIHTO-OMAISUUS	**0,00**	**128 659,38**
AINEET JA TARVIKKEET	0,00	128 659,38
SAAMISET	**4 590 870,24**	**5 989 722,59**
PITKÄAIKAISET SAAMISET	**679 028,00**	**1 018 542,00**
LAINASAAMISET	0,00	0,00
MUUT SAAMISET	679 028,00	1 018 542,00
SIIRTOSAAMISET	0,00	0,00
LYHYTAIKAISET SAAMISET	**3 911 842,24**	**4 971 180,59**
MYYNTISAAMISET	2 077 949,78	2 131 905,07
LAINASAAMISET	40 000,00	40 000,00
MUUT SAAMISET	1 183 313,14	1 965 523,58
SIIRTOSAAMISET	610 579,32	833 751,94
RAHAT JA PANKKISAAMISET	**383 774,78**	**858 298,97**
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**148 260 911,80**	**144 470 427,37**

VASTATTAVAA	31.12.2015	31.12.2014
OMA PÄÄOMA	**59 406 419,15**	**56 391 660,77**
PERUSPÄÄOMA	58 500 965,97	58 500 965,97
ARVONKOROTUSRAHASTO	0,00	0,00
MUUT OMAT RAHASTOT	138 724,82	138 724,82
EDELLISTEN TILIKAUSIEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 248 030,02	1 699 295,73
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	3 014 758,38	-3 947 325,75
per asukas	40,74	-117,91
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	**256 594,72**	**291 675,83**
VAPAAEHTOISET VARAUKSET	256 594,72	291 675,83
POISTOERO	256 594,72	291 675,83
PAKOLLISET VARAUKSET	**919 500,00**	**310 773,47**
ELÄKEVARAUKSET	919 500,00	310 773,47
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	0,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	**563 261,46**	**583 194,41**
VALTION TOIMEKSIANNOT	62 938,85	44 010,79
LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	350 726,90	353 258,98
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	149 595,71	185 924,64
VIERAS PÄÄOMA	**87 115 136,47**	**86 893 122,89**
PITKÄAIKAINEN	**38 721 856,21**	**35 109 297,32**
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOK.	38 686 519,00	33 630 740,00
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	0,00	0,00
OSTOVELAT	0,00	150 000,00
MUUT VELAT	35 337,21	1 328 557,32
LYHYTAIKAINEN	**48 393 280,26**	**51 783 825,57**
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOK.	32 844 401,00	33 997 223,00
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	0,00	765,19
SAADUT ENNAKOT	11 615,70	5 678,81
OSTOVELAT	7 821 162,40	9 809 195,17
MUUT LYHYTAIKAISET VELAT	989 222,75	925 702,99
SIIRTOVELAT	6 726 878,41	7 045 260,41
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**148 260 911,80**	**144 470 427,37**

Taseen tunnusluvut

Taseen tunnusluvut kuvaavat kunnan rahoitusrakennetta. Rahoitusrakenteella tarkoitetaan rahoituksen lähteiden eli pääomien jakautumista omaan ja vieraaseen pääomaan.

	Tp2015	Tp2014
Omavaraisuus -% 100*(oma pääoma+poistoero+vap.eht. varaukset) / (koko pääoma - saadut ennakot)	40,2	39,2
Oman pääoman sidottujen erien osuus % 100* peruspääoma / koko pääoma- saadut ennakot	39,5	40,5
Rahoitusvarallisuus € / asukas (saamiset+rahoitusarvopaperit+rahat ja pankkisaamiset) - vieras pääoma+saadut ennakot) / asukasmäärä 31.12	-4 364	-4 198
Suhteellinen velkaantuneisuus -% 100*(vieras pääoma-saadut ennakot) / Käyttötulot	63,3	65,3
Kertynyt yli-/alijäämä , 1000 eur	767	-2 248
Kertynyt yli-/alijäämä , euroa /asukas	40,7	-117,9
Lainanhoito		
Lainakanta 31.12 / milj. eur Vieras po-(saadut ennakot - osto-ja siirtovelat-muut velat)	71,5	67,6
Lainakanta €/ asukas	3 801,2	3 547,1
Asukasmäärä vuoden lopussa	18818	19066
Lainasaamiset / milj eur sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset	13,2	2,0

Konsernitaseen tunnusluvut

Omavaraisuus -% (oma pääoma+Konservireservi+Kertynyt poistoero+vapaaehtoiset varaukset+arvonkorotukset) / (koko pääoma-saadut ennakot)	29,2	30,9
Konsernin lainakanta 31.12. milj. euroa Vieras pääoma-saadut ennakot-lyhytaiset osto -ja siirtovelat -muut velat	101,0	99,0
Konsernin lainat € /asukas 31.12	5 370	5 195
Asukasmäärä vuoden lopussa	18818	19066
Lainasaamiset 31.12. milj euroa	0,1	0,1

3.4
Kokonaistulot ja -menot

Seuraavassa esitetään tilinpäätöksen mukaiset menot ja tulot käyttötalouden, investointien ja rahoitusosan osalta sekä ali/ylijäämä.

KOKONAISTULOT JA -MENOT

TULOT		%	MENOT		%
Varsinainen toiminta			**Varsinainen toiminta**		
Toimintatuotot	23 870 284	13,4	Toimintakulut	135 280 907	76,9
Verotulot	67 328 365	37,9	- Valmistus omaan käyttöön	-154 036	-0,1
Valtionosuudet	46 302 850	26,1			
Korkotuotot	26 180	0,0	Korkokulut	596 179	0,3
Muut rahoitustuotot	564 916	0,3	Muut rahoituskulut	27 792	0,0
Satunnaiset tuotot	6 927 532	3,9	Satunnaiset kulut		0,0
Tulorahoituksen korjauserät	-6 927 532	-3,9	Tulorahoituksen korjauserät		0,0
- Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja varauksen m.	-668 903	-0,4	+/- Pakollisten varausten muutos	-608 727	-0,3
Investoinnit		0,0	- Käyttöomaisuuden myyntitappiot	-22 856	0,0
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 514 277	1,4	**Investoinnit**		0,0
Käyttöomaisuuden myyntitulot	20 500 464	11,5	Käyttöomaisuusinvestoinnit	16 090 112	9,1
Rahoitustoiminta		0,0	**Rahoitustoiminta**		0,0
Antolainasaamisten vähennykset	209 110	0,1	Antolainasaamisten lisäykset	11 650 000	6,6
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	16 900 000	9,5	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	12 997 043	7,4
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0,0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0	0,0
Oman pääoman lisäykset			Oman pääoman vähennykset	0	0,0
Kokonaistulot yhteensä	177 547 545	100,0	**Kokonaismenot yhteensä**	175 856 415	100,0

3.5
Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kaupunginhallitus esittää, että tilikauden ylijäämä 3 014 758,38 euroa jää tilikauden ali/ylijäämän tilille. Tulosta parantaa poistoeron muutos 35 081,11 euroa.

Kaupungin vuoden 2015 tilinpäätös olisi ollut viides perättäinen alijäämäinen tilinpäätös ilman vesilaitoksen yhtiöittämisestä kirjattua satunnaista myyntituloa. Kaupungin tilintarkastaja antoi marraskuussa 2014 tilintarkastusilmoituksen, jossa todettiin kaupungin talouden tasapainottamisen edellyttävän pikaisesti merkittäviä tasapainotustoimia ja että talouden tasapainottamiseksi kaupunginvaltuuston tulisi hyväksyä yksilöity toimenpideohjelma.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 17.5.2015 kaupungin talouden tasapainotusohjelman, jonka talousvaikutus on noin 7 milj. euroa vuositasolla. Hallintokunnille annettiin mahdollisuus esittää vaihtoehtoisia talouden tasapainotustoimenpiteitä ehdolla, että niiden talousvaikutus on sama kuin valtuuston hyväksymässä ohjelmassa. Lautakuntien hyväksymistä talouden tasapainotusohjelmista koottiin tarkennettu ohjelma, jonka valtuusto hyväksyi kokouksessaan 10.11.2015.

Vuoden 2016 talousarvio ja vuosien 2017 – 2018 taloussuunnitelma on laadittu valtuuston 10.11.2015 hyväksymän talouden tasapainotusohjelman ja samassa kokouksessa vahvistamien tulo- ja kiinteistöveroprosenttien mukaisesti.

4
TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

4.1
Strategiset tavoitteet 2024

1. Tasapainoisen kehittämisen mahdollistava vahva talous

Tavoite: Kaupungin voimakas kehittäminen edellyttää investointeja, joiden yhteenlaskettu määrä ylittää talousarvion poistojen määrän. Vahvaa kaupungin taloutta kuvaa tilanne, jossa vuosikate on suurempi tai vähintään yhtä suuri kuin kaupungin yhteenlasketut nettoinvestoinnit. Tässä tilanteessa kaupunki ei enää velkaannu lisää.

Mittari: Vuosikate jaettuna nettoinvestoinneilla on yksi tai suurempi
Toteuma: Vuosikate jaettuna nettoinvestoinneilla oli 0,18. Vuosikatteella pystyttiin kattamaan nettoinvestoinneista 18 % ja poistoista 37 %. Kaupungin velkakanta kasvoi 3,9 milj. euroa. Vesiliikelaitoksen yhtiöittämisestä kirjattu 6,9 milj. euron satunnainen myyntitulo kattoi toiminnallisen -3,9 milj. euron alijäämän, jolloin tilinpäätöksen ylijäämäksi muodostui 3,0 milj. euroa. Tällä voidaan kattaa taseeseen kertynyt -2,2 milj. euron alijäämä ja taseeseen jää 0,8 milj. euron ylijäämä. Valtuuston hyväksymän talouden tasapainotusohjelman toteuttaminen on edellytys sille, että tulevina vuosina vältytään alijäämäisiltä tilinpäätöksiltä, eikä kaupungin taseeseen ja konsernitaseeseen kerry kattamatonta alijäämää.

Tavoite: Vuoteen 2024 mennessä työpaikkojen kokonaismäärä on kasvanut 1000 työpaikalla ja väestön vähentyminen on pysähtynyt.

Mittari: Verrataan tarkasteltavan vuoden työpaikkojen määrää vuoden 2012 työpaikkojen määrään.
Toteuma: Asukasluku väheni 234:lla eli 1,2 %. Työllisyystilanne heikkeni työttömyysprosentin ollessa 13,7 %, Etelä-Savo 14,3 % ja koko maa 13,4 %. Tilastokeskuksen tilastotietokannan mukaan työpaikkojen määrä v. 2010 – 2013 on ollut seuraava:

vuosi	työpaikkojen lkm
2010	7433
2011	7541
2012	7378
2013	7158

2. Kaupungissa on kilpailukykyiset, tehokkaasti tuotetut palvelut

Tavoitteet: Pieksämäki tarjoaa kuntalaisille palveluita, joiden laatu ja määrä ylittävät suomalaisten kuntien keskimääräisen tason. Tämä on mahdollista, jos kaupungin palvelut ovat selvästi keskimääräistä tehokkaammin tuotetut.

Toteuma:

	PIEKSÄMÄKI			KOKO MAA			ETELÄ-SAVO		
Muuttuja €/as	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Verotulot	3 070	3 234	3 357	3 560	3 790	3 871	3 076	3 291	3 461
Valtionosuudet	2 268	2 338	2 381	1 487	1 522	1 499	2 259	2 343	2 386
Yhteensä	5 338	5 572	5 738	5 047	5 312	5 370	5 335	5 634	5 847
Sos+terveys	3 942	3 980	4 154	3 398	3 208	3 269	3 787	3 701	3 818
Opetus+ vapaa-aika	1 117	1 418	1 414	1 396	1 822	1 820	1 262	1 609	1 617
Yhdyskuntapalvelut	233	293	284	303	320	327	256	316	321
Yleishallinto	137	155	138	202	133	91	177	117	121
Käyttötalouden nettokustannukset	5 429	5 846	5 990	5 299	5 483	5 507	5 482	5 743	5 877

Yhteenveto osoittaa, että Pieksämäen asukasta kohden laskettu verorahoitus (verotulo + käyttötalouden valtionosuudet) on korkeampi kuin maassa keskimäärin ja hieman alempi kuin keskimäärin Etelä-Savossa. Sen sijaan käyttötalouden asukaskohtaiset nettokustannukset, erityisesti sosiaali- ja terveystoimen nettomenot/asukas ovat maan ja Etelä-Savon keskimääräisiä asukaskohtaisia kustannuksia korkeammat. Vuonna 2014 kaupungin sote-nettomenot olivat 885 €/asukas korkeammat kuin maassa keskimäärin ja 336 €/asukas korkeammat kuin Etelä-Savossa. Vuonna 2014 sote-nettomenot olivat 10 000 – 20 000 asukkaan kunnissa 3293 euroa/asukas ja Pieksämäen sote-nettomenot ylittivät em. kuntakoon asukaskohtaiset nettomenot 861 eurolla.

Käyttötalouden, erityisesti sosiaali- ja terveystoimen menokehitys, on johtanut Pieksämäellä siihen, että verorahoitus ei ole riittänyt käyttötalousmenojen kattamiseen tai se käytetään lähes kokonaan niiden kattamiseen. Verorahoituksesta ei siten jää riittävää määrää rahoitusmenojen ja investointien tai poistojen kattamiseen. Alijäämäiset tilinpäätökset johtavat taseen kumulatiivisen alijäämän kasvamiseen ja talouden tasapainotustarpeen kasvuun. Talouden tasapainotusohjelman toteuttamisella haetaan parempaa talouden tasapainoa, jolla voidaan turvata asukkaiden palvelut

3. Kaupan palvelut ovat niin vetovoimaisia, että niitä käyttävät kaikki itäsuomalaiset. Pieksämäen nykyinen negatiivinen ostosiirtymä kääntyy positiiviseksi

Tavoite: Pieksämäen erinomaista logistista asemaa hyödynnetään kaupan ja matkailun investointien saamiseksi kaupunkiin. Kaupunkiin toteutetaan vähintään 60 000 k-m^2 suuruiset kaupan ja matkailun palvelurakennukset. Investointien työllistävät vaikutukset ovat vähintään 800 työntekijää.

Mittari: Lasketaan yhteen kaupungin alueelle vuoden 2010 jälkeen kauppaan ja matkailuun syntyneiden rakennusten pinta-alat k-m^2.

Toteuma: Vanhan veturitallin alueelle hyväksytty asemakaava, joka mahdollistaa 87 478 m^2 keskustatoimintoja varten rakennettuja vähittäiskaupan suuryksiköitä, erikoiskauppaa, tilaa vaativaa erikoiskauppaa, matkailua palvelevia tiloja, kulttuuri- ja vapaa-ajan toimintoja sekä hallinto-, toimisto-, palvelu- ja myymälätilaa. Vuonna 2013 kaupunki käynnisti alueella Vanhojen veturitallien kunnostuksen, johon sisältyy veturitorin kattaminen. Hanke valmistui vuonna 2015. Kaupunkiin valmistui uutta kauppaa ja matkailua palvelevaa tilaa Veturitalleille 3200 m^2 ja katetulle Veturitorille 2300 m^2. Valmistuneet tilat on vuokrattu yrittäjien käyttöön.

4. Alueellisesti järkevä kehitys

Tavoitteet: Kantakaupungin ulkopuolelle sijoittuvaa asumista pyritään ohjaamaan ensisijaisesti niihin kyliin ja taajamiin, joissa on jo valmiina kunnallistekniikka. Kaupunkia markkinoidaan monipuolisten asumismuotojen tarjoajana. Työpaikkoja synnytetään haja-asutusalueelle erityisesti matkailun liitännäistoimintoihin. Aktiivisimpien kylien toimintaa tuetaan kaupungin toimesta.

Pieksämäki tarjoaa mielekkään mahdollisuuden yhdistää työn, vapaa-ajan sekä asumisen. Pieksämäkeläinen on lähellä luontoa.

Mittarit: Lasketaan rakennettujen asuntojen, syntyneiden työpaikkojen määrä, syntyneiden/lakanneiden palvelujen määrä arvioitavalla alueella.

Toteuma: Rakennuslupapäätöksiä myönnettiin 177 kpl, joista omakotitaloille myönnettyjä lupia oli 40 kpl. Omakotitalojen luvista 21 kpl kohdistui kaavoitetuille alueille ja 19 kpl haja-asutusalueille.

5. Asiakaslähtöinen, motivoitunut ja ammattitaitoinen henkilöstö

Tavoite: Työntekijät ovat tärkein ja keskeisin voimavara kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisessä. Työnantajan tehtävänä on saada työntekijät sisäistämään asiakaslähtöisyys palvelutoiminnassa. Tämän onnistumiseksi on välttämätöntä, että työnantaja pystyy motivoimaan työntekijän siinä työssä, mitä hän tekee.

Asiakaslähtöisyys vaatii myös sitä, että työntekijöiden osaamisesta huolehditaan ja että heidän käytössään olevien työvälineiden sekä -tilojen kilpailukykyisyydestä pidetään huolta.

Toteuma: Henkilöstötilinpäätöksessä tarkempi selvitys.

4.2
Tulosalueiden ja Pieksämäen Veden tavoitteet

Seuraavassa on esitetty valtuuston hyväksymän talousarvion sitovuustason mukaisesti tulosalueiden ja Pieksämäen Veden toiminnallisten tavoitteiden ja talouden toteutuminen.

110 VAALITOIMI

Kuvaus toiminnasta

Vaalitoimi sisältää kunnallisten ja valtiollisten vaalien toimittamisen.

Talousarviovuoden tavoitteet

Vaalit hoidetaan virheettömästi ja tulospalvelu on nopeaa.

Talousarviovuoden muutokset

V. 2015 järjestetään eduskuntavaalit ja v. 2016 kunnallisvaalit. Mikäli uusi vaalilaki hyväksytään, kunnallisvaalien toimittaminen siirtyy kevääseen 2017. Uusi äänestysaluejako on käytössä eduskuntavaaleissa.

Talousarviovuoden toteutuminen 31.12.

Eduskuntavaalit järjestettiin 19.4.2015. Äänestysprosentti Suomessa asuvien äänioikeutettujen osalta oli Pieksämäelle 59,7 ja koko maassa 70,1. Lakimuutos on hyväksytty, minkä mukaan kuntavaalit järjestetään keväällä 2017.

Valtio korvaa vaalien järjestämisestä 2,10 euroa jokaista äänioikeusrekisteriin otettua kunnan asukasta kohden.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

Sisältyy konsernihallinnon kokonaisuuteen.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteen a-hinta

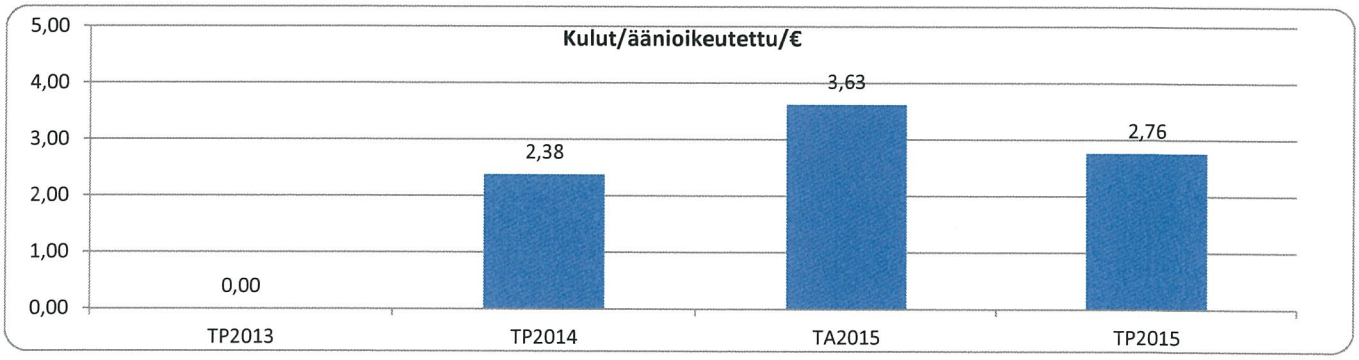

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama €
Kulut/äänioikeutettu/€	0,00	2,38	3,63	2,76	-0,86

TALOUSARVIO JA -SUUNNITELMA (1 000 eur)

	TP2013	TP2014	TA2015		%
Tuotot	0	32	33	33	100,0
Kulut	0	38	59	45	76,3
Kate	0	-6	-26	-12	46,2

Suoritemäärät

TP2013	TP2014	TA2015	Poikkeama kpl
Äänioikeutettujen määrä on 16 275, joista Suomessa asuvia 15 789.			

Henkilötyövuodet

TP2013	TP2014	TA2015

Vertailut

Vertailua ei ole suoritettu, koska vaalien toimeenpaneminen vaihtelee vuosittain.

120 YLEISHALLINTO

Kuvaus toiminnasta

Toiminta sisältää luottamushenkilöorganisaation (kaupunginvaltuusto ja -hallitus ja tarkastuslautakunta), konsernijohdon, talous- ja henkilöstöhallinnon, työllisyyden hoidon ja yhteiset palvelut.

Kuntalain 13 §:n mukaan valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Päätösvalta kuuluu valtuustolle, jollei erikseen ole toisin säädetty tai jollei valtuusto itse ole toimivaltaansa siirtänyt kunnan muille viranomaisille.

Tarkastuslautakunta suorittaa ulkoista tarkastusta kuntalain määräysten mukaisesti. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arviointi.

Kaupunginhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä kaupunginvaltuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta, laillisuuden valvonnasta sekä valvoo kunnan etua. Konsernijohto ja talous- ja hallintoyksikkö hoitavat valmistelun ja täytäntöönpanotehtävät kaupunginvaltuustolle ja kaupunginhallitukselle.

Talousarviovuoden tavoitteet

Pieksämäen kaupungin tavoitteena on turvata laadukkaat palvelut kuntalaisille sekä vahvistaa kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Toiminnassa korostetaan tehokkuutta ja taloudellisuutta sekä yhteistyön ja tiedonkulun tärkeyttä. Uuden valtuuston toimintaedellytysten nopea luominen koulutuksen ja seminaarien avulla.

Tarkastuslautakunta antaa arviointikertomuksen valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Tilintarkastaja antaa tilintarkastuskertomuksen.

Kaupunginhallitus ohjaa kaupungin toimintaa ja taloutta lakien ja säännösten sekä kaupungin strategian mukaisesti.
Pieksämäen välttyminen siltä, etteivät kriisikuntakriteerit täyty seuraavien 3 vuoden aikana edellyttää merkittäviä rakenteellisia muutoksia Pieksämäen kaupungin palvelutuotannossa. Koska Pieksämäen kaupungin itsenäisyys koetaan tärkeäksi tavoitteeksi, on kaupunginhallitus omalta osaltaan vastuussa näiden välttämättömien rakennemuutosten toteuttamisesta.
Kuntarakennelain 18 § mukaan valtioneuvosto voi päättää kuntajakoselvittäjän esityksestä erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevaa kuntaa koskevasta kuntajaon muuttamisesta muutoksen kohteena olevan kunnan tai kuntien vastustuksesta huolimatta.

Talousarviovuoden muutokset

Kuntien taloustilanteen vaikeutuminen aiheuttaa paineita talouden tasapainovaatimukselle. Tämä edellyttää kaikkien toimintojen uudelleentarkastelua ja uusien tapojen löytämistä toimintojen tehostamiseksi.

Talousarvion toteutuminen 31.12.

Kaupunginhallitus asetti alkuvuonna työryhmän talouden tasapainottamista varten. Työryhmän työ valmistui keväällä ja se hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 17.6.2015 sekä lautakuntien tarkentama talouden tasapainotusohjelma hyväksyttiin 10.11.2015. Ohjelmalla tavoitellaan noin 7 milj. euron talouden tasapainotusvaikutusta vuositasolla. Kaupunginvaltuusto hyväksyi joulukuussa vuoden 2016 talousarvion ja vuosien 2017 - 2018 taloussuunnitelman, jossa on huomioitu talouden tasapainotusohjelman mukaiset toimenpiteet.

Yleishallinnon kustannuksia nosti eläkevastuuvarauksen korottaminen n. 680 000 eurolla.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

Sisäisen valvonnan ja riskinhallinnan ohje on laadittu. Yleishallinto sisältyy konsernihallinnon kokonaisuuteen. Suurimmat riskit liittyvät talouteen, henkilöstöön ja alueen elinvoimaisuuteen ja kilpailukykyyn.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteen a-hinta

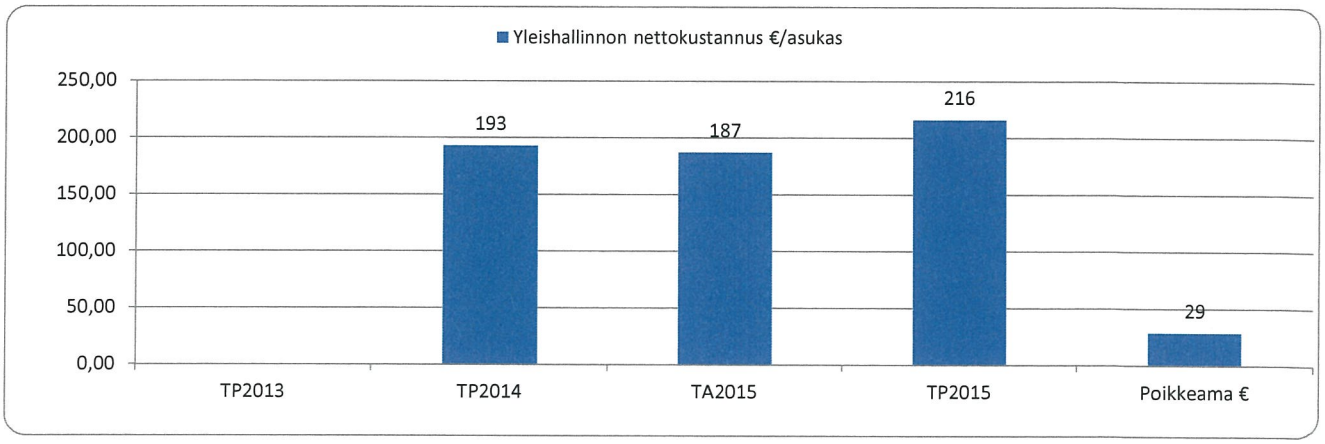

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama €
Yleishallinnon nettokustannus €/asukas		193	187	216	29
v. 2013 ei vertailukelpoista tietoa					

TALOUSARVIO JA -SUUNNITELMA (1 000 eur)

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	%
Tuotot		1 334	1 163	1 341	115,3
Kulut		5 059	4 777	5 425	113,6
Kate		-3 725	-3 614	-4 084	113,0
Poistot		1	1	2	
Tulos		-3 726	-3 615	-4 086	113,0

Suoritemäärät

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama kpl
Tarkastuspäivät	58	50	50	50	0
Kvalt:n kokoukset	6	6	6	7	1
Khall:n kokoukset	16	17	17	17	0
Seminaarit + iltakoulut	10	6	6	2	-4

Henkilötyövuodet

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama kpl
Konsernijohto	2	2	1	1	
Talous- ja hallintoyksikkö	4	4	4	4	
Työllisyyden hoito		1	1	1	

Vertailut

					Poikkeama kpl

150 ELINKEINOELÄMÄN KEHITTÄMINEN

Kuvaus toiminnasta

Yrityspalveluiden toiminta-alueet 1) aloittavien yritysten neuvontapalvelut 2) toimivien yritysten kehitys- ja kasvuhankkeet/neuvonta 3) yritysten ja työn houkutteleminen paikkakunnalle 4) lakisääteinen maaseututoimi 5) kaupungin markkinointi ja matkailu. Tilat Latomon 1. kerroksessa. Yrityksiä n. 1150, uusia n. 80 kpl / v, maatiloja 280.

Talousarviovuoden tavoitteet

Yritystoiminnan edellytysten turvaaminen, alueen kilpailukyvyn säilyttäminen sekä maaseudun uuden yritystoiminnan edistäminen perinteisen maatilatalouden ohella. Kehityskykyisten ja -haluisten yritysten kartoittaminen ja tukeminen. Uusien työpaikkojen luominen kaupungin strategian mukaisesti.

Talousarviovuoden muutokset

Yrityspalvelut muutti toukokuun lopulla Latomon 1. kerrokseen, os. Kauppakatu 1. Mikkelin kaupungilta ostopalveluna toimiva maaseututoimi muutti erillisiin tiloihin Naarajärvelle, os. Seunalantie 1. Maaseututoimen eläkeperusteiset kvtel -maksut laskutetaan pääosin Mikkelin kaupungilta.

Talousarvion toteutuminen 31.12.

Vuosi 2015 meni pääosin talousarvion tavoitteiden mukaisesti. Talouden alavire näkyi yrityksissä ja samalla varovaisuus lisääntyi. Uusien yrityksien perustamisaktiviteetti pysyi viime vuoden tasolla joka oli hieman keskimääräisen 80 kappaleen tason alapuolella. Useissa yrityksissä on kuitenkin käynnissä kasvu- ja laajentumissuunnitelmia. Maatilojen määrä laski jonkin verran. Maataloustukia maksettiin 5.168.475,61 €. Työttömyyden kasvu taittui joulukuussa ensimmäistä kertaa vuosiin.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

Vuosittain tehdään riskien kartoitus, jonka pohjalta laaditaan suunnitelma riskien vaikutusten minimoimiseksi. Merkittäviä riskitekijöitä ei ole havaittu. Lähinnä riskit ovat toiminnallisia ja liittyvät pääosin henkilöriskeihin.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteen a-hinta

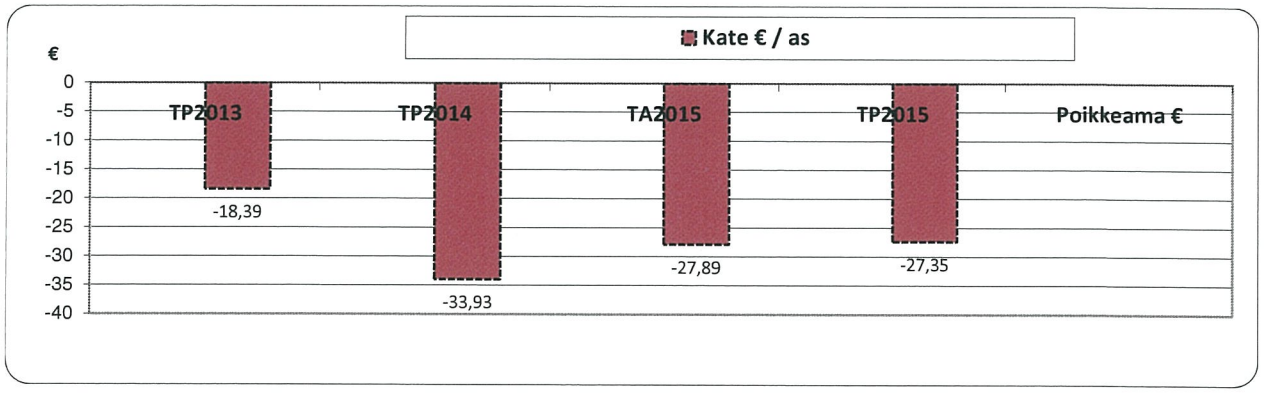

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama €
Kate € / as	-18,39	-33,93	-27,89	-27,35	

TALOUSARVIO JA -SUUNNITELMA (1 000 eur)

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	%
Tuotot	187	31	50	50	
Kulut	542	569	724	565	
Kate	-355	-538	-674	-515	76,41
Poistot					
Tulos	-355	-538	-674	-515	76,41

Suoritemäärät

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama lkm
Uusi työpaikka	80	62	100	64	-36
Kehittämishanke	11	8	10	9	-1
Maatila	280	279	278	241	-37
Maaseututoimen päätökset	1 256	1 555		1 279	

Henkilötyövuodet

TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama lkm
3	3	3	3	0

Vertailut 2014

	Pieksämäki	Koko maa	Etelä-Savo	Kaupunkimaiset kunnat

170 TUKIPALVELUT

Kuvaus toiminnasta

Tukipalvelut jakaantuu neljään eri tulosyksikköön; Toimistopalvelut, Ruoka- ja siivouspalvelut, Tilapalvelut ja Rakennuttaminen.

Tavoitteet

Tukipalveluyksiköiden tehtävänä on vastata ja huolehtia yllä mainittujen palveluiden tuottamisesta pääasiassa kaupungin omille yksiköille. Palvelut tuotetaan kilpailukykyisesti niin hinnan kuin laadun suhteen. Tukipalvelut tulosyksiköiden tavoitteena on että palvelut pystytään tuottamaan suoritehinnoin, joilla pärjätään kautta Suomen niin kuntien välisessä tarkastelussa kuin myös yksityisten palvelutuottajien vertailussa.

Toteutuma 31.12.2015

Sitovissa tavoitteissa pääosin pysyttiin. Menojen osalta alitettiin budjetti ja tästä johtuen toimintakate on budjetoitua parempi.

Muutokset

Veturitalli ja Veturitori valmistuivat käyttöön sykysllä 2015, kohteen suunnittelu käynnistyi keväällä 2013 ja itse rakennustyöt marraskuussa 2013, joten kahden vuoden projekti on valmistunut. Kaupungintalo jäi tyhjilleen kesäkuussa 2015, kun toiminnot sieltä siirrettiin Latomon ja Lampolahdenkadun toimistotiloihin.

Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan tilanne 31.12.

Käyttötaloutta seurataan tulosyksiköittäin kuukaisittain pidettävissä tukipalveluiden palaveissa. Jatkuva sairaspoissaolojen seuranta ja kirjaaminen yhteistyössä työterveyden kanssa. Koneiden ja laitteiden turvallisuusmääräyksistä huolehtiminen ja niiden noudattaminen. Henkilöstö osallistunut tarvittaviin työturvallisuus-,hygienia-, poikkeustila- ja muihin ammattitaitoa vaativiin koulutuksiin. Henkilöstön lomaukset ovat olleet ja tulevat olemaan haasteellisia tarvittavien toimintojen pyörittämisen kannalta.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteen a-hinta
Toimistopalvelut

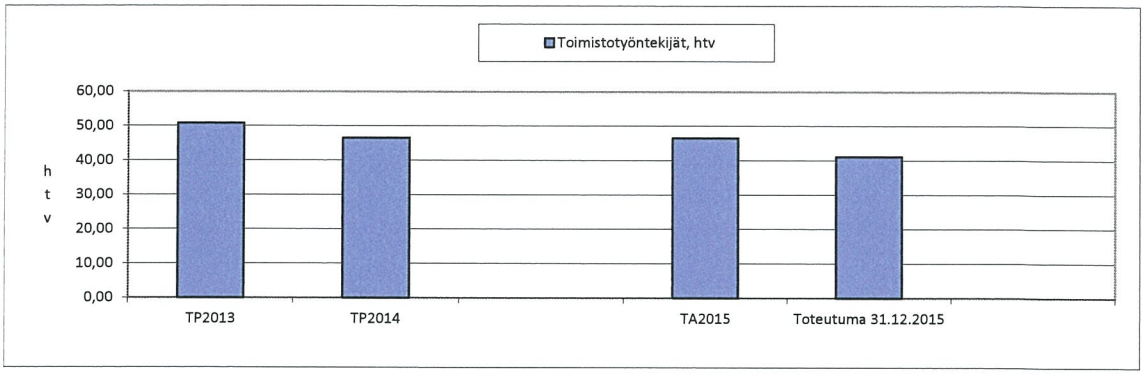

	TP2013	TP2014	TA2015	Toteutuma 31.12.2015
Toimistotyöntekijät, htv	50,75	46,45	46,45	41,08

Ruoka- ja siivouspalvelut

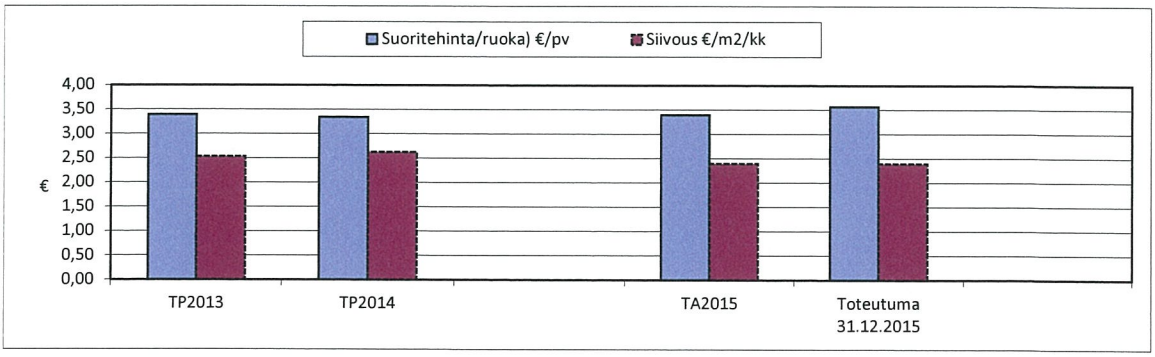

Suoritemäärät: ruoka
Suoritemäärät: siivous

	TP2013	TP2014	TA2015	Toteutuma 31.12.2015
Suoritehinta/ruoka) €/pv	3,39	3,34	3,39	3,56
Siivous €/m^2/kk	2,53	2,62	2,39	2,39
Henkilötyövuosi	94,70	111,20	110,20	106,20

Tilapalvelut

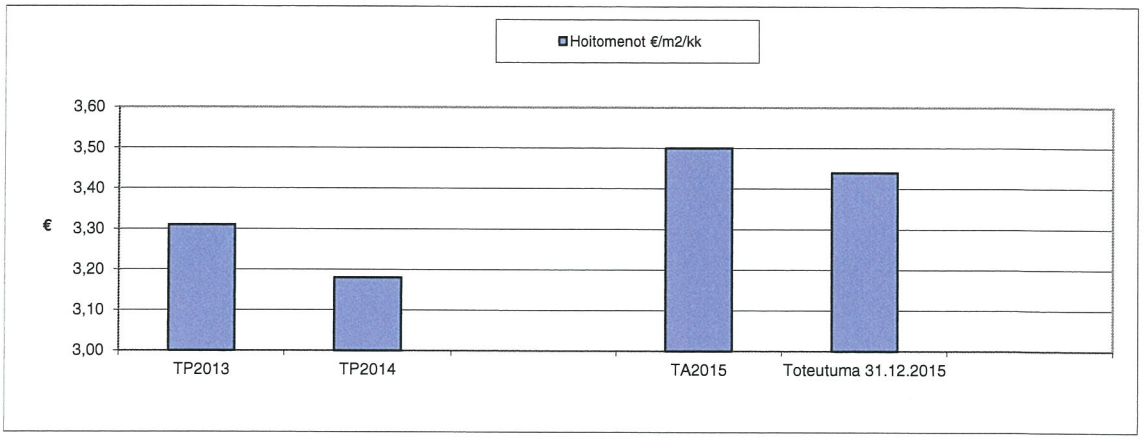

Hoidettavat m^2 113 960

	TP2013	TP2014	TA2015	Toteutuma 31.12.2015
Hoitomenot €/m^2/kk	3,31	3,18	3,50	3,44
Henkilötyövuodet	14,92	14,22	14,22	14,22

TALOUSARVIO JA -SUUNNITELMA (1 000 eur)

	TP2013	TP2014				TA2015	Toteutuma 31.12.2015
Tuotot	16 150	16 791				16 998	16 826
Valmistus omaan käyttöön	67	78				51	84
Kulut	13 735	13 846				14 058	13 799
Kate	2 482	3 023	0	0	0	2 991	3 111

Suoritemäärät

	TP2013	TP2014	TA2015	Toteutuma 31.12.2015
Siivouspalvelu/Siivottavat m^2	75 594	76 534	79 344	79 344
Ruokapalvelu/Suoritemäärät	1 041 867	1 036 570	1 037 172	1 016 812
Toimitilapalvelut/Hoidettavat m^2	113 960	113 715	129 725	114 457

Henkilötyövu

	TP2013	TP2014	TA2015	Toteutuma 31.12.2015
Tukipalvelut	161,37	174,07	171,37	162,5
Vahtimestarit	0	0	0	
Varasto ja tekstiilihuolto	1,50	1,50	1,50	1,50
Liikuntapaikat	6,00	0	0,00	

Vertailut

	TP2013	TP2014	TA2015	Toteutuma 31.12.2015
Hoitokulu €/m^2/kk, **Pieksämäki** (kaikki kiinteistöt, keskiarvo)	3,31	**3,18**	3,50	**3,44**
Tilastokeskus, as.oy:n hoitokulu €/m^2/kk (koko maa) TP2013	3,99			

180 TIETOHALLINTO

Kuvaus toiminnasta

Tietohallinnon tehtävänä on tuottaa atk-palveluja kaupungin omien hallintokuntien käyttöön keskitetysti ja taloudellisesti. Keskeiset tehtävät ovat asiantuntijapalvelut (tietotekniset hankkeet, järjestelmien hankinta ja ylläpito), yksiköiden ylläpidettäväksi antamien sovellusten ja ohjelmien toimivuus määritellyillä työasemilla, toiminnan turvaaminen ja ylläpito ja teknisten ongelmien selvittely, atk-verkon ylläpito ja tietoturvasta huolehtiminen yhdessä vastuualueiden kanssa.
Sisäisten asiakkaiden lisäksi palvelun tuottaminen Kuntalaskenta Oy:lle (Silta Oy), Pieksämäen Haka Oy:lle ja Pieksämäen Vedelle.

Talousarviovuoden tavoitteet

1. Tietotekniikan käytön tehostuminen loppukäyttäjällä. Tavoitteen saavuttamiseksi työasemien ja sovellusten käytettävyyttä pidetään yllä laitekannan iän- ja kunnon seurannalla ja niihin liittyvillä tarvittavilla toimenpiteillä sekä henkilökunnalle muun tietotekniikan koulutuksen yhteydessä annettavalla oman atk-ympäristön koulutuksella. Riskien kartoitus ja niiden perusteella tehtävät toimenpiteet raportoidaan johdolle.
2. Keskitetty hankinta ja tarkoituksenmukaisten atk-laitteiden hankinnan tukeminen vastuualueille. Asiakastyytyväisyyskysely kerran vuodessa ja tukipalvelujen toteutumisen seuranta otannalla, raportoidaan johdolle.
3. Tavoitteena on kokonaisarkkitehtuurin jalkauttamiseen osallistuminen.

Talousarviovuoden muutokset

Siirtyminen pöytä-, kannettava- ja tablet-koneiden leasingista ostamiseen. Tämä aiheuttaa elinkaarenhallintaprosessiin muutoksia (esim. poistuvien laitteiden kierrätys).

Talousarvion toteutuminen 31.12.

Asetetut tavoitteet mitattiin asiakastyytyväisyyskyselyllä jonka perusteella tehtiin tarvittavia muutoksia toimintaan. Tuen saatavuus ja palvelutaso mitattiin keväällä ja syksyllä (toiminta on hyvällä tasolla).

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

Riskien kartoitus ja listaus tehdään kerran vuodessa, otetaan niistä 5-6 suurinta riskiä, joihin voidaan vaikuttaa. Riskien pienentämiseksi tehdään toimenpidesuunnitelmat joiden toteutumista arvioidaan jälkikäteen. Tietoliikenne- tai toimintakatkoksista tehdään raportti, arvioidaan mitä pitää muuttaa ettei vastaava enää esiinny. Raportit toimitetaan johdolle. Tietotilinpäätös on laadittu nyt ensimmäisen kerran.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteen a-hinta

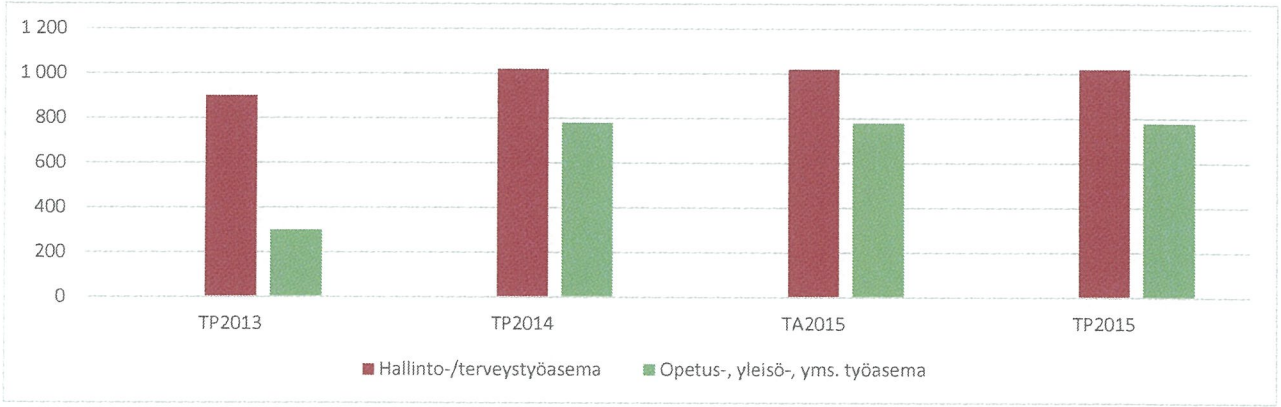

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama €
Hallinto-/terveystyöasema	900	1 020	1 020	1 020	
Opetus-, yleisö-, yms. työasema	300	780	780	780	

TALOUSARVIO JA -SUUNNITELMA (1 000 eur)

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	%
Tuotot	767	854	842	853	101
Kulut	688	692	841	833	99
Kate	79	162	1	20	
Poistot	70	56		46	
Tulos	9	106	1	-26	

Suoritemäärät

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama lkm
hallinto-/terv.työasemat	585	549	578	549	-29
Opetus, yleisö,työasemat	579	480	510	513	3
ylläp.yritysten työasemat	41	51	41	47	6

Henkilötyövuodet

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama lkm
vakituiset työntekijät	7	7	7	7	

Vertailut 2014

	Pieksä-mäki	Koko maa v. 2013	Kokoluokka sama, menot €	Kaupunkimai-set kunnat
Menot	833	3 724	921	
Tietohallinnon osuus kaupungin toimintamenoista	0,55 %	1,3 %		
Menot asukasta kohden	44 €	96 €		

310 PERUSTURVAN HALLINTO

Kuvaus toiminnasta

Perusturvan hallinnon tehtävänä on johtaa ja kehittää Pieksämäen kaupungin perusturvan vastuualueen toimintaa. Perusturvaan kuuluu sosiaali- ja terveyspalvelut lukuunottamatta lasten päivähoitoa ja esiopetusta.

Talousarviovuoden tavoitteet

Tavoitteena on khall:n antaman budjettiraamin mukaan, että perusturvan menot vuonna 2015 ovat enintään 88,0 M€, mikä tarkoittaa sitä, ettei kustannukset saa nousta ollenkaan arvioidusta vuoden 2014 tilinpäätöksestä.

Talousarviovuoden muutokset

Kaupunginhallitus päättää loppuvuodesta 2014 yhteisyrityksen perustamisesta. Mikäli yritys perustetaan, niin suurin osa perusturvan palvelutuotannosta siirtyy yhteisyrityksen tuottamaksi. Mikäli toiminta alkaa 1.5.2015, niin vuoden 2015 kustannukset alenevat arviolta 1,3 M€ talousarvioesitykseen nähden.

Sosiaaliasiamiestehtävät hoidetaan 1.1.2015 lukien ostopalvelujen sijaan omana toimintana.

Talousarviovuoden toteutuminen 31.12.

Perusturvan menot kasvoivat 3,7 % edelliseen vuoteen verrattuna. Valtuusto hyväksyi talouden tasapainotusohjelman, mikä pienentää perusturvan menoja n. 4,5 M€ vuoden 2015 tilinpäätökseen verrattuna.

Sosiaaliasiamiestehtävät on hoidettu 1.1.2015 lukien omana toimintana.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

Riskienkartoitus on tehty. Tärkeimmät taloudelliset riskit ja niiden seuraukset olivat: shp:n kauttalaskutus kasvoi 22 %, , lastensuojelun ostot ylittyivät 25 %, lääkäripalvelujen ostot alittivat edellisen vuoden määrän ja potilasvahinkomaksuja shp ei laskuttanut.

Ulkoisista riskeistä realisoitui hallitsemattomasta maahanmuutosta aiheutunut asiakasmäärän kasvu perusturvassa.

Mitään suuria epidemioita ei esiintynyt.

Sisäisistä riskeistä toteutuivat johtamisjärjestelmän selkiintymättömyys ja muutama pitkäkestoinen yksittäinen henkilöstöristiriitatilanne yksiköissä.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteen a-hinta

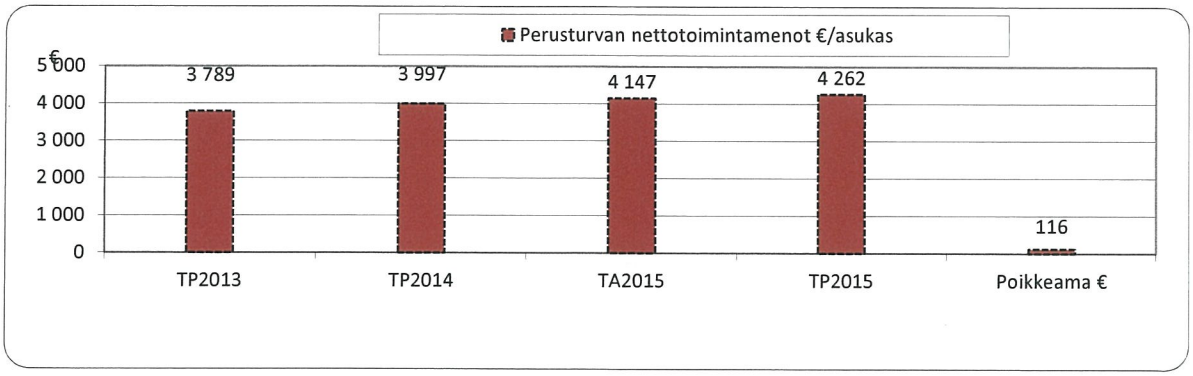

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama €
Perusturvan nettotoimintamenot €/asukas (huom. ei vertailukelpoinen jäljempänä esitetyn valtak. tilaston kanssa)	3 789	3 997	4 147	4 262	116

TALOUSARVIO JA -SUUNNITELMA (1 000 eur)

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	%
Tuotot	29	30	53	12	22,6
Kulut	888	1 454	1 153	842	73,0
Kate	-859	-1 424	-1 100	-830	75,5
Poistot	0	0	0	1	
Tulos	-859	-1 424	-1 100	-831	75,5

V. 2014 mahdollinen lomautusten saatava säästö kirjattiin hallintoon

Suoritemäärät

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama kpl
Lautakunnan kokousten lukumäärä	9	10	10	10	0

Henkilötyövuodet

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama
Hallinto	6,35	5,82	6,25	6,25	0
Terveyden edistäminen	0,70	0,70	0,70	0,70	0

Vertailut 2014

	Pieksämäki	Koko maa	Etelä-Savo	Kaupunkimaiset kunnat
Sos.- ja terveydenhuollon nettokustannukset €/a (lähde:tilastokeskus; sis. lasten päivähoidon ja esiopetuksen)	4 448	3 655	4 133	3 578

340 KOTI- JA LAITOSPALVELUT

Kuvaus toiminnasta

Tulosalue sisältää kotihoidon ja sitä tukevat palvelut, vammaisten palvelut, vanhustenhuollon palveluasumisen ja laitoshoidon, terveyskeskuksen hoiva- ja kuntoutusosaston, sairaalan akuuttiosaston, kirurgisen osaston sekä leikkaustoiminnan.

Talousarviovuoden tavoitteet

Ikäihmisten asumispalvelujen muuttaminen kohti laatusuosituksen mukaista palvelurakennetta.
Vammaisten asumispalveluiden monipuolistaminen.
Osastohoidon ja leikkaustoiminnan järjestäminen päivystysasetuksen edellyttämällä tavalla.
Yhteistyön lisääminen yksityisen ja kolmannen sektorin kanssa palveluiden järjestämisessä.

Talousarviovuoden muutokset

Hiekanpään palvelukoti aloittaa toimintansa tammikuussa 2015. Hoivaosasto lakkautetaan tammikuun aikana. Karjalankadun palvelutalo muutetaan kotihoidon toimintayksiköksi.

Koko hoitoketjun sujuvuutta ja paikkamääriä kotihoidosta erikoissairaanhoitoon optimoidaan ikäihmisten määrän ja sen myötä hoidon tarpeen lisääntyessä. SAS-toiminnan, kotiutuksen ja palveluohjauksen toimintamallia muutetaan.

Päivystysasetuksen edellyttämät muutokset vuoden alussa toteutetaan erikoissairaanhoidon osastojen toiminnassa ja leikkaustoiminnassa.

Kehitysvammahuollossa jatketaan laitoshoidon korvaamista kodinomaisilla asumisratkaisuilla.

Virtasalmen kotihoidon ja Kivitaskun palvelukodin toiminnat yhdistetään vastaamaan alueen palvelutarvetta.

Talousarviovuoden toteutuminen 31.12.

Hiekanpään palvelukoti aloitti toimintansa 12.1.15, jolloin hoivaosasto lakkautettiin ja Karjalankadun palvelutalo muuttui kotihoidon tiimiksi. Kivitaskun palveluasuminen ja Virtasalmen kotihoito yhdistettiin 1.9.2015. Tehostetun palveluasumisen ja laitoshoidon osuus yli 75-vuotiaiden määrästä on yhteensä 10,9 %, mikä on valtakunnallisen tavoitteen mukainen. Vammaisten asumispalveluissa on siirrytty kevyempiin ja kodinomaisempiin asumismuotoihin sekä kehitysvammaisten perhehoidossa on järjestetty myös tilapäishoitoa. Vammaisten palveluasumisen hoitopäivät ovat vähentyneet muiden asumisratkaisujen johdosta ja laitoshoitoon on siirtynyt kaksi uutta asiakasta. Korttelikerhotoiminta on vakiintunut yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa ja yhteistyö yksityisten palvelutuottajien kanssa on lisääntynyt ja uusia palveluntuottajia on aloittanut toiminnan. Kotihoidon lapsiperhetyön asiakkaat ovat lisääntyneet, samoin kotisairaalan asiakkaat ja hoitopäivät. Lisäksi tukipalveluja saavien asiakkaiden määrä on lisääntynyt ja Menumat ruokapalvelun pilotointi aloitettiin 1.12.2015.

Osastojen hoitopäivät vähenivät ja ylipaikkatilanteita oli vähemmän, kuormitus vaihteli aiempaa enemmän. ESSHP:n hoitopäivät vähenivät eikä siirtoviivemaksuja tullut. Leikkaustoiminnan takapäivystys järjestettiin. Leikkausten määrä oli edellisen vuoden tasolla, päiväkirurgian osuus nousi hieman.

Talouden toteuma oli kokonaisuudessaan lähes talousarvion mukainen. Menot jäivät noin 200 000 euroa (0,5%) alle budjetoidun ja tuloja tuli noin 300 00 euroa (4%) enemmän kuin budjetoitu. Menoissa säästöjä tuli henkilöstökuluissa ja avustuksissa ja ylitystä oli asiakaspalveluiden ostoissa. Tulopuolen lisäys tuli ulkokuntalaisten kotikuntakorvauksista.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12. Kts. hallinto.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteen a-hinta

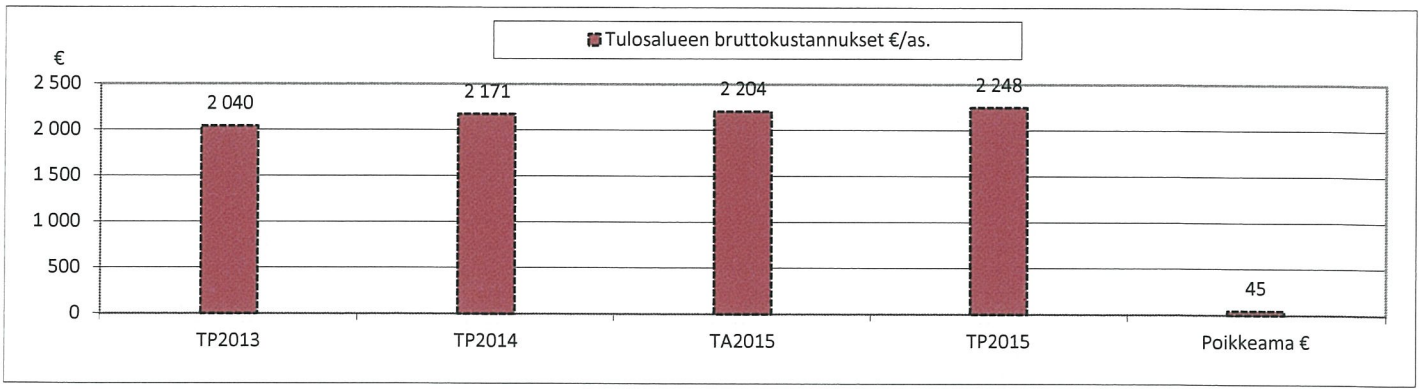

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama €
Tulosalueen bruttokustannukset €/as.	2 040	2 171	2 204	2 248	45

TALOUSARVIO JA -SUUNNITELMA (1 000 eur)

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	%
Tuotot	7 309	8 229	7 810	8 129	104,1
Kulut	39 590	41 869	42 502	42 306	99,5
Kate	-32 281	-33 640	-34 692	-34 177	98,5
Poistot	79	57	44	73	
Tulos	-32 360	-33 697	-34 736	-34 250	98,6

Suoritemäärät

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama kpl
Kotipalvelun palveluja saavat yht., joista	626	563	600	539	-61
- lapsiperheitä	35	35	35	55	20
- säännöllisiä min 1x vko	442	396	440	426	-14
Ennaltaehk. kotikäyntien asiakkaat	104	142	120	118	-2
*** Kotihoidon sairaanh.palveluja saavat, joista**	821	627	450	451	1
- säännöllisiä min 1x vko	169	162	200	141	-59
Kotisairaalan (ent. tehostettu kh) asiakkaat	504	575	570	679	109
Kotisairaalan (ent. tehostettu kh) hpvt	2 647	2 592	2 400	2 942	542
Tukipalveluja saavat	865	748	800	929	129
Omaishoidontuen saajia vuoden aikana (hoidettavat)	220	192	195	183	-12
- näistä yli 75-vuotiaita	122	109	120	105	-15
Kehitysvamm. palveluas. hpvt	24 262	25 222	25 000	23 037	-1 963
Kehitysvammaisten laitoshoitopvt	4 581	4 862	4 400	4 844	444
*** Vanhusten palveluasumisen hpvt, joista**	107 026	114 627	111 000	120 254	9 254
- ympärivrk:n valvottuja	75 636	83 237	95 700	112 423	16 723
- joista jaksohoitopäiviä	8 797	9 436	9 650	7 831	-1 819
Vanhusten laitoshoitopäivät/vanhainkoti	22 382	23 312	22 900	21 795	-1 105
Kuntoutusosaston hpvt	23 845	23 780	13 000	12 215	-785
- näistä jaksohoitopäiviä	800	843	350	61	-289
Akuuttiosaston hpvt, joista	7 979	8 438	8 500	7 625	-875
- pth:n hpv	4 237	4 793	4 800	5 516	716
- esh:n htp	3 742	3 645	3 700	2 109	-1 591
Kirurgisen osaston hpvt, joista	3 587	3 898	3 800	3 086	-714
- pth:n hpv	1 219	1 344	1 450	817	-633
- esh:n htp	2 368	2 554	2 350	2 269	-81
Leikkausyksikkö, toimenpiteet yht., joista	1 264	1 235	1 300	1 244	-56
- leikkaukset, josta	1 075	998	1 050	1 001	-49
- päiväkirurgiset leikkaukset	668 (62 %)	618 (62%)	700	691 (69%)	-9
Jaksohoitopäivät yhteensä eri yksiköissä	9 597	10 430	10 000	7 892	-2 108

* Karjalankadun palvelutalo muuttui kotihoidon yksiköksi 12.1.15 alkaen

Henkilötyövuodet

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama
Kotihoito ja kotisairaala	78,0	80,0	93,0	94,0	
Kotihoidon tukipalvelut	9,5	9,5	9,5	9,5	
Kuntoutus	12,5	12,5	11,5	11,5	
Vammaispalvelut	2,5	2,5	2,5	2,5	
Kehitysvammapalvelut	10,0	10,0	9,9	9,9	
Vanhusten palveluasuminen	43,2	42,5	58,5	58,5	
Vanhusten laitoshoito	32,8	33,8	32,8	32,8	
Terveydenhuollon laitoshoito	99,0	99,0	78,0	78,0	
Yhteensä	**287,5**	**289,8**	**295,7**	**296,7**	

Vertailut 2014

	Pieksämäki	Koko maa	Etelä-Savo	Kaupunkimaiset kunnat
Vanhusten laitospalvelujen nettokustannukset €/asukas	183	114	73	109
Vammaishuollon laitospalvelujen nettokustannukset €/as.	60	31	48	28
Kotipalvelujen nettokustannukset €/asukas	192	128	230	107
Pth:n vuodeosastohoidon nettokustann., €/as	302	186	259	165

355 TERVEYS- JA PSYKOSOSIAALISET PALVELUT

Kuvaus toiminnasta

Tulosalue sisältää perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon avovastaanotot, perhepalvelut, päihde- ja mielenterveystyön palvelut ja sosiaalityön palvelut.

Talousarviovuoden tavoitteet

Tavoitteena on toimintojen yhteensovittaminen tehokkaaksi, taloudelliseksi ja asiakaslähtöiseksi palvelukokonaisuudeksi.

Talousarviovuoden muutokset

Päivystys pyritään ostopalvelun sijaan hoitamaan omana toimintana.

Sähköisiä asiointimahdollisuuksia lisätään.
Suun terveydenhuollossa palvelupisteiden keskittämistä jatketaan. Ikäihmisten suun terveyden edistämiseen kiinnitetään erityistä huomiota, käyntejä palvelukodeissa lisätään. Koululaisten tarkastuksissa hyödynnetään liikkuvaa yksikköä.

Perhepalvelukeskuksen neuvolatoiminnassa laaditaan kuvaukset keskeisistä monialaisista prosesseista, jotta lasten ja nuorten hoitopolut saadaan mahdollisimman sujuviksi, asiakaslähtöisiksi ja tehokkaiksi yksikön sisällä. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa laaditaan vastaavia kuvauksia myös yhteistyössä muun oppilashuollon kanssa. Neuvolan perheohjausta ja perhetyön sektorirajat ylittävää yhteistyötä kokonaisuudessaan kehitetään. Perhepalvelukeskuksen lastensuojelussa keskitytään vuonna 2015 dokumentoinnin kehittämiseen ja tehostamiseen osana tavoitteellista asiakastyötä. Vuoden aikana luodaan yksikköön yhtenäiset dokumentointikäytännöt.

Aikuissosiaalityössä tehdään vuonna 2015 virkarakennetta ja tehtävärakennetta koskevaa kehittämistyötä. Yksikössä otetaan käyttöön sosiaalityöntekijä-sosiaaliohjaaja työparimalli. Sosiaalityöntekijöiden ja sosiaaliohjaajien toimenkuvat määritellään tarkoituksenmukaisiksi ja ammattiryhmien erityisosaamisen huomioon ottaviksi. Kuntouttavan työtoiminnan toimintoja ja heikossa työmarkkina-asemassa olevien asiakkaiden aktivointityötä kehitetään ja tehostetaan monialaisesti yhdessä työllisyyden hoidon ja terveydenhuollon kanssa.

Päihde- ja mielenterveystyötä integroidaan mm yhdistämällä psykiatrian- ja päihdepoliklinikan päivystykset. Jalkautuvan työn kehittämistä jatketaan samoin ryhmämuotoisia hoitoja. Yläristin pysäkillä toteutetaan avokatkaisuhoitoja. On erityinen tarve kehittää päihdeongelmaisten asumiseen liittyviä palveluja koska mm. Katulähetyksen tuki vaikeimmin päihdeongelmisille päättyy.

Tutkitaan selviämisaseman tarve ja perustamisen edellytykset. Katkaisuhoitoa ja deliriumpotilaiden hoitoa kehitetään yhdessä shp:n kanssa.

Talousarviovuoden toteutuminen 31.8.

Lääkäreiden ilta- ja viikonloppupäivystys ja yöllinen varallaolopäivystys on toteutettu suunnitelman mukaisesti omana toimintana vuoden alusta. Ostopalvelua on käytetty alkuvuodesta siirtymäkaudella ja kesälomakaudella vähäisessä määrin ja satunnaisten poissaolojen korvaamiseen.

Suun terveydenhuolto tuottaa palveluita koko väestölle panostaen edelleen voimakkaasti ehkäisevään toimintaan, vanhuspalvelulain mukaisesti entistä enemmän ikäihmisiin. Palvelukodeissa ja hoitolaitoksissa on käyty järjestelmällisesti toimintavuonna.
Pääosa palveluista tuotetaan edelleen hammaslääkäri-hammashoitaja-työparin toimesta.
Toimintaa on laajennettu mm. implanttien laittoon. Hammaslääketieteen opiskelijoille on tarjottu työmahdollisuuksia ja Mikkelin suu- ja leukasairauksien poliklinikan kanssa tehty yhteistyötä: koulutettu ja tarjottu suuhygienistille mahdollisuus oman alan töihin Pieksämäellä kerran viikossa.
Eri alojen osaamista hankitaan ostopalveluna, mm. oikominen, kirurgia ja protetiikka.
Toimintavuonna vielä kolmessa toimipisteessä jatkui suun terveydenhoito.
Päivystystoiminta arkisin klo 16 alkaen , viikonloppuisin ja arkipyhäpäivinä on jatkunut ostopalvelusopimuksella Mikkelin suun terveydenhuollon yksikön vetämänä.
Käyntimäärät toimintavuonna reilusti yli 20 000 ja maksutuotto kasvoi yli kolmanneksella

Perhepalvelukeskuksen toiminnassa keskeinen muutos on ollut uuden sosiaalihuoltolain mukaisten yleisten perhepalveluiden toiminnan aloittaminen. Entisiä lastensuojelun avohuollon tukitoimia on mahdollisuus saada myös ilman lastensuojelun asiakkuutta. Näitä palveluita ovat esimerkiksi perhetyö, tukihenkilöpalvelu ja lapsiperheiden kotipalvelu. ADHD -hoitopolun uudistaminen on käynnissä. Kehittämistyö jatkuu vuoden 2016 puolella. Lastensuojelussa on laadittu dokumentointia koskeva ohjeistus.

Aikuissosiaalityössä on uudistettu virkarakenne ja tehtävärakenne sen mukaiseksi, että sosiaalityöntekijä-sosiaaliohjaaja työparimallin käyttöönotto on mahdollista. Aikuissosiaalityössä siirrytään aluepohjaiseen työskentelymalliin. Tavoitteena on asiakkaan palvelutarpeesta lähtevä, riittävä ja oikea-aikainen palvelu kullekin asiakkaalle. Uusi sosiaalihuoltolaki on muuttanut myös aikuissosiaalityön palveluita ja työkäytäntöjä. Uusia palveluita ja työkäytäntöjä ovat mm. palvelutarpeen arvio, sosiaalinen kuntoutus ja perhetyö.

Mielenterveys- ja päihdepalveluiden muutosta perusterveydenhuollon toiminnaksi alettiin valmistella syksyllä 2015. Matalan kynnyksen hoitajapäivystykset yhdistettiin lokakuussa. Ryhmätoimintoja lisättiin käynnistämällä ryhmämuotoinen hoito. Palveluissa on panostettu asiakkaiden liikuntaan ja terveellisiin elämäntapoihin osallistumalla starttiryhmään, jossa 30 asiakasta. Liikuntakortteja jaettu lähes sata.Henkilöstön osaamista vahvistettiin mm neuropsykiatriassa ja päihdetyössä. Tavoitteena on hoitoaikojen lyhentäminen ottamalla käyttöön uusia vaikuttaviksi todettuja menetelmiä. Henkilöstöä koulutettiin Interpersoonallisen psykoterapian käyttöön. Päihdeongelmaisten kuntoutumiseen liittyviä palveluita kehitettiin lisäämällä tukiasuntojen määrää. Päihdelääkärin palveluiden ostamisella on saatu selkiytettyä päihdeongelmaisten hoitoa. Koulutusta on tarjottu myös organisaation muille toimijoille ja tarjotaan edelleen. Asumispalvelujen ostoja hieman enemmän kuin edellisenä vuotena. Päihdekuntoutusta ostettu selvästi vähemmän edelliseen vuoteen verraten.Tässä Pysäkin toiminta ollut tärkeässä roolissa. Tuetulla työtoiminnalla on suuri merkitys mielenterveyskuntoutujien psyykkisen voinin ja toimintakyvyn ylläpitäjänä ja toimintaa järjestettiin enemmän vuoteen 2014 verraten.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinan tilanne 30.4.

Kts. Hallinto

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteen a-hinta

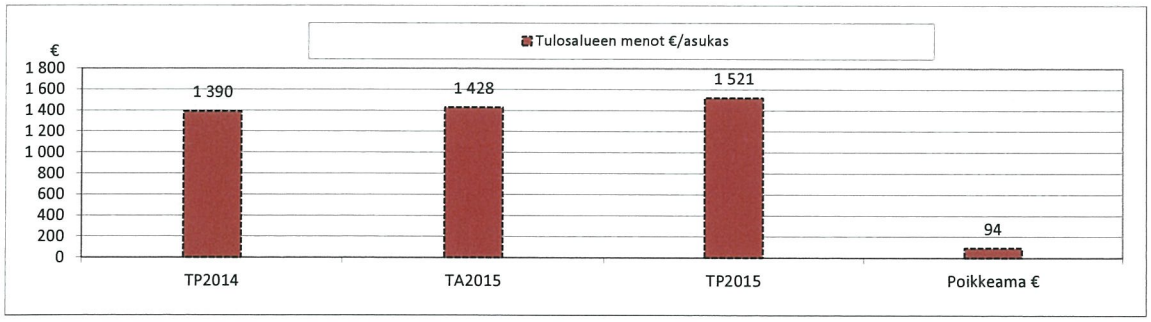

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama €
Tulosalueen menot €/asukas	1350	1 390	1 428	1 521	94

TALOUSARVIO JA -SUUNNITELMA (1 000 eur)

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	%
Tuotot	3 757	3 632	3 520	3 795	107,8
Kulut	27 101	26 805	27 535	28 627	104,0
Kate	-23 344	-23 173	-24 015	-24 832	103,4
Poistot	42	69	64	109	
Tulos	-23 386	-23 242	-24 079	-24 941	103,6

Suoritemäärät

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama kpl
Avosairaanhoito	75 173	53 582	50 000	62 323	12 323
Poliklinikkakäynnit, pl. psykiatria	20 340	19 992	18 400	17 798	-602
Psykiatrian pklkäynnit, siitä	10 333	10 380	10 000	11 030	1 030
- pth:n käyntejä	3 601	3 825	3 500	4 011	511
Suun terveydenhuollon käynnit	20 627	20 173	20 600	22 233	1 633
Perheneuvolan käynnit	3 042	2 559	4 200	3 238	-962
Lasten ja nuorten amm. perhek. ja laitosh. hpv	8 487	8 309	8 600	8 588	-12
Lasten ja nuorten perhehoito hpv	5 536	5 901	5 500	5 597	97
Avohuollon tukitoimien piirissä lapsia ja nuoria	314	250	360	278	-82
Toimeentulotuki, ruokakuntia	1 074	1 058	1 150	1 090	-60
* Tilastointimuutos 1.1.2014 lukien					

Henkilötyövuodet

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama
Vastaanottopalvelut ja tukipalvelut	81,5	81,5	81,5	81,5	
Perhepalvelukeskus	32,5	34,0	34,0	34,0	
Päihde- ja mielenterveystyö	16,0	17,0	17,0	17,0	
Sosiaalityö	7,5	7,3	7,3	7,3	
Yhteensä	**137,5**	**139,8**	**139,8**	**139,8**	

Vertailut 2014

	Pieksämäki	Koko maa	Etelä-Savo	Kaupunkimaiset kunnat
Pth:n avohoidon (pl. hammashoito) nettokust. €/asu	503	394	396	369
Erikoissairaanhoidon nettokustannukset €/asukas	1 332	1 165	1 481	1 150
Hammashuollon nettotoimintamenot €/asukas	89	79	80	76
Lastensuojelun laitos- ja perheh. nettokust., €/asuka	131	124	78	138
Muiden lasten ja nuorten palvelujen kustannukset €,	118	80	99	82

385 ERIKOISSAIRAANHOIDON JA YMPÄRISTÖTERVEYDEN OSTOPALVELUT

Kuvaus toiminnasta

Tulosalueeseen kuuluvat seudulliselta ympäristöterveydenhuollon yksiköltä ja sairaanhoitopiiriltä sekä muilta sairaaloilta ostettavat palvelut. Ympäristöterveydenhuollon tehtävänä on järjestää ympäristönsuojeluun, elintarvikevalvontaan ja eläinlääkintähuoltoon liittyvät palveluja. Kaupunki kuuluu jäsenenä Etelä-Savon sairaanhoitopiiriin. Shp:ltä ostetaan Mikkelin keskussairaalan ja Moision sairaalan erikoissairaanhoidon palveluja. Lisäksi shp:n laskutus sisältää kauttalaskutuksen eli muiden kuin sairaanhoitopiirin sairaaloiden käytöstä aiheutuvan laskutuksen.

Talousarviovuoden tavoitteet

Oman toiminnan tehostamisella pyritään vähentämään ostopalvelujen käyttöä.

Talousarviovuoden muutokset

Ei oleellisia muutoksia.

Talousarviovuoden toteutuminen 31.12.

Shp:n kokonaislaskutus kasvoi 8,0 % edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Shp:n oman toiminnan kasvu oli 0,5 % ja kauttalaskutuksen kasvu 22,3 %. Keskussairaalan avohoitokäyntien määrä kasvoi 11,9 % ja hoitopäivien määrä väheni 13,4 %.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinan tilanne 31.12.

Kts. hallinto

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteen a-hinta

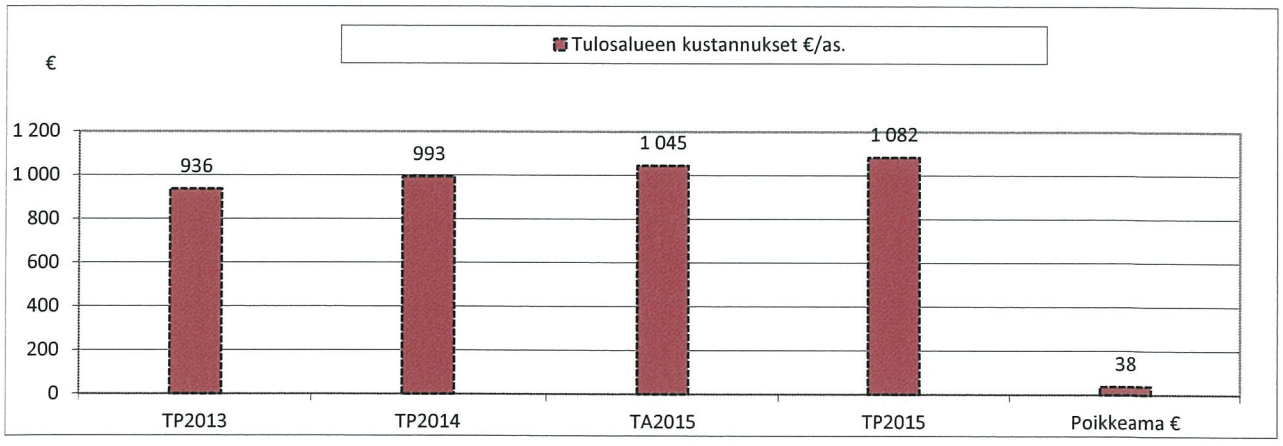

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama €
Tulosalueen kustannukset €/as.	936	993	1 045	1 082	38

TALOUSARVIO JA -SUUNNITELMA (1 000 eur)

	TP2013	TA2014	KV2015	TP2015	%
Tuotot	2	0	0	0	
Kulut	18 161	19 144	20 149	20 369	101,1
Kate	-18 159	-19 144	-20 149	-20 369	101,1
Poistot					
Tulos	-18 159	-19 144	-20 149	-20 369	101,1

Suoritemäärät

	TP2013	TA2014	KV2015	TP2015	Poikkeama kpl
Shp:n avohuoltokäynnit (sis. psykiatrian)	12 465	13 092	12 900	14 680	1 780
Ostopalvelukäynnit (sis. psykiatrian)	4 082	5 165	4 100	6 186	2 086
Keskussairaalan hoitopäivät	8 812	8 655	8 750	7 497	-1 253
Moision sairaalan hoitopäivät	3 395	2 557	2 600	2 227	-373
Ostopalveluhoitopäivät (sis. psykiatrian)	1 909	2 523	2 300	3 642	1 342
Yhteispäivystyksen käynnit *	346	505	450	605	155
Mks:ssa jatkohoitopaikk. odottavien hpv:t	0	18	0	0	0
* 1.1.2015 lukien käynteihin sisältyy neuvontapuhelut					

Henkilötyövuodet

	TP2013	TA2014	KV2015	TP2015	Poikkeama
Ei omaa henkilöstöä					

Vertailut 2014

	Pieksämäki	Koko maa	Etelä-Savo	Kaupunkimaiset kunnat
Erikoissairaanhoidon nettokustannukset €/asukas	1 332	1 165	1 481	1 150
Ympäristöterveydenh. nettokustannukset €/asukas	19	15	24	10

410 OPETUS- JA VARHAISKASVATUKSEN HALLINTO

Kuvaus toiminnasta

Hallinnon tehtävänä on huolehtia kaupungin opetussuunnitelman ja palvelustrategian mukaisten kasvatus- ja opetustavotteiden saavuttamisesta päivähoidossa ja kouluissa. Johto ja henkilökunta vastaavat johtamisen ja tuloksellisuuden kehittämisestä varhaiskasvatuksessa ja opetustoimessa sekä tuottavat laadukkaita hallinto- ja asiantuntijapalveluja. Tukipalveluihin kuuluvat koulukuraattori- ja koulupsykologipalvelut, puheterapeutin ja erityispäivähoidon palvelut.

Talousarviovuoden tavoitteet

Elämänkaarimallin mukaisen johtamisen kehittäminen. Kehittämisuunnitelman mukaisten muutosten johtaminen. Hiekanpään strategisen kumppanuussopimuksen mukaisten kehittämishankkeiden toteuttaminen. Uuden oppilashuoltolain mukaisten muutosten toteuttaminen yhdessä kumppaneiden kanssa. Uuden opetussuunnitelman työstäminen.

Talousarviovuoden muutokset

Uuden opetussuunnitelman ja uuden tuntijaon valmistelu. Hiekanpään yläkoulun suunnittelu. Talousarviovuodelle esitetään neljännen kuraattorin palkkaamista. Kuntien eläkeperusteiset eläkevakuutusmaksut, joita on kohdistettu sivistystoimelle, nostavat kuluja KJ-sarakkeessa.

Talousarviovuoden toteutuminen 31.12.

Pieksämäen sivistystoimen strategian mukaisesti kaupungin kehitystä tuetaan vetovoimaisilla palveluilla. Hiekanpään Elämänkaarikylässä kehitetään varhaiskasvatuksesta alkaen yksilön elämänkulun mahdollisimman hyvää toteutumista. Vuoden 2015 aikana eri hankeilla on tuettu tämän ison päämäärän toteutumista. Palvelumallien kehitystyö on osa kaupungin eri osissa tapahtuvaa osallistavaa ja yhteisöllistä toteuttamista. Hiekanpään fyysinen rakentaminen on edennyt tavoitteiden mukaisesti.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

Osana kaupungin talouden tasapainottamisohjelman toteuttamista on sivistystoimen osalta valmisteltu noin 30 henkilötyövuoden vähentämistä. Koko palveluorganisaation osalta on käynnistetty riskien kartoitustyö ja vuoden 2016 syksyyn mennessä linjataan myös palveluorganisaatio vastaamaan yhdessä päätettäviä tavoitteita.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteen a-hinta

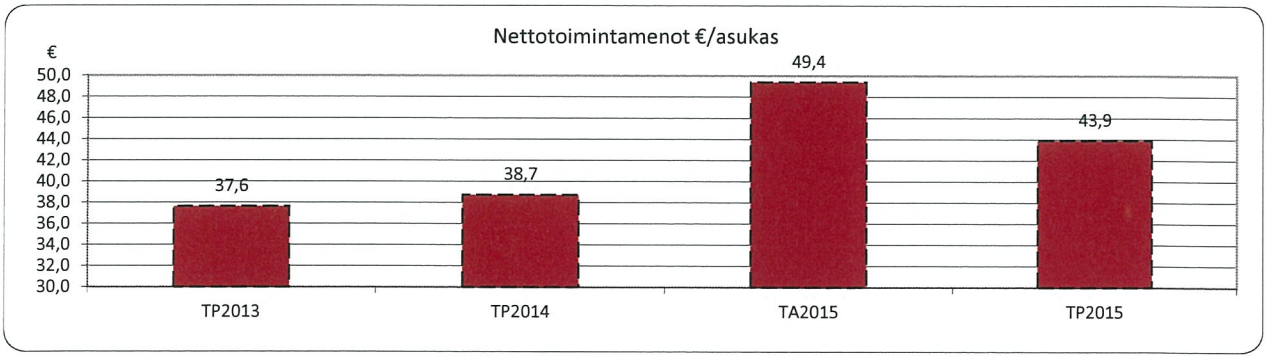

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama €
Nettotoimintamenot €/asukas	37,6	38,7	49,4	43,9	-5,51

TALOUSARVIO JA -SUUNNITELMA (1 000 eur)

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	%
Tuotot	27	31	25	103	419,5 %
Kulut	768	778	978	950	97,2 %
Kate	-741	-747	-953	-847	88,9 %
Poistot	0	0	0	2	
Tulos	-741	-747	-953	-849	89,1 %

Suoritemäärät

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama lkm

Henkilötyövuodet

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama lkm
	10,4	10,2	10,8	11,1	0,3
* lisäksi hanketyöntekijät				2,1	2,1

Vertailut 2014

	Pieksä-mäki	Koko maa	Etelä-Savo	Kaupunkimai-set kunnat
Opetus- ja kulttuuritoimen nettokustannukset €/asukas (Tilastokeskus)	1 121	1 428	1 298	1 435

415 VARHAISKASVATUSPALVELUT

Kuvaus toiminnasta

Varhaiskasvatuspalvelujen tulosalue vastaa kaupungin lasten päivähoidon ja erityispäivähoidon palvelujärjestelmän riittävyydestä, organisoinnista, toimivuudesta ja laadusta. Lapsen ja perheen tarpeet huomioiden, hoitoa tarjotaan vaihtoehtoisesti päiväkotihoitona (7 kpl), hoitajan tai lapsen kotona perhepäivähoitona (n.33 hoitajaa) sekä ryhmäperhepäivähoitona (3) yhteensä n. 500 lapselle. Yksityiset palveluntuottajat ovat tärkeitä yhteistyökumppaneita, joiden toimintaa tuetaan yksityisen hoidon tuen ja kuntalisän kautta (3 päiväkotia ja n.5 perhepäivähoitajaa, n.88 lasta/v). Perheiden valintaoikeuteen kuuluu myös lasten kotihoidon tuki ja kuntalisä, jonka piirissä on keskimäärin 275 lasta.

Talousarviovuoden tavoitteet

Tulosalueen tavoitteena on vastata osa- ja kokopäiväisen hoidon sekä ilta- ja vuorohoidon kysyntään ja järjestää päivähoitopalveluja joustavasti, tehokkaasti ja taloudellisesti. Varhaiskasvatuspalvelujen tärkeimpänä tehtävänä on lapsen hoidon, kasvatuksen ja oppimisen tukeminen sekä erityispäivähoidon keinoin varhaisen tuen ja kuntoutuksen mahdollistaminen monialaisen yhteistyön avulla. Vanhempia tuetaan kasvatustehtävässä ja vanhemmuudessa varhaisen tuen ja ennaltaehkäisevän työn menetelmin. Tavoitteena on ylläpitää varhaiskasvatuspalvelujen hyvää laatua huolehtimalla henkilökunnan täydennyskoulutuksesta ja työhyvinvoinnista sekä vaikuttamalla tilojen ja toimintavälineiden asianmukaisuuteen. Toiminnan sitovina tavoitteina käytetään kunnallisen päivähoidon keskihintaa 11 465 €/lapsi/vuosi ja kaikkien varhaiskasvatuspalvelujen suoritehintaa 8 440 €/lapsi/vuosi.

Talousarviovuoden muutokset

Toiminta uudessa päiväkodissa alkaa viimeistään 1.1.2015. Samalla vapautuu Kalevalan päiväkodilta kaksi eri kiinteistöä ja yht. 4 toimitilaa muuhun käyttöön. Uuteen päiväkotiin esitetään kuntouttavan pienryhmän perustamista 1.8.2015 alkaen. Savontien ryhmäperhepäiväkodin ovet suljetaan 31.12.2014 ja lapset siirtyvät uuteen päiväkotiin. Perhepäivähoitoa tarjotaan kysynnän mukaan. Yksityisen ja kotihoidon tuen kuntalisien taso säilyy entisellään.

Talousarviovuoden toteutuminen 31.12.

Tulosalueen talousarvio toteutui pääosin suunnitelman mukaisesti. Toimintaa tehostettiin keskittämällä päivähoitopalvelut koulujen loma-aikoina Hiekanpään päiväkotiin ja vain tarvittaessa lisäksi Maaselän päiväkotiin Naarajärvellä. Ostot kunnilta kolminkertaistuivat edellisvuoteen verrattuna, josta aiheutui ko. menokohdan ylitystä. Kotona hoidettavien lasten määrä väheni vuoden aikana 30 arvioitua enemmän, joten kotihoidon tuen kuluja säästyi vajaa 116 tuhatta euroa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

Talousarviovuonna korostuivat toiminnalliset riskit, jotka heikensivät perustehtävän laadukasta toteuttamista. Palvelutoiminnan johtaminen ja esimiestyö korostuivat kaikissa yksiköissä päivähoidon henkilöstön lomautusten ja useiden pitkien sairaslomien vuoksi. Tulosalueen palvelut pystyttiin kuitenkin tuottamaan talousarvion puitteissa.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteen a-hinta

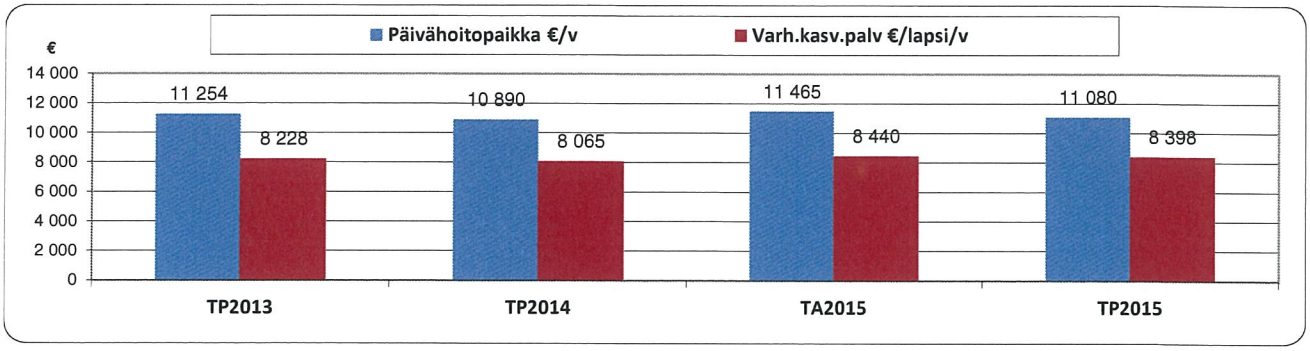

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama €
Päivähoitopaikka €/v	11 254	10 890	11 465	11 080	-385,45
Varh.kasv.palv €/lapsi/v	8 228	8 065	8 440	8 398	-42,41

TALOUSARVIO JA -SUUNNITELMA (1 000 eur)

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	%
Tuotot	681	632	605	616	101,9 %
Kulut	7 873	7 608	7 838	7 737	98,7 %
Kate	-7 192	-6 977	-7 233	-7 121	98,4 %
Poistot	7	7	4	18	460,7 %
Tulos	-7 198	-6 984	-7 237	-7 139	98,6 %

Suoritemäärät

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama lkm
Kunnall.ph lapset yht.	**496**	**500**	**500**	**513**	13
- Päiväkotihoito	324	333	344	346	2
- Perhepäivähoito	120	117	120	125	5
- Ryhmäperhepvähoito	52	50	36	42	6
Yksityinen hoidon tuki	**93**	**93**	**88**	**90**	2
Kotihoidontuki	**285**	**272**	**275**	**245**	-30

Henkilötyövuodet

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama lkm
Vakituiset ja määräaikaiset yht.	132	129	125	123	-2

Vertailut

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama €
Päiväkotipaikka €/v	11 543	11 175	11 686	11 461	-225
Perhepvähoitopaikka €/v	10 709	10 472	10 646	9 754	-892
Ryhmäperhepvähoitopaikka €/v	10 705	9 393	10 673	9 161	-1 512
Yksityisen hoidon tuki €/lapsi/v	4 653	4 668	4 931	4 869	-62
Kotihoidon tuki €/lapsi/v	3 938	3 955	4 051	4 078	27

Vertailut 2014

	Pieksämäki	Koko maa	Etelä-Savo	Kaupunkimaiset kunnat
Päivähoidon nettokustannukset €/asukas	373	483	380	506
Päivähoidon käyttökust. (nto) 0-6 vuotiasta kohti, €	6 695	6 243	6 510	6 501
Päiväkotihoidon nettokustannukset, €/asukas	201	324	231	360
Päiväkotihoidon käyttökustannukset (netto) hoidossa ollutta lasta kohti, €	12 104	9 742	10 525	9 849
Perhepäivähoidon nettokustannukset, €/asukas	92	58	77	38
Perhepäivähoidon käyttökustannukset (netto) hoidossa ollutta lasta kohti, €	10 907	10 422	11 226	11 222

420 ESI- JA PERUSOPETUS

Kuvaus toiminnasta

Esiopetusta toteutetaan perusopetuslain mukaisesti päiväkodeissa ja peruskouluissa integroituna muiden ikäluokkien kanssa tai omina ryhminään. Esiopetusta ostetaan myös yksityisiltä päiväkodeilta. Esiopetukseen osallistuu 100 % koko ikäluokka. Perusopetusta annetaan 7 alakoulussa ja yhdessä yläkoulussa. Oppilashuolto, erityisopetus ja kodin ja koulun yhteistyö sekä aamu- ja iltapäivätoiminta ovat keskeinen osa perusopetuksen palvelukokonaisuutta. Koulunjälkeistä kerhotoimintaa järjestetään kaikilla alakouluilla sekä yläkoululla. Osallistujille kerhot ovat maksuttomia. Maksullista kesätoimintaa järjestetään Kukkaroniemen leirikeskuksessa sekä Kesänuokkari (päiväleiri) Harjun koululla ja Virtasalmella.

Talousarviovuoden tavoitteet

Esi- ja perusopetuksen tavoitteena on lapsen eheän ja yhtenäisen kasvun ja oppimispolun rakentaminen elämänkaarimallin pohjalta. Tavoitetta edistämään kootaan yhteiseen kasvun ja oppimisen yksikköön myös nuoriso- ja kaikki tukipalvelut sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan ja kerhotoiminnan palvelut. Tavoitetta edistetään käynnissä olevilla hankkeilla ja projekteilla. Opetuksen tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta seurataan laatutyön tuloksena saatujen mittareiden avulla. Sitovat tavoitteet ovat esiopetuksen ja perusopetuksen nettomenot/oppilas.

Talousarviovuoden muutokset

Esiopetuksen kuluja kasvattaa kuljetusten hinnannousu ja uuden päiväkodin esiopetusryhmän sisäiset vuokrat. Esi- ja perusopetuksen uuden opetussuunnitelman valmistelutyö on aloitettu vuoden 2014 aikana yhdessä Keski-Savon kuntien kanssa. Uudet opetussuunnitelmat otetaan käyttöön v. 2016. Perusopetuksen oppilasmäärän lasku vuodesta 2012 vuoteen 2017 on 185 oppilasta. Oppilasmäärä 20.9 tilanteen mukaan ja ennuste v. 2015-2017:

	2013	2014	2015	2016	2017
Esioppilaita	160	163	160	140	175
1-6 lk oppilaita	1021	980	970	983	958
7-9 lk oppilaita	573	571	550	522	483
Yhteensä	1754	1714	1680	1645	1616

Talousarviovuoden toteutuminen 31.12.

1.8.2016 voimaan astuva uusi perus- ja esiopetuksen opetussuunnitelma on tehty Keski-Savon kuntien yhteistyönä lähes loppuun vuoden vaiheeteeseen mennessä. Uuutta opetussuunnitelmaa varten on kaupungin kieliohjelma päivitetty ja tuodaan lautakuntaan hyväksyttäväksi keväällä 2016. Samoin TVT-strategian päivitystyö on aloitettu esi- ja perusopetuksessa. Digitaalisten oppimateriaalien ja mobiililaitepohjaisen opettamisen kokeilua on jatkettu ja tehty linjaukset tulevalle lukuvuodelle. Valmistavaa opetusta on järjestetty kahdessa opetusryhmässä. Alakoulun ryhmä on Harjun koululla ja yläkoulun ryhmä Hiekanpään koululla. Lisäksi maahanmuuttajalapsia opiskelee ns. yleisopetuksen ryhmissä. Aamu- ja iltapäivätoiminta ovat keskeinen osa perusopetuksen palvelukokonaisuutta. Koulunjälkeistä kerhotoimintaa järjestettiin kaikilla alakouluilla sekä yläkoululla. Osallistujille kerhot ovat maksuttomia. Maksullista Kesänuokkari toimintaa (päiväleiri) järjestettiin Harjun koululla ja Virtasalmella.
Osana kaupungin talouden tasapainottamisohjelmaa on Peiposjärven koulun ja Harjun sekä Siilin päiväkotien lakkautumisiin varauduttu. Samoin on käynnistetty Naarajärven, Jäppilän ja Virtasalmen palvelujen sekä tilojen kehittämistyö.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

Vuoden 2015 aikana on käynnistetty päivä- ja koulukiinteistöjen kuntoarvionti, joka saatetaan loppuun syksyyn mennessä 2016. Samoin osana sivistystoimen palvelustrategiatyötä on aloitettu laaja riskikartoitustyö kakkien toimintojen osalta. Tähän työhön liittyy myös kaikkien isompien taajamien laaja palvelujen tulevaisuuden kartoittaminen ja linjaaminen yhdistettynä tilaratkaisuihin. Maahanmuuttoon liittyen on valmisteltu päivähoidon ja peruspalvelujen järjetämiseen liittyvät selvitykset ja ratkaisujen etsintä.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteen a-hinta

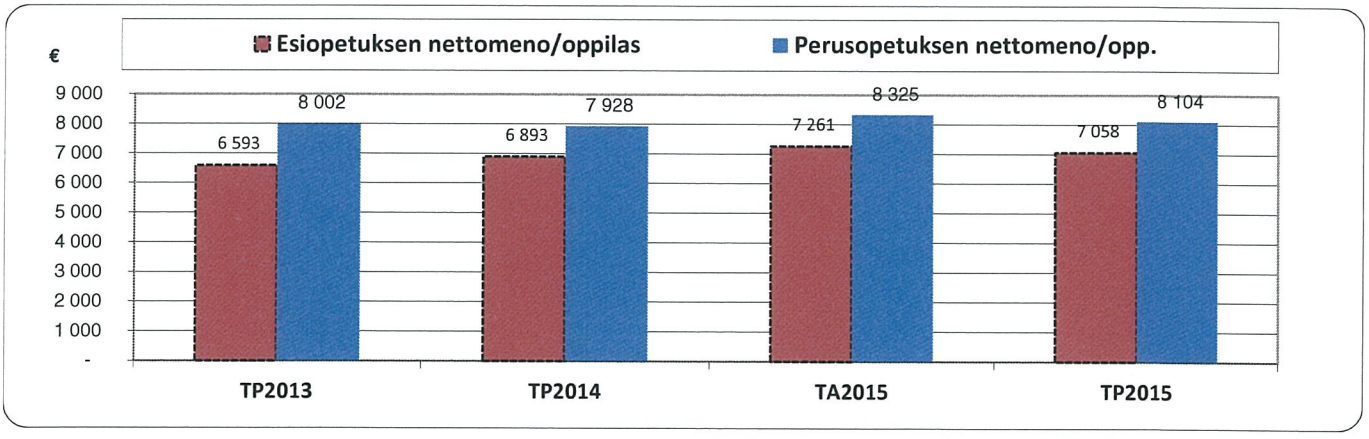

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama €
Esiopetuksen nettomeno/oppilas	6 593	6 893	7 261	7 058	-203
Perusopetuksen nettomeno/opp.	8 002	7 928	8 325	8 104	-221

TALOUSARVIO JA -SUUNNITELMA (1 000 eur)

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	%
Tuotot	473	621	380	555	146,1 %
Kulut	14 676	14 428	14 531	14 437	99,4 %
Kate	-14 202	-13 808	-14 152	-13 882	98,1 %
Poistot	108	105	83	112	134,5 %
Tulos	-14 310	-13 913	-14 235	-13 995	98,3 %

Suoritemäärät

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama kpl
20.9 tilanne					
Esioppilaat	160	163	160	164	4
Peruskoulun oppilaat	1 594	1 551	1 520	1 535	15
Perusopetuksen opetustunnit	118 282	115 551	114 000	113 264	-736
Tukiopetustunnit	2 029	1 815	2 000	1 568	-432

Henkilötyövuodet

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama htv
Vakituiset ja määräaikaiset yht.	174*	172*	166*	166*	0
* lis. sivutoim. opettajia	3,5	4,5	4	3	

Vertailut

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama kpl
AP/IP yks.hinta €/h (57%)	26	26	26	26	0
IP tunnit	9 724	9 776	9 200	8 857	-343

Vertailut 2014

Tilastokeskus	Pieksä-mäki	Koko maa	Etelä-Savo	Kaupunkimaiset kunnat
Esiopetuksen käyttökustannukset (netto) oppilasta kohti	7 080	5 935	6 703	5 722
ja opetustuntia kohti	102	104	131	100
Perusopetuksen käyttökustannukset (netto) oppilasta kohti	8 089	8 816	9 246	8 705
ja opetustuntia kohden	111	123	125	125

430 LUKIOKOULUTUS

Kuvaus toiminnasta

Pieksämäen lukio on laaja-alainen yleislukio ja se jatkaa perusopetuksen opetus- ja kasvatustehtävää. Pieksämäen seutukunnan ainoana lukiona se tarjoaa peruskoulun päättävälle ikäluokalle monipuoliset valmiudet lukion oppimäärään perustuviin jatko-opintoihin korkeakouluissa ja yliopistoissa sekä ammatillisessa koulutuksessa.
Vuoden 2015 aikana jatkuu lukion tieto- ja viestintäteknologian opetuskäytön kehittäminen ja sähköisiin ylioppilastutkinnon kokeisiin valmistautuminen sekä käynnistetään opetussuunnitelmatyö.

Talousarviovuoden tavoitteet

Opetusjärjestelyt ovat monimuotoiset ja turvaavat oppilaille mahdollisuuden lukio-opintojen suorittamiseen kolmessa vuodessa. Oppimistulokset ovat vähintään valtakunnan keskitasoa ylioppilastutkinnon tulosten mukaan mitattuna. Pakolliset kurssit opetetaan kolmessa rinnakkaisryhmässä. Valtakunnalliset syventävät lukiokurssit voidaan opettaa kaikissa oppiaineissa. 90 % valmistuvasta ikäluokasta hakee valmistumisvuonna jatko-opintopaikkaa. Opintojen keskeyttäminen on alle valtakunnan lukiokoulutuksen keskiarvon. Opetusministeriön tilastoimat opetuksen kustannukset opiskelijaa kohden eivät saa ylittää vertailuryhmän keskiarvoa.

Talousarviovuoden muutokset

Lukion varsinaisten opiskelijoiden määrä tulee olemaan noin 250 oppilasta. Aloittava ikäluokka on noin 80-90 opiskelijaa. Lukiokoulutuksen tuotot säilynevät vuoden 2014 tasolla. Lukion TVT:n opetuskäytön ja laite- sekä tietoverkon kehittäminen sekä valmistautuminen sähköistä ylioppilastutkintoa varten tapahtuu vuoden 2015 aikana omarahoituksella. Sekä budjettivuonna, että suunnitelmavuosina tietotekniikasta aiheutuvat menot tulevat kasvamaan. Kesän 2015 aikana tehdään sähköverkkoon ja opetustiloihin Ylioppilastutkintolautakunnan sähköistä tutkinnon toimeenpanoa koskevien määräysten mukaisia muutostöitä. Lukiokoulutuksen uudet opetussuunnitelman perusteet valmistuvat syksyllä 2014 ja vuoden 2015 aikana käynnistyy opetussuunnitelman uudistamistyö. Lukion ja seutuopiston yhteistyö laajentuu entisestään ja lisää lukiokiinteistön käyttöastetta.

Talousarviovuoden toteutuminen 31.12.

Lukuvuoden keskimääräinen opiskelijamäärä 237,2. Opiskelijamäärän toteutuminen ennakoitua pienempänä näkyy merkittävänä nousuna oppilaskohtaisissa kustannuksissa. Budjetoidut henkilöstökulut alitettiin 67 800 eurolla ja näin nettomenot/opiskelija pysyivät lähes talousarvion mukaisena, ylitystä kertyi vain 40 euroa/opiskelija. Kahden tutkinnon suorittajien määrän vähäisyys sekä toisille lukioille myytävien Isoverstaan verkkokurssien huono kysyntä aiheuttivat tuottojen vähentymisen. Lukiokoulutukseen tehdyt valtakunnalliset leikkaukset lienevät osasyynä verkko-opintojen kysynnän laskuun.
Ylioppilastutkinnon tulokset keväällä 2015 jäivät selkeästi valtakunnan keskiarvon alapuolelle. Ylioppilastutkinnon toimeenpanon vaatiman tutkintoverkon ensimmäinen osa on saatu valmiiksi ja sitä laajennetaan tarpeen mukaan vuosina 2016 - 2017. Opetussuunnitelmatyötä on tehty tiiviisti syyslukukaudella 2015 ja uudet opetussuunnitelmat valmistuvat keväällä 2016. Syksyllä 2016 otettiin käyttöön aikuislukion opetussuunnitelma.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

Keskustelu lukion fyysisestä sijainnista ja Hiekanpään kampuksen valmistumisesta luo epävarmuutta toimintaympäristöön. Henkilöstöä kuormittaa nopealla aikataululla tehtävä opetussuunnitelmatyö sekä sähköisiin ylioppilaskirjoituksiin valmistautuminen. Riittävän ja pätevän henkilöstön turvaaminen edellyttää lukion pitämistä kolmisarjaisena. Opetus- ja kulttuuriministeriön käynnistämä tuntijakokokeilu mahdollistaa selkeästi valinnaisemmat opinnot ja kokeiluluvan hakeminen tulee harkittavaksi kevään 2016 aikana.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteen a-hinta

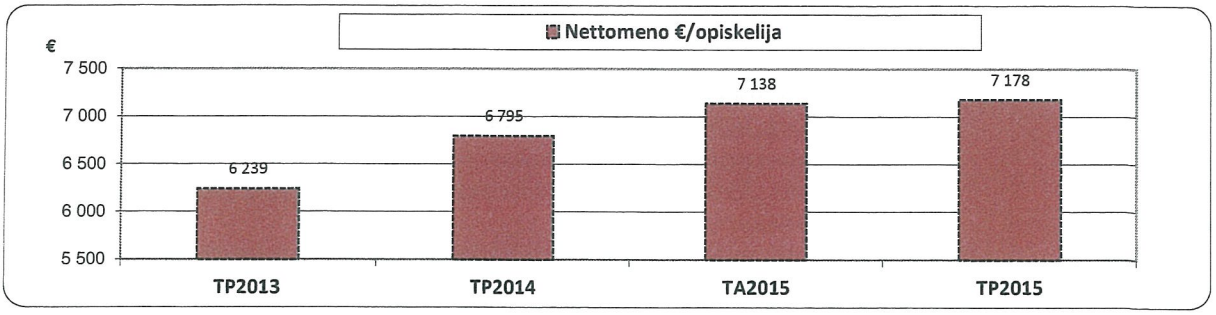

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama €
Nettomeno €/opiskelija	6 239	6 795	7 138	7 178	40

TALOUSARVIO JA -SUUNNITELMA (1 000 eur)

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	%
Tuotot	152	48	33	20	62,7 %
Kulut	1 829	1 764	1 817	1 722	94,8 %
Kate	-1 677	-1 716	-1 785	-1 702	95,4 %
Poistot	0	0	0	1	
Tulos	-1 677	-1 716	-1 785	-1 703	95,4 %

Suoritemäärät

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama lkm
Opiskelijoita	268,8	252,5	250	237,2	-12,8
Opetustunteja	12 700	11 200	12 500	10 850	-1 650

Henkilötyövuodet

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama lkm
	16,0	16,2	16,0	16,0	0,0
*Lisäksi sivutoimisia opettajia	1				

Vertailut

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama €
Valtionosuus					
Yksikköhinta	6 127	5 862	5 475	5 476	1,33

Vertailut 2014

Tilastokeskus	Pieksä-mäki	Koko maa	Etelä-Savo	Kaupunkimaiset kunnat
Käyttökustannukset opiskelijaa kohden	6 947	7 426	6 577	6 893
Käyttökustannukset opetustuntia kohden	153	146	130	152
Opetuksen kustannukset €/opiskelija (2014 OPH)	4 796	5 082	5 235	4 729

440 SEUTUOPISTO

Kuvaus toiminnasta

Seutuopisto mahdollistaa itsensä toteuttamisen, monipuolisen opiskelun sekä elinikäisen oppimisen. Opisto tarjoaa kurssitoimintaa eri puolilla kaupunkia yli 80 toimipisteessä. Kurssilaisia on vuosittain yli 13 000. Teemme yhteistyötä sekä julkisten toimijoiden, yritysten että kolmannen sektorin kanssa järjestämällä yhteistyössä erilaisia kursseja ja tapahtumia. Taiteen perusopetuksen kuvataiteen yleisen oppimäärän opetuksesta vastaa kuvataidekoulu ja musiikin laajan oppimäärän toteutuksesta Soisalo opiston musiikkiopisto.

Talousarviovuoden tavoitteet

Opistossa on tarjolla eri-ikäisille suunnattua kurssitoimintaa, joka tukee kaupunkilaisten hyvinvointia sähköisen hyvinvointikertomuksen tavoitteiden mukaisesti. Kaupunkilaisten osallistuminen opiston toimintaan on vilkasta maan keskiarvoon verrattuna. Opisto on löytänyt Poleenin toimijoiden kanssa uusia, ajankohtaisia toiminnan ja palvelujen muotoja. Opetustunnin hinta pidetään edelleen Etelä-Savon maakunnan keskiarvon mukaisena.

Talousarviovuoden muutokset

Opiston taloushierarkia on muuttunut ja taiteen perusopetus on nyt osana opiston budjettia. Opiston rooli kotouttamislain toteuttajana sekä kuntouttavan työtoiminnan yhteistyökumppanina kaupungissa kasvaa. Eläköitymisen myötä vapautunut musiikinopettajan virka täytetään. Opiston opetusaineista musiikki on suurin yksittäinen aineryhmä ja se tarvitsee kokoaikaisen vastuuopettajan. Taitotalon käyttöä tiivistetään yhteistyössä muiden tahojen kanssa, nyt sen kustannukset ovat seutuopiston budjetissa. Toimistopalveluista hankitaan työpanosta yksi henkilötyövuosi vähemmän.

Talousarviovuoden toteutuminen 31.12.

Seutuopistossa oli tarjolla eri-ikäisille suunnattua kurssitoimintaa ja osallistujien määrä oli reilusti valtakunnan keskiarvoa parempi. Yhteistyö eri toimijoiden kanssa oli vahvaa ja opisto on vastannut osaltaan paikallisesta kotouttamisesta. Uusien kurssien osuus kurssikokonaisuudesta oli 14,7 %. Opiston nettotuntihinta on alle valtakunnan keskiarvon.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

Riskienhallinnan kartoitus on laadittu opiston päätoimisen henkilöstön kanssa. Opiston strategiset tavoitteet ovat toteutuneet ja toiminta on ollut taloudellista. Sisäiseen ja ulkoiseen tiedottamiseen on panostettu. Henkilöstölle on tarjottu turvallisuus- ja ensiapukoulutusta.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteen a-hinta

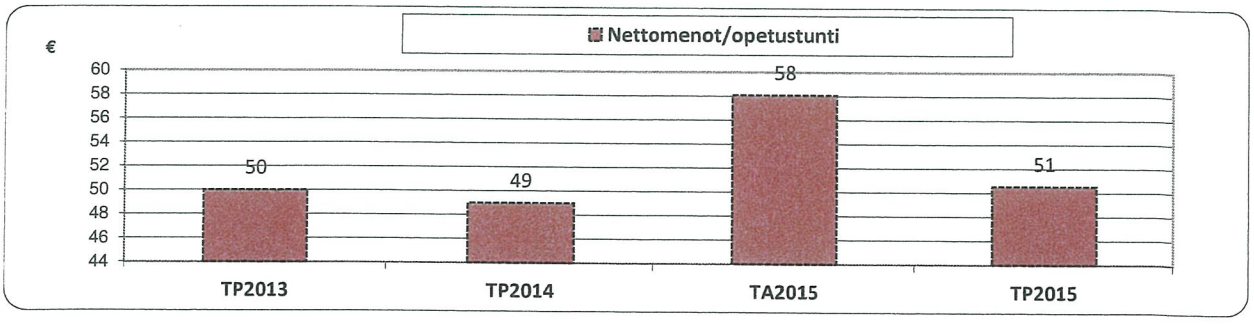

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama €
Nettomenot/opetustunti	50	49	58	51	-7,53
€/musiikinopiskelija, tait.peusop.	1 151	1 169	1 131	1 113	-18,55
€/kuvataideopiskelija, tait.perusop.	270	245	439	189	-250,10

TALOUSARVIO JA -SUUNNITELMA (1 000 eur)

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	%
Tuotot	362	337	224	291	129,8 %
Kulut	1 423	1 395	1 305	1 306	100,0 %
Kate	-1 062	-1 058	-1 081	-1 015	93,9 %
Poistot	0	0	0	1	
Tulos	-1 062	-1 058	-1 081	-1 016	93,9 %

Suoritemäärät

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama lkm
Seutuopisto:					
- Kurssilaisia	13 376	12 090	12 000	12 747	747
- Opetustunteja	18 138	18 365	16 000	17 256	1 256
Taiteen perusopetus:					
- Mus.opiskelijat	81	80	80	79	-1
- Kuvat.opiskelijat	222	301	140	290	150
- Kuvat.opetustunnit	1 056	1 020	800	897	97

Henkilötyövuodet

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama lkm
	6	6	6	4	-2

Vertailut

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama
Valtionosuus, vos tunnin hinta, josta 57%	78,75	78,61	78,61	79,44	0,83 €
Valtionosuus €	682 649	680 629	650 000	645 568	-4 432 €
VOStunnit	15 208	15 190	14 500	14 257	-243

Vertailut 2014

	Pieksä-mäki	Koko maa	Etelä-Savo	Kaupunkimaiset kunnat
Kansalaisopistojen vapaan sivistystyön käyttökustannukset (netto) opetustuntia kohti, €	53	70	63	74

460 VAPAA-AIKATOIMI

Kuvaus toiminnasta

Vapaa-aikatoimi tuottaa laadukkaita ja ajanmukaisia kirjasto-, kulttuuri- ja liikuntapalveluja eri-ikäisille kaupunkilaisille yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Talousarviovuoden tavoitteet

Kirjastotoimen tavoitteena on jo laaditun kirjastoverkkoselvityksen mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen, uuden atk-järjestelmän käyttöön ottaminen sekä koulukirjastotoiminnan kehittäminen. Kulttuuritoimessa kehitetään opetusteatteritoimintaa ja laaditaan kulttuuristrategia turvaamaan kulttuuripalvelujen kehittymistä. Liikuntatoimessa jatketaan Hiekanpään liikuntapalvelukeskuksen strategista suunnittelua ja Hiekanpään liikuntapuiston liikuntapaikkojen kehittämistä sekä luontoreittien kunnostamista.

Talousarviovuoden muutokset

Kunkin vapaa-aikatoimen yksikön taloushierarkiaa on tiivistetty yhdistämällä tulosyksikköjä vapaa-aikatoimen yhdeksi toimialueeksi. Taloustilanne huomioiden yksiköt tiivistävät myös palveluverkkoaan. Vapaa-aikatoimessa etsitään vahvoja kumppanuuksia toiminnan kehittämiseksi ja turvaamiseksi. Liikuntatoimessa työskentelevien tukipalvelun henkilöiden sijoittumista suoraan liikuntatoimelle selvitetään.

Talousarviovuoden toteutuminen 31.12.

Kulttuuritoimessa on kehitetty opetusteatteria mm. musiikkiteatteria hyödyntäen. Poleenin salin näyttämötekniikan uudistamisen ensimmäinen vaihe saatin päätökseen. Aulan lattiaremontti valmistui kesällä ja vähensi tilapäisesti kirjaston kävijämäärää. Naarajärven kirjastossa varauduttiin tilamuutoksiin ja aikuisten osaston tilat luovutettiin pois. Yhteistyö Etelä-Savon kirjastojen kesken on tiivistynyt, järjestelmäyhteistyö käynnistyi ja uusi järjestelmä otettiin käyttöön joulukuussa. Liikuntatoimessa on jatkettu Hiekanpään liikuntapalvelukeskuksen toiminnan suunnittelua ja käynnistetty liikuntatoimen johtoryhmätyöskentely. Liikuntatoimi sai Hoitava liikunta -hankkeelle jatkorahoitusta ja yhteistyö petusturvan kanssa on vahvistunut. Kulttuuri- ja kirjastotoimen henkilöstö oli lomautettuna kaksi viikkoa toukokuussa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

Kulttuuritoimen työturvallisuus on arvioitu riskiksi näyttämötekniikan osalta ja näyttämömekaniikan ensimmäisen vaiheen muutostyöt valmistuivat kesällä 2015. Peruskorjaukseen saatiin myös investointiavustusta OKM:ltä. Liikuntatoimen palvelutuotannossa erilaiset asiakasryhmät ja niiden tarpeet on huomioitu mm. kehittämällä lähiliikuntapaikkoja. Tarkkaan kohdennettuja liikuntapalveluita on saatu lisää palvelutarjontaan ja tätä kautta on saatu uusia asiakasryhmiä. Kaikissa kirjaston toimipisteissä on suoritettu kevään aikana työsuojelutarkastus, joissa on kartoitettu riskejä. Yksintyöskentely koetaan kuormittavana ja ongelmana Poleenin kirjastossa on ilmanvaihdon toimimattomuus.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteen a-hinta

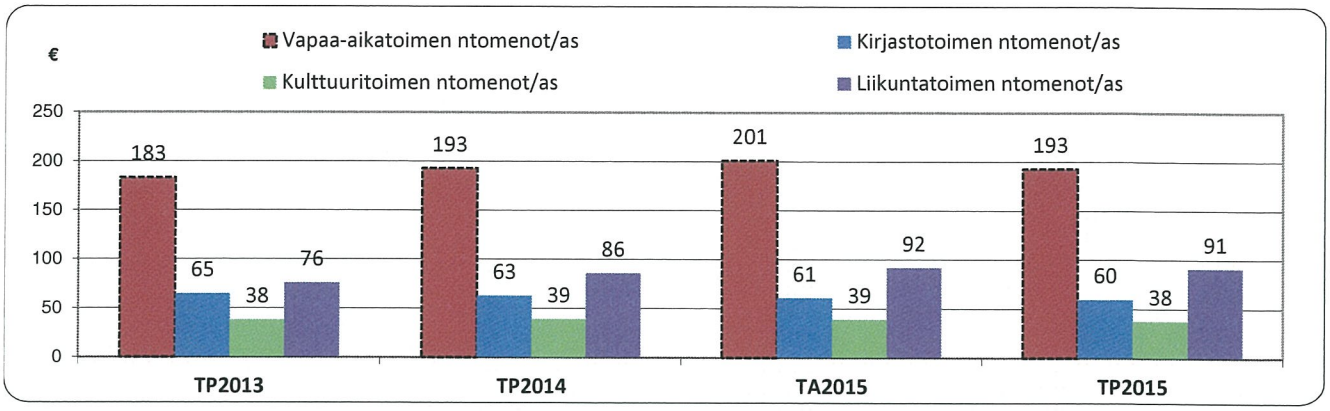

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama €
Vapaa-aikatoimen ntomenot/as	183	193	201	193	-8
Kirjastotoimen ntomenot/as	65	63	61	60	-1
Kulttuuritoimen ntomenot/as	38	39	39	38	-1
Liikuntatoimen ntomenot/as	76	86	92	91	-1

TALOUSARVIO JA -SUUNNITELMA (1 000 eur)

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	%
Tuotot	971	746	527	665	126,1
Kulut	4 578	4 465	4 406	4 387	99,6 %
Kate	-3 606	-3 719	-3 879	-3 723	96,0 %
Poistot	61	53	160	92	57,4 %
Tulos	-3 667	-3 772	-4 039	-3 814	94,4 %

Suoritemäärät

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama lkm
Lainausten määrä	309 000	301 000	280 000	276 030	-3 970
Teatterin täyttöaste prosentteina	85,7 %	70,7 %	>50%	62,9 %	
Liikuntatoimen kävijämäärät	118 814	125 148		121 413	

Henkilötyövuodet

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama lkm
Vapaa-aikatoimi	**26,3**	**28,0**	**29,6**	**29,6**	**0**
kirjasto	15	14,5	13,6	13,6	0
kulttuuri	5,3	5	5	5	0
liikunta	6	8,5	11	11	0

Vertailut

Valtionosuus	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama
Liikuntatoimen yksikköhinta €/as	12	12	12	12	0
Liikuntatoimen valtionosuus	70 211	69 167	68 742	68 742	0

Vertailut 2014

	Pieksämäki	Koko maa	Etelä-Savo	Kaupunkimaiset kunnat
Kirjaston tietokanta				
Lainat / asukas	15,62	16,76	15,15	17,20
Henkilöstömenot / asukas	29,29	31,67	28,26	32,18
Aineistomenot / asukas	7,47	6,90	7,48	6,19
Tilastokeskus				
Muun kult.toimen nto.kust €/as	33	21	15	25
Liikunnan ja ulkoilun ntokust €/as	91	98	85	108

490 NUORISOTOIMI

Kuvaus toiminnasta

Toiminta-ajatuksenamme on tuottaa monipuolisia vapaa-ajan palveluja ja edistää viihtyvyyttä Pieksämäen seutukunnalla sekä tukea oman elämänhallinnan keinojen lisäämistä ja edistää tasa-arvoa ja suvaitsevuutta. Verkostomaista työtapaa on kehitetty koko sektorilla ja kehitetään edelleen eri hallintokuntien, viranomaistahojen sekä kolmannen sektorin kanssa.

Talousarviovuoden tavoitteet

Toiminnan tavoitteet perustuvat laadittuun lasten ja nuorten Pieksämäki - hyvinvointisuunnitelmaan. Nuorisotyötä kehitetään hankerahoituksella. Sitova tavoite on €/asukas. Nuorisotoimessa ylläpidetään nuorisotyössä viihtyvä ja henkisesti hyvinvoiva ammattitaitoinen henkilöstö, joka toteuttaa moniammatillisessa ympäristössä ajatasalla olevin menetelmin laadukasta nuorisotyötä. Työssä tuetaan lasten ja nuorten luovuutta, osallistumista ja osallisuutta ajanmukaisin toiminnoin. Nuorisotoimessa suunnitellaan ja toteutetaan asiakaslähtöisesti erilaisissa ympäristöissä nuorten sosiaaliseen vahvistamiseen tähtääviä ennaltaehkäiseviä ja pitkäjänteisiä varhaisen puuttumisen toimintoja. Toiminnoilla pyritään lisäämään myös yhteisöllisyyttä ja yhteistoimintaa erilaisissa vuorovaikutustilanteissa niin paikallisesti, alueellisesti kuin kansainvälisestikin. Huomioidaan erilaiset ja erityistuen tarpeessa olevat nuoret ja nuorisoryhmät. Toiminnan laatua mitataan asiakaspalauttein ja työtyytyväisyyskyselyllä sekä kehityskeskusteluin.

Talousarviovuoden muutokset

Keskustan nuorisokahvilasta on luovuttu ja on siirrytty Poleeniin pienempiin tiloihin. Taajamatalojen käyttöastetta on lisätty eri toimijatahojen kanssa. Siivouspalvelut ovat pienentyneet. Toimistotyö on vähentynyt. Säästöjä kertyy myös henkilöstön lomauttamisesta.Toimistotilat on muutettu Hiekanpäähän.

Talousarviovuoden toteutuminen 31.12.

Toiminta on toteutunut suunnitelman mukaisesti. Nuorisotyötä koulussa ja yhteistyötä kirjastotoimen kanssa on kehitetty. Etsivää nuorisotyötä on toteutettu yhden vakinaisen ja kahden hanketyöntekijän voimin. Nuorisoasema Pientareen toimintaa on kehitetty moniammatillisemmaksi yhdessä verkoston kanssa. Ohjaamo Pientare muutti loppuvuodesta nuorisotoimen yhteyteen Hiekanpäähän. Etsivän nuorisotyön asiakkuudet ovat nousseet edellisen vuoteen verrattuna. Konkreettista yhteistyötä on tehty ja kehittetty vastaanottokeskuksen ja siellä asuvien maahanmuuttajien kanssa mm. palveluohjauksen näkökulmasta. Henkilöstön lomautuksilla on saatu säästöjä ja kesätoimintoja on tiivistetty lomautusten takia. Lasten ja nuorten suunnitelmatyötä on koordinoitu yhdessä lasten ja nuorten Pieksämäki työryhmän kanssa. Palveluja on kehitetty elämänkaarimallin mukaisesti verkoston kanssa yhdessä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

Henkilöstöresurssien joustavaa käyttöä on tehostettu ja koulutuksen kautta on kehitetty henkilöstön erityisosaamista, jota kautta henkilöstön riskienhallinta on parantunut. Taloudellista riskiä on minimoitu toimitilojen pienentämisellä sekä käyttöastetta lisäämällä ja lomautuksilla.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteen a-hinta

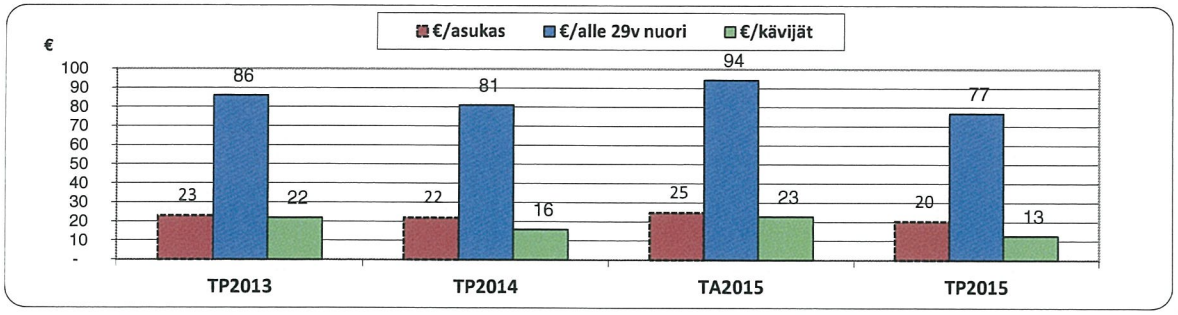

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama €
€/asukas	23	22	25	20	-5
€/alle 29v nuori	86	81	94	77	-17
€/kävijät	22	16	23	13	-10

TALOUSARVIO JA -SUUNNITELMA (1 000 eur)

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	%
Tuotot	83	89	12	75	648,7 %
Kulut	529	508	490	465	94,9 %
Kate	-446	-419	-478	-390	81,6 %
Poistot	0	0	0	1	326,7 %
Tulos	-446	-419	-479	-392	81,8 %

Suoritemäärät

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama lkm
kävijät/vuosi	20 715	26 448	21 000	30 774	9 774
alle 29 v määrä	5 208	5 208	5 073	5 073	0

Henkilötyövuodet

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama lkm
Vakituiset ja määräaikaiset yht.	6	6	6	6	0
Projektityöntekijät	2	3	2	2	

Vertailut

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama
Valtionosuus (29,7%)					
Nuor.työn yks.hinta €/alle 29v. as	15,00	15,00	15,00	15,00	0
Valtionosuus	24 079	23 202	22 600	22 600	0

Vertailut 2014

	Pieksä-mäki	Koko maa	Etelä-Savo	Kaupunkimaiset kunnat
Nuorisotoimen nettokustannukset €/as	23	32	25	35

510 TEKNINEN LAUTAKUNTA

Kuvaus toiminnasta

Vastaa maankäytön suunnittelun, mittaustoimen, liikenneväylien, viheralueiden, jätehuollon sekä palo- ja pelastustoimen palvelujen järjestämisestä. Tekninen lautakunta vastaa kaupungin maaomaisuuden ja lämpölaitosten hallinnoinnista. Viranomaistoimintaan liittyvät palvelut tuotetaan pääasiassa itse. Palo- ja pelastustoimen palvelut ostetaan Mikkelin kaupungilta. Muiden, kuin viranomaispalvelujen tuottaminen perustuu pääasiassa ostopalveluihin. Liikenneväylien ja viheralueiden hoidosta on n. 60 % kaupungin omaa tuotantoa. Kaikki toimitilat on vuokrattu.

Talousarviovuoden tavoitteet

Palvelut järjestetään niin, että ne luovat hyvät edellytykset asumisen ja yritystoiminnan sijoittumiselle alueelle. Maaomaisuutta myydään 2014 - 2016 joka vuosi nettovaikutukseltaan 550 000 €:n arvosta. Virtasalmen kaatopaikan sulkemiseen liittyvät lopputyöt toteutetaaan 31.12.2015 mennessä lupaehtojen mukaisesti. Kustannusarvio 90 000 €.

Talousarviovuoden muutokset

Talousarviorakennetta on muutettu niin, että tulosalueet 510 Tekninen lautakunta, 520 Maankäyttö, 530 Kunnallistekniikka ja 720 Pelastustoimi on yhdistetty yhdeksi tulosalueeksi. Henkilöstö lomautetaan vuosien 2014 - 2016 aikana niin, että saadaan kahden viikon palkkakustannuksia vastaava säästö n. 20 000 €.

Talousarvion toteutuminen 31.12.

Toimitilan palvelut on järjestetty joustavasti ja kilpailukykyisesti. Metsätiloja on myyty talousraviotavoitteen mukaisesti nettoarvoltaan 645 000 €:n edestä. Virtasalmen kaatopaikan sulkemiseen liittyvät lopputyöt on tehty. Kaatopaikan sulkeminen ja alueelta olleiden pilaantuneiden maiden käsittelykustannus on ollut n. 194 000 €. Kaikki Pieksämäen kaupungin vastuulla olevat yhduskuntajätteen kaatopaikat on suljettu ympäristölainsäädännön edelyttämällä tavalla ja jäkitarkailut on järjestetty. Teknisen lautakunnan tulosalueet on yhdistetty yhdeksi tulosalueeksi. Teknisen toimen henkilöstö on lomautettu kaupunginhallituksen ohjeistuksen mukaisesti. Palkkauskustannuksissa on saavutettu tavoitteen mukainen henkilöstömenosäästö.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

Sisäisen valvonnan ohjeistusta on noudatettu ja ohjeistuksen mukainen riskienhallinnan kartoitus on tehty. Lisäksi on tehty turvallisuuden varmistamiseksi työmaakohtaiset riskikartoitukset ja toteutussuunnitelmat. Riskikartoituksen tulokset on otettu huomioon toiminnassa. Sisäistä valvontaa on tehty. Talouden ja toiminnan totetustilanne on käyty läpi kuukausittain. Suurimpia riskejä on teknisessä toimessa osaamisen keskittyminen vähäisten henkilöresurssien takia yksille henkilöille ja vähäiset taloudelliset resurssit. Nykyisen laajuisia ja laatuisia palveluita ei pystytä ylläpitämään jatkossa ilman, että määrärahoja lisätään.

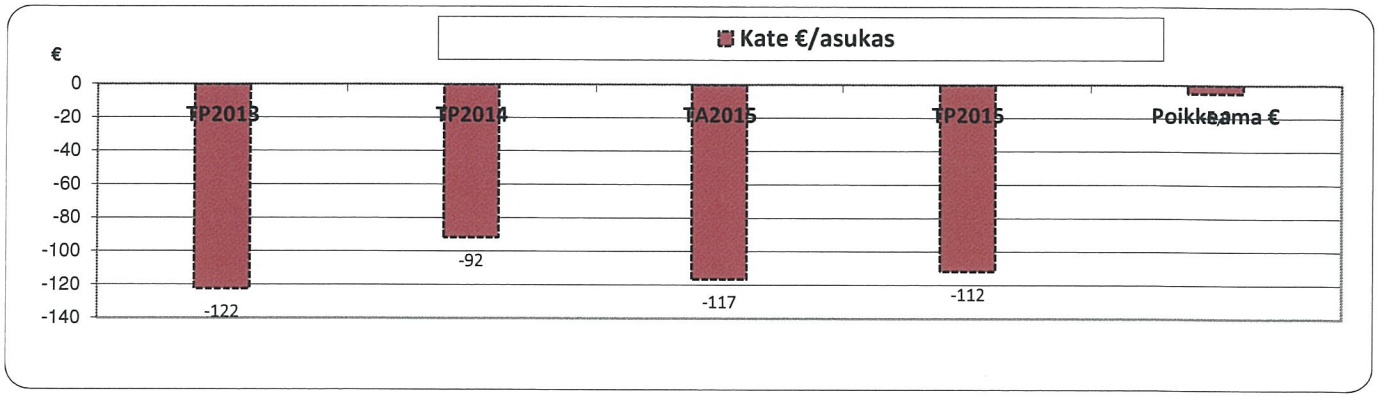

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama €
Suorite					
Kate €/asukas	-122	-92	-117	-112	-5,0

TALOUSARVIO JA -SUUNNITELMA (1 000 eur)

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	%
Tuotot	3 220	3 534	2 795	2 630	94,10
Kulut	5 694	5 459	5 043	4 671	92,62
Kate	-2 474	-1 925	-2 248	-2 041	90,79
Poistot	1 087	1 096	1 135	1 132	99,74
Tulos	-3 561	-3 021	-3 383	-3 173	93,79

Suoritemäärät

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama lkm
Hoidetut liikenneväylät m^2	1 080 960	1 080 960	1 083 460	1 083 460	**0**
Hoidetut puistot m^2	710 000	710 000	710 000	710 000	0
Kaupungin maaomaisuus ha	5 246	5 031	4 845	4 815	
Vuokratut tontit kpl	1845	1845	1 848	1 852	4
Hyväksytyt kaavat kpl	0	4	5	6	1
Pelastustoimen hälytystehtävät kpl	498	397	400	385	-15
Myyty läpömäärä MWH	4 990	4 633	5 000	4 468	-532

Henkilötyövuodet

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama lkm
Vakituisen henkilöstön määrä	26	26	26	24,5	-1,5

Vertailut

	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2015
Yhdyskuntasuunnittelu €/asukas	32,76	33,68	33,39	24,42
Palo- ja pelstustoimen kuntaosuus €/asukas	78,91	81,90	81,90	77,84
Hoidetut liikenneväylät €/asukas	65,32	64,58	66,87	68,37
Hoidedut puistot €/asukas	9,26	10,83	10,12	9,76

730 RAKENNUSLAUTAKUNTA

Kuvaus toiminnasta

Toiminnan tarkoituksena on rakentamisen ohjaus ja viranomaisvalvonta. Rakennuslautakunnan jaostona toimiva tiejaosto huolehtii yksityistielaissa ja muissa laeissa sille kuuluvaksi määrätyistä tehtävistä sekä tielautakunnan tehtävistä. Rakennuslautakunnan tehtäviin kuuluu maa-aineslain mukaiset viranomaistehtävät. Rakennuslautakunta päättää yksityisteille annettavista kunnan avustuksista annettujen määrärahojen rajoissa. Rakennuslautakunnan alaisuudessa toimiva rakennustarkastaja huolehtii korjausavustusten myöntämisestä valtion asuntorahastolta saatujen määrärahojen ja ohjeiden rajoissa.

Talousarviovuoden tavoitteet

Rakennusluvan hakemisen, rakentamisen valvonnan ohjeistusta ja lupaprosesseja pyritään kehittämään. Yksityisteiden osalta kehitettään maaseudun alemman tieverkon toimivuutta. Korjausneuvonnalla ja korjausavustusten jouhevalla käsittelyllä luodaan edellytyksiä senioriasumiselle kotona ja samalla pyritään parantamaan peruskorjausten suunnittelun tasoa tiedottamalla suunnitteluun myönnettävistä korjausavustuksista. Lisäksi pyritään edistämään energiatehokasta rakentamista korjausrakentamisen yhteydessä mm. tiedottamalla mahdollisista saatavista avustuksista. Yksityisteille myönnettävillä kunnossapitoavustuksilla pyritään pitämään nykyiset tiet käyttökunnossa.

Talousarviovuoden muutokset

Rakennusvalvonnan henkilöstö ollut lomautettuna vuoden 2015 aikana Pieksämäen kaupungin säästötavotteiden mukaisesti.

Talousarviovuoden toteutuminen 31.12.

Talousarvio on toteutunut talousarviosuunnitelman mukaisesti ja rakennusvalvonna talousarvioon ei tullut toimintakuluylityksiä. Kaupungin yksityisteille myöntämän avustuksen suuruus oli yhteensä 220 000 €, josta teiden peruskorjausosuus oli 10 000 €.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne 31.12.

Sisäisen valvonnan ohjeistusta on noudatettu ja ohjeistuksen mukainen riskienhallinnan kartoitus on tehty. Henkilöstön rakenteesta johtuen, työt ruuhkautuu lomien, lomautusten ja poissaolojen aikana.

SITOVA TAVOITE, budjetin pohjana oleva suoritteen a-hinta

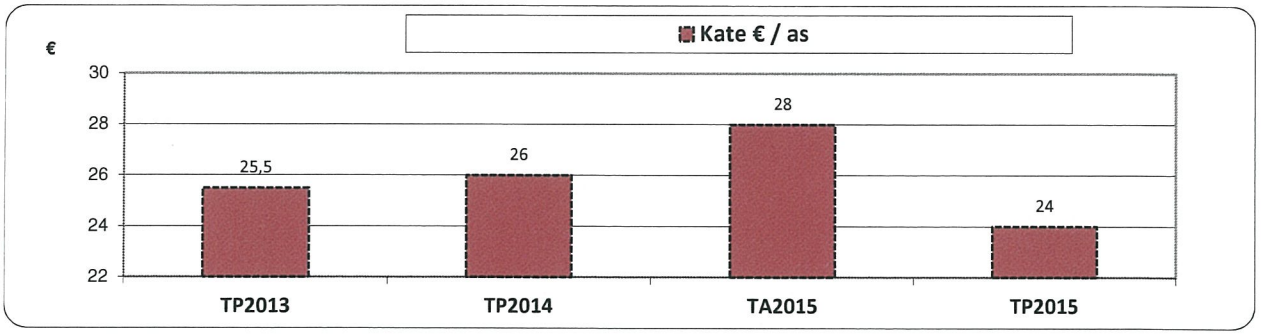

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama €
Kate € / as	25,5	26	28	24	-4
					7

TALOUSARVIO JA -SUUNNITELMA (1 000 eur)

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	%
Tuotot	168	146	139	171	32
Kulut	654	638	667	615	52
Kate	-486	-492	-528	-444	84

Suoritemäärät

	TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama kpl
Myönnetyt rakennusluvat	350	**315**	**320**	**349**	**29**
Maa-aines luvat	62	**58**	60	**57**	**-3**
Suoritetut katselmukset	594	**589**	600	**582**	**-18**
Yksityistiet kpl	295	**265**	296	**265**	**-31**
Yksityistie km	646	650	709	650	-59

Henkilötyövuodet

TP2013	TP2014	TA2015	TP2015	Poikkeama htv
2	2	2	2	0

Vertailut 2015

	Pieksä-mäki	Koko maa	Etelä-Savo	Kaupunkimaiset kunnat
€/as rakennusvalvonta, korjausneuvonta ja maa-ainesluvat	**7**			
€/as ympäristönsuojelu (keski-Savon ympäristötoimi)	6			
€/as yksityistiet	11			

PIEKSÄMÄEN VESI

TOIMINTA V 2015

V 2015 jäi vesihuoltoliikelaitoksen viimeiseksi toimintavuodeksi. 31.12.2015 luovutettiin vesihuollon liiketoiminta Pieksämäen Vesi Oy:lle ja vesihuoltoliikelaitoksen toiminta loppui. Vesihuollon v 2015 tilinpäätöstiedot on esitetty kuntakonsernin tilinpäätöksessä.

Tilivuoden 2015 merkittävimmät tapahtumat tulivat taas kerran sääolojen kautta. Kevättulva oli pahempi kuin vuosiin. Tämä näkyy selkeästi keskuspuhdistamolla vastaanotetussa jätevesimäärässä.

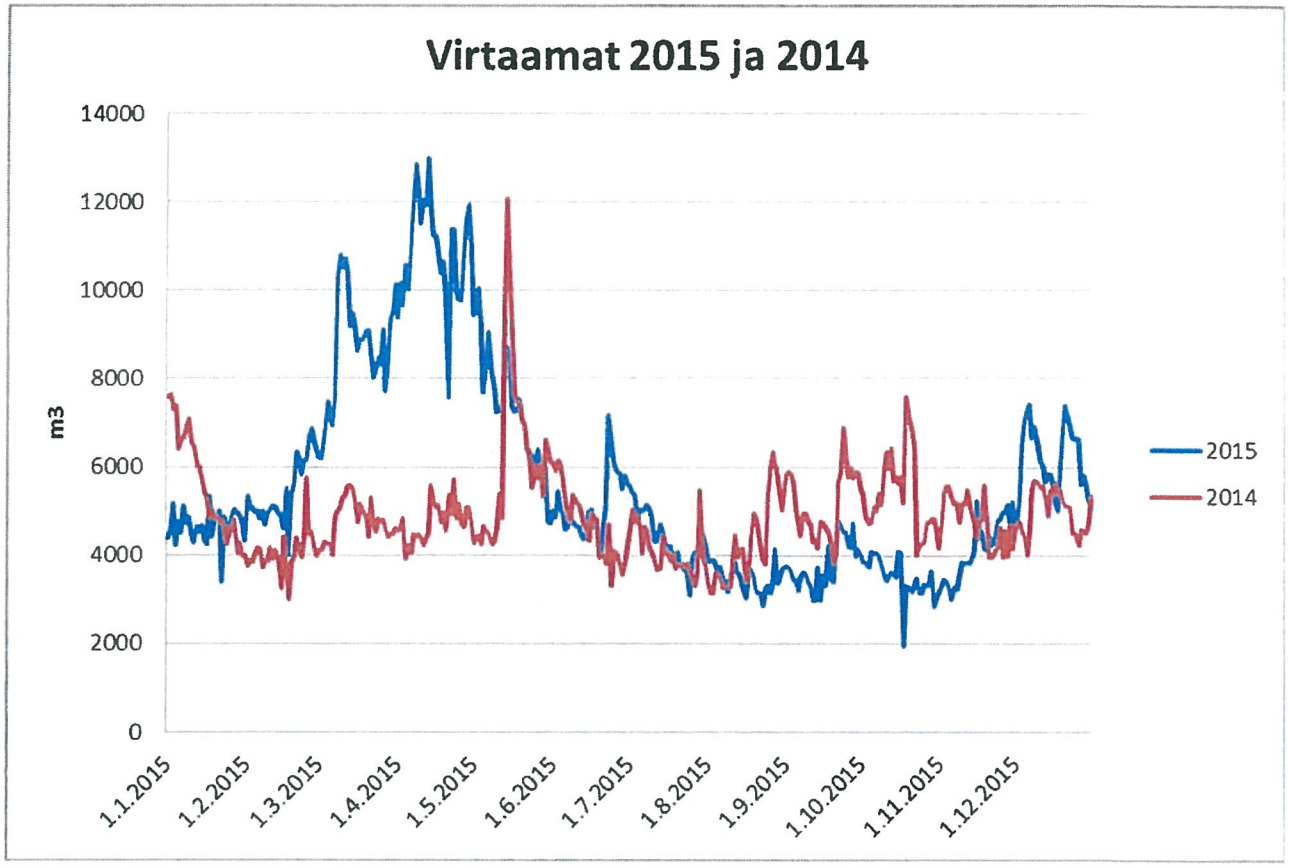

Lisääntyneestä työmäärästä huolimatta käyttökustannukset pysyivät lähes budjetissa.

Tilikauden tulos oli **– 137 254,67 €** (TA – 50 000 €). Ylitys johtuu pelkästään arvioituja korkeammista poistoista. TA poistot olivat 976 000 € ja toteutuneet poistot 1 055 107,98 €.

Toteutetuista investoinneista oli näyttävin Keskuskadun alkupään saneeraus. Se onnistui kaikin puolin hyvin. TA ja aikataulu alittui ja liikennejärjestelyt toimivat hyvin.

PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI VESIHUOLTO	TULOSLASKELMA Ta 2015	Toteuma 2015	Toteuma 2014
Liikevaihto	**3 478 000,00**	**3 527 519,42**	**3 213 128,35**
ulkoiset	3 299 600,00	3 330 407,47	3 050 763,52
sisäiset	178 400,00	197 111,95	162 364,83
Liiketoiminnan muut tuotot	**0,00**	**27 758,43**	**29 351,68**
Muut tuotot	**20 000,00**	**572,92**	**0,00**
Tuotot yhteensä	**3 498 000,00**	**3 555 850,77**	**3 242 480,03**
Valmistus omaan käyttöön	**40 000,00**	**52 170,00**	**43 460,00**
Materiaalit ja palvelut	**1 162 000,00**	**1 180 239,34**	**1 140 025,46**
Aineet tarvikkeet ja tavarat	770 000,00	740 979,91	775 063,37
Palvelujen ostot	392 000,00	439 259,43	364 962,09
Varastojen lisäys / vähennys	0,00	0,00	0,00
Henkilöstökulut	**729 000,00**	**763 309,80**	**746 944,77**
Palkat ja palkkiot	552 000,00	582 710,53	575 592,72
Henkilösivukulut	177 000,00	180 599,27	171 352,05
Eläkekulut	*141 300,00*	*160 276,72*	*150 807,44*
Muut henkilösivukulut	*35 700,00*	*20 322,55*	*20 544,61*
Poistot ja arvonalentumiset	**976 000,00**	**1 055 107,98**	**821 689,85**
Suunnitelman mukaiset poistot	976 000,00	1 055 107,98	821 689,85
Liiketoiminnan muut kulut	**48 000,00**	**68 254,12**	**51 449,83**
Liikeylijäämä-/alijäämä	**583 000,00**	**541 109,53**	**525 830,12**
Rahoitustuotot ja -kulut	**-673 000,00**	**-678 364,20**	**-676 350,96**
Korkotuotot	0,00	0,00	193,06
Muut rahoitustuotot	7 000,00	5 135,80	7 645,69
Korkokulut	0,00	-3 500,00	-4 189,71
Korvaus peruspääomasta	-680 000,00	-680 000,00	-680 000,00
Muut rahoituskulut			
Yli- /alijäämä ennen satunnaisia	**-50 000,00**	**-137 254,67**	**-150 520,84**
Satunnaiset tuotot ja kulut			
Satunnaiset tuotot			
Satunnaiset kulut			
Yli- / alijäämä ennen varauksia	**-50 000,00**	**-137 254,67**	**-150 520,84**
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**-50 000,00**	**-137 254,67**	**-150 520,84**

4.3
Tilinpäätöslaskelmat

4.3.1
Käyttötalousosan toteutumisvertailu

KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU 2015

TOTEUMA

		TULOT		TOT- %	MENOT		TOT- %	TOIMINTAKATE	TOIMINTAKATE	kate %
		TA-2015	TOT-2015		TA-2015+mrm	TOT-2015		TA	TOT-2015	
KONSERNIJOHTO		**19 138 098**	**19 187 374**	**100,3**	**20 461 182**	**20 666 831**	**101,0**	**-1 323 084**	**-1 479 457**	**111,82**
110	VAALITOIMI	33 000	33 157		59 148	44 645	75,5	-26 148	-11 488	43,94
120	YLEISHALLINTO	1 163 200	1 340 719	115,3	4 776 516	5 425 422	113,6	-3 613 316	-4 084 702	113,05
150	ELINKEINOELÄMÄN KEHITTÄMINEN	50 000	50 492		726 458	565 215	77,8	-676 458	-514 723	76,09
170	TUKIPALVELUT	17 049 754	16 910 057	99,2	14 058 153	13 799 093	98,2	2 991 601	3 110 963	103,99
180	TIETOHALLINTO	842 144	852 950	101,3	840 907	832 456	99,0	1 237	20 493	
PERUSTURVA		**11 383 220**	**11 936 299**	**104,9**	**92 352 216**	**92 144 434**	**99,8**	**-80 968 996**	**-80 208 135**	**99,06**
310	PERUSTURVAN HALLINTO	53 400	11 736	22,0	1 012 995	842 368	83,2	-959 595	-830 631	86,56
340	KOTI- JA LAITOSPALVELUT	7 810 204	8 129 202	104,1	42 347 015	42 305 937	99,9	-34 536 811	-34 176 735	98,96
355	TERVEYS- JA PSYKOSOSIAALISET PALVELU	3 519 616	3 795 360	107,8	28 622 815	28 626 739	100,0	-25 103 199	-24 831 379	98,92
385	OSTOPALV. ERIK.SAIR. JA YMPÄRISTÖTERV	0	0		20 369 391	20 369 391	100,0	-20 369 391	-20 369 391	100,00
SIVISTYSTOIMI		**1 804 077**	**2 324 814**	**128,9**	**31 365 020**	**31 004 517**	**98,9**	**-29 560 943**	**-28 679 703**	**97,02**
410	KOULUTOIMEN HALLINTO	24 660	103 439	419,5	977 579	950 109	97,2	-952 919	-846 670	88,85
415	VARHAISKASVATUSPALVELUT	604 600	615 877	101,9	7 838 090	7 737 031	98,7	-7 233 490	-7 121 154	98,45
420	ESI- JA PERUSOPETUS	379 617	554 781	146,1	14 531 186	14 437 266	99,4	-14 151 569	-13 882 484	98,10
430	LUKIOKOULUTUS	32 500	20 393	62,7	1 817 048	1 722 175	94,8	-1 784 548	-1 701 781	95,36
440	SEUTUOPISTO	224 300	291 225	129,8	1 305 418	1 305 978	100,0	-1 081 118	-1 014 753	93,86
460	VAPAA-AIKATOIMI	526 900	664 502	126,1	4 406 041	4 387 039	99,6	-3 879 141	-3 722 537	95,96
490	NUORISOTOIMI	11 500	74 597	648,7	489 658	464 921	94,9	-478 158	-390 325	81,63
TEKNINEN TOIMI		**2 933 000**	**2 800 419**	**95,5**	**5 709 793**	**5 285 929**	**92,6**	**-2 776 793**	**-2 485 510**	**89,51**
510	TEKNINEN LAUTAKUNTA	2 794 500	2 629 573	94,1	5 042 947	4 671 272	92,6	-2 248 447	-2 041 698	90,80
730	RAKENNUSLAUTAKUNTA	138 500	170 846	123,4	666 846	614 658	92,2	-528 346	-443 812	84,00
		35 258 395	**36 248 907**	**102,8**	**149 888 211**	**149 101 712**	**99,5**	**-114 629 816**	**-112 852 805**	**98,45**
	Pieksämäen Vesi	3 538 000	3 608 021	102,0	1 938 823	2 011 803	103,8	1 599 177	1 596 218	
		38 796 395	**39 856 928**		**151 827 034**	**151 113 515**		**-113 030 639**	**-111 256 587**	
	määrärahamuutokset				muutos					
				310	-140 112					
				340	-155 000					
				355	1 088 001					
				385	198 111					
				410	72 000					
				415	-50 000					
				420	-122 000					
				430	-12 000					
				460	100 000					
				490	12 000					
					991 000					

4.3.2
Tuloslaskelman toteutumisvertailu

1.5.3 PIEKSÄMÄEN KAUPUNGIN TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

Lopullinen

sis vesihuolto	TA 2015	Ta-muutos	Muutettu TA	Toteuma 15 kaupunki	Toteuma Vesihuolto	Toteutuma 2015	TOT-%
TOIMINTATUOTOT	**38 702 095**		**38 702 095**	**36 147 041**	**3 555 851**	**39 702 892**	**102,6**
Myyntitulot	16 425 090		16 425 090	13 223 289	3 555 851	16 779 140	**102,2**
Maksutulot	8 803 890		8 803 890	9 021 943		9 021 943	**102,5**
Tuet ja avustukset	1 648 200		1 648 200	1 875 416		1 875 416	**113,8**
Vuokratulot	10 939 065		10 939 065	11 028 542		11 028 542	**100,8**
Muut tulot	885 850		885 850	997 850		997 850	**112,6**
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	**94 300**		**94 300**	**101 866**	**52 170**	154 036	**163,3**
TOIMINTAMENOT	**150 833 255**	**991 000**	**151 824 255**	**149 101 712**	**2 011 803**	**151 113 515**	**100,2**
Henkilöstömenot	55 622 883	-281 111	55 341 772	52 935 996	763 310	53 699 306	**96,5**
Palkat ja palkkiot	41 560 244	-281 111	41 279 133	38 972 270	582 711	39 554 981	**95,2**
Henkilösivukulut	14 062 639		14 062 639	13 963 726	180 599	14 144 325	**100,6**
Eläkekulut	11 742 363		11 742 363	11 734 173	160 277	11 894 450	**101,3**
Muut henkilösivukulut	2 320 276		2 320 276	2 229 552	20 323	2 249 875	**97,0**
Palvelujen ostot	70 449 837	1 229 112	71 678 949	72 384 056	439 259	72 823 315	**103,4**
Asiakaspalvelujen ostot	43 639 327	1 229 112	44 868 439	45 414 508		45 414 508	**104,1**
Muiden palvelujen ostot	26 810 510		26 810 510	26 969 548	439 259	27 408 807	**102,2**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	8 979 865	20 000	8 999 865	8 496 323	740 980	9 237 303	**102,9**
Avustukset	6 130 750	-35 000	6 095 750	5 601 345		5 601 345	**91,4**
Vuokrat	9 342 530		9 342 530	9 292 085		9 292 085	**99,5**
Muut menot	307 390	57 999	365 389	391 907	68 254	460 161	**149,7**
TOIMINTAKATE	**-112 036 860**	**-991 000**	**-113 027 860**	**-112 852 805**	**1 596 218**	**-111 256 588**	**99,3**
Verotulot	**65 100 000**		**65 100 000**	**67 328 365**	**0**	**67 328 365**	**103,4**
Kunnan tulovero	58 200 000		58 200 000	58 852 703		58 852 703	**101,1**
kiinteistövero	3 400 000		3 400 000	3 769 514		3 769 514	**110,9**
osuus yhteisöveron tuotosta	3 500 000		3 500 000	4 706 147		4 706 147	**134,5**
Valtionosuudet	**45 500 000**		**45 500 000**	**46 302 850**	**0**	**46 302 850**	**101,8**
Peruspalveluiden va	39 700 000		39 700 000	37 045 554		37 045 554	**93,3**
muut valtionosuudet	5 800 000		5 800 000	9 257 296		9 257 296	**159,6**
KÄYTTÖKATE	**-1 436 860**		**-2 427 860**	**778 409**	**1 596 218**	**2 374 627**	**-165,3**
Rahoitustulot ja -menot	-163 000		-163 000	645 490	-678 364		**0,0**
Korkotulot	35 000		35 000	26 180		26 180	**74,8**
Muut rahoitustulot	627 000		627 000	559 781	5 136	564 916	**90,1**
Korvaus peruspääomasta liik	680 000		680 000	680 000	-680 000	0	**0,0**
Korkomenot	-800 000		-800 000	-592 679	-3 500	-596 179	**74,5**
Muut rahoitusmenot	-705 000		-705 000	-27 792	0	-27 792	**3,9**
VUOSIKATE	**-1 599 860**		**-2 590 860**	**1 423 900**	**917 853**	**2 341 753**	**-146,4**
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 704 647		-5 704 647	-5 234 500	-1 055 108	-6 289 608	**110,3**
Kertaluonteiset poistot						0	
Satunnaiset erät							
Satunnaiset tulot				6 927 532		6 927 532	
Satunnaiset menot				0		0	
TILIKAUDEN TULOS	**-7 304 507**	**0**	**-8 295 507**	**3 116 932**	**-137 255**	**2 979 677**	**-40,8**
Poistoeron lisäys (-) vähennys	35 081,00		35 081	35 081		35 081	**100,0**
Varausten lisäys (-) vähennys (+)			0			0	
Rahastojen lisäys / vähennys			0			0	
Tilikauden yli- / alijäämä	**-7 269 426**	**-991 000**	**-8 260 426**	**3 152 013**	**-137 255**	**3 014 758**	**-41,5**

4.3.3
Investointien toteutumisvertailu

PIEKSÄMÄKI
INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMA 2015

		Jatkuvat hankkeet		*MENOT*				*TUOTOT*			
	MÄÄRÄRAHA	Hankkeen määräraha	Toteutunut yhteensä	TA 2015	MRM	**Toteuma**	Tot-%	*Tuloarvio*		**Toteuma**	poikkeama netto
M140	Kaupunginhallitus, osakkeet					4 072,36				72,30	-4 000
	Pieksämäen Vesi Oy				*6500000	6 502 500,00					#ARVO!
M180	Atk-palvelut			180 000		161 570,68	89,76				18 429
M174	Toimitilapalvelut			602 000	-153 100	741 351,38	*165,15*			30 904,70	-261 547
	Kaaritie 5 korjaukset					*98 289,40*					
	Paloasema					*297 695,35*					
	Siilin asuntolan korjaukset					*31 577,19*					
	Lampolahden muutostyöt					*166 828,85*					
	Kangaskatu 26					*146 960,59*					
M340	Perusturva kiinteistöt										0
	Hiekanpään palvelukoti									*220 347,00*	*220 347*
M415	Varhainkasvatuspalvelut										-15 538
	Kontiopuiston päiväkoti			*75 000*		*30 521*	*40,69*				
	Tahiniemen päiväkoti			*100 000*		*160 016*	*160,02*				
M420	Esi- ja perusopetus										170 209
	Atk.hankinnat			*50 000*		*49 883,30*	*99,77*				
	Hiekanpään koulu	*7 800 000*	*560 743*	*300 000*	*100 000*	*379 907,25*	*94,98*				
	Esedun tilat					*7 288,26*					
	Aluesuunnittelu Hiekanpää					*45 032,80*					
	Maaselän koulu			*150 000*		*0,00*					
M450	Kirjastotoimi, kirjastojärjestelmä			60 000		58 974,35					1 026
M462	Kulttuuritoimi/ Poleeni			120 000	153 100	273 007,71	*99,97*			100 000,00	100 092
M480	Liikuntatoimi,										-95 431
	Harjun koulun lähiliikuntapaikka			*0*	*100 000*	*100 011,40*	*100,01*				
	Ulkoilureittien kunnostus			*50 000*		*69 234,95*	*138,47*				
	Urheilutalon sisäpuoliset korjaukset			*100 000*	*-100 000*						
	Naarajärven lähiliikuntapaikka			*50 000*		*26 185,04*	*52,37*	*10 000*			
M520	Maankäyttö			600 000		200 316,70	33,39			261 246,18	660 929
M530	Kunnallistekniikka			1 970 000		902 207,82	45,80				1 067 792
	Kestopäällysteet					*131 515,81*					
	Sadevesiverkosto					*175 196,17*					
	Katuvalojen saneeraus					*377 797,77*					
	Veturitallin alueen liikennejärjestelyt					*196 226,78*					
	Liikenneturvallisuussuunnitelma					*21 471,29*					
M531	Viheralueet, Leikkikentät			30 000		15 409,91					14 590
	yht			4 437 000	100 000	9 727 491,50	*214,40*	10 000		612 570,18	-4 587 921
M150	**Elinkeinotoimi**										
	Vanhat veturitallit	11 350 000	9 203 130	3 000 000	1 150 000	4 136 105,95	*99,67*			913 380,08	927 274
	Veturitorin kattaminen	4 200 000	2 484 664	1 000 000	200 000	1 155 675,95	*96,31*			1 194 986,46	1 239 311
	yht	***	**	4 000 000	1 150 000	5 291 781,90			0	2 108 366,54	1 966 585
	Vesihuolto										
	Haja-asutus alueen vesihuolto			600 000			0,00	130 000			470 000
	Pieksämäen Vesi investoinnit			**976 000**		1 070 838,52	109,72			85 563,58	-9 275
	yht			1 576 000	0	1 070 838,52			130 000	85 563,58	460 725
	kaikki yhteensä			10 013 000	1 250 000	16 090 111,92	*142,86*	140 000		2 806 500,30	-2 160 612

kaupunki	*12 298 337*	*rahoitus*	*2 428 713,54*
vesi	*985 275*	*13 283 612*	*myynnit*	*292 223,18*
		vesi	85 563,58
			2 806 500,30

* kv 87§ 15.12.2015
** Veturitallit nettomenot
*** Kv myöntämät vuosittaiset määrärahat

4.3.4
Rahoitusosan toteutuminen

PIEKSÄMÄKI
sis vesihuolto

RAHOITUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU	TA 2015	**Ta-muutos**	TP 2015	Poikkeama
Toiminta ja Investoinnit				
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Vuosikate	-1 599 859		2 341 753	3 941 612
Satunnaiset erät			6 927 532	6 927 532
Tulorahoituksen korjauserät			-6 964 853	-6 964 853
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investointimenot	-9 937 000		-16 090 112	-6 153 112
Rahoitusosuudet investointimenoihin	130 000		2 514 277	2 384 277
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	7 480 000		20 500 464	13 020 464
Toiminta investoinnit, netto	-3 926 859	0	9 229 062	13 155 921
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset			-11 650 000	-11 650 000
Antolainasaamisten vähennykset	316 000		209 110	-106 890
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	16 900 000		16 900 000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-15 790 000		-12 997 808	2 792 192
Lyhytaikaisten lainojen muutos (lisäys +)	2 500 000		0	-2 500 000
Oman pääoman muutokset, rahastot			0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset			-12 222	
Vaihto-omaisuuden muutos (vähennys +)			128 659	
Saamisten muutos (lisäys -)			1 398 852	
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos			-3 680 178	
Rahoituksen rahavirta	3 926 000	0	-9 703 586	-13 629 586
Rahavarojen muutos	-859	0	-474 524	-473 665

Rahavarojen muutos	
Kassavarat 31.12	383 775
Kassavarat 1.1	858 299
	-474 524

4.3.5
Konsernilaskelmat
4.3.5.1 Omistukset muissa yhteisöissä

22-24)

OMISTUKSET MUISSA YHTEISÖISSÄ

12/2015

Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus %	Konsernin omistusosuus %	Äänivallan osuus %	Konsernin osuus omasta pääomasta (€)	Konsernin osuus vieraasta pääomasta (€)	Konsernin osuus tilikauden tuloksesta (€)
Pieksämäen kaupunki	**Pieksämäki**	**100**	**100**	**100**	**59 406 419,15**	**87 115 136,47**	**3 014 758,38**
Kuntayhtymät							
Etelä-Savon sairaanhoitopiirin ky	Mikkeli	11,14	11,14	11,14	3 679 310,15	5 692 308,48	804 653,74
Vaalijalan kuntayhtymä	Pieksämäki	7,36	7,36	7,36	730 371,06	1 421 750,85	46 321,08
Etelä-Savon maakuntaliitto	Mikkeli	13,79	13,79	13,79	95 530,84	65 649,61	36 768,34
Itä-Suomen päihdehuollon ky	Mikkeli	3,009439	3,009439	3,009439	55 587,51	19 334,29	-1 798,07
Tytäryhtiöt							
Aisakuja Ki Oy	Pieksämäki	100	100	100	13 447,47	4 619,89	-0,05
Alatatalonkatu 28 Ki Oy	Pieksämäki	100	100	100	18 351,76	505 015,25	-0,41
Ankantie As Oy	Pieksämäki	100	100	100	54 933,08	361 110,52	22,48
Hanhentie As Oy		100	100	100	120 896,94	385 635,46	-5 889,26
Huhtilampi As Oy	Pieksämäki	100	100	100	39 467,55	195 224,26	-0,23
Kaavarinkoto Ki Oy	Pieksämäki	66	66	66	81 992,12	76 819,45	305,80
Kartanontie Ki Oy		100	100	100	222 168,26	111 110,44	-0,02
Kangaskatu 20 Kesk.Ki Oy	Pieksämäki	100	100	100	0,00	0,00	0,00
Kangaskatu 26 Keski.Ki Oy	Pieksämäki	100	100	100	1 892 160,00	2 102 377,78	41 377,02
Kenttähaka Ki Oy	Pieksämäki	100	100	100	107 591,31	832 074,60	-0,98
Kontiohaka Ki Oy	Pieksämäki	100	100	100	58 204,07	262 908,23	-0,16
Kontiola Ki Oy	Pieksämäki	100	100	100	398 709,24	4 622 699,09	-0,29
Korvenkaski Ki Oy	Pieksämäki	100	100	100	33 254,70	402 706,32	-0,31
Kuntalaskenta Oy	Pieksämäki	100	100	100	76 719,73	167 632,02	34 995,58
Lampolahdenkatu 2-4 Ki Oy	Pieksämäki	100	100	100	642 619,27	6 267,95	-1 607,28
Mäkipari Ki Oy	Pieksämäki	75,86	75,86	75,86	6 066,42	615 893,58	-0,70
Niilontie Ki Oy	Pieksämäki	100	100	100	105 263,15	2 263 954,28	-1,00
Notkohaka Ki Oy	Pieksämäki	100	100	100	19 329,67	11 798,90	-0,42
Partalampi As Oy	Pieksämäki	100	100	100	213 217,85	435,13	-1 574,02
Peikonluola Ki Oy	Pieksämäki	100	100	100	47 227,15	313 650,74	-0,18
Pieksämäen Haka	Pieksämäki	100	100	100	146 924,29	164 785,43	2 170,84
Pieksämäen Alpola As Oy	Pieksämäki	100	100	100	46 305,36	129 830,15	41,79
Pieksämäen Jäähalli Oy	Pieksämäki	86,22	86,22	86,22	162 237,23	386 751,64	20 795,46
Pieksämäen Teknologiatalo Ki Oy	Pieksämäki	71,6	71,6	71,6	1 419 471,22	8 085,76	0,00
Pieksänmaa Ki Oy	Pieksämäki	100	100	100	1 098 346,99	1 177 723,49	-0,42
Pirtamanpirtit Ki Oy	Pieksämäki	60	60	60	19 822,13	33 591,91	-0,45
Rekitie 20 Ki Oy	Pieksämäki	100	100	100	15 832,46	496 372,45	-0,10
Rinnepolku Ki Oy	Pieksämäki	100	100	100	172 352,21	1 120 432,40	-0,45
Savontienhaka Ki Oy	Pieksämäki	100	100	100	15 456,73	864 520,78	-0,78

Seunalanharju Ki Oy, fuusio	Pieksämäki	100	100	100	2 975 237,59	1 945 405,11	-0,64
Sompionkulma Ki Oy	Pieksämäki	100	100	100	147 132,80	1 499 063,53	-21 048,51
Tahiniemenhaka Ki Oy	Pieksämäki	100	100	100	75 884,39	136 520,89	-0,84
Tahinnuppu As Oy	Pieksämäki	100	100	100	119 719,84	60 418,61	-0,35
Tahinpuu As Oy	Pieksämäki	100	100	100	8 401,36	101 269,56	-0,80
Tahinselkä Ki Oy	Pieksämäki	100	100	100	279 181,16	2 374 578,87	-0,54
Tieranhaka Ki Oy	Pieksämäki	100	100	100	62 986,96	558 586,89	-0,40
Tierantie Ki Oy	Pieksämäki	100	100	100	15 228,95	97 543,19	-0,03
Tornihaka Ki Oy	Pieksämäki	100	100	100	238 090,87	2 339 888,89	-0,67
Virtasalmen vuokratalot	Pieksämäki	100	100	100	136 056,10	796 831,89	-14 810,64
Ammattikontio Ki oy	Pieksämäki	100	100	100	415 234,94	563 096,26	2 304,74
Pieksämäen Vesi Oy	Pieksämäki	100	100	100	6 502 111,22	13 290 885,86	-388,78
Osakkuusyhtiöt							
Etelä-Savon Koulutus Oy	Mikkeli	25	25	25			
Lounaisrinne As Oy	Pieksämäki	12,74	12,74	12,74			
Maaselänmäki As Oy	Pieksämäki	27,86	27,86	27,86			
Pieksämäen Naaranportti	Pieksämäki	48,81	48,81	48,81			

4.3.5.2 Konsernituloslaskelma ja – tase

TULOSLASKELMA JA TASE

PIEKSÄMÄKI KONSERNI

TULOSLASKELMA	12/2015	12/2014
Toimintatuotot	51 768 356,35	51 111 830,25
Toimintakulut	-158 286 975,16	-155 068 993,21
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	329 938,34	456 680,31
TOIMINTAKATE	-106 188 680,46	-103 500 482,66
Verotulot	67 126 534,34	63 768 389,80
Valtionosuudet	46 302 850,00	45 349 143,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	31 270,84	48 365,01
Muut rahoitustuotot	593 851,52	677 603,59
Korkokulut	-1 099 759,41	-1 151 359,88
Muut rahoituskulut	-32 616,10	-11 739,98
Rahoitustuotot ja -kulut	-507 253,15	-437 131,27
VUOSIKATE	6 733 450,73	5 179 918,88
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 906 126,61	-7 900 343,96
Omistuksen eliminointierot	50 351,68	-279,12
Arvonalentumiset		
Poistot ja arvonalentumiset	-9 855 774,93	-7 900 623,08
Satunnaiset erät	2 673,60	168 045,88
TILIKAUDEN TULOS	-3 119 650,60	-2 552 658,32
Tilinpäätössiirrot	0,00	64 891,35
Tilikauden verot	-9 464,09	-2 415,32
Laskennalliset verot	-107 709,61	-119 744,10
Vähemmistöosuus	15 278,39	-64 212,16
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-3 221 545,91	-2 674 138,55

TULOSLASKELMA JA TASE

PIEKSÄMÄKI KONSERNI

TASE	12/2015	12/2014
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	452 448,88	551 037,51
Muut pitkävaikutteiset menot	816 676,91	658 760,98
Ennakkomaksut	780,25	
Aineettomat hyödykkeet	**1 269 906,04**	**1 209 798,49**
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	25 673 681,35	25 738 552,75
Rakennukset	102 449 145,45	96 336 120,59
Kiinteät rakenteet ja laitteet	21 833 017,11	21 723 300,82
Koneet ja kalusto	4 800 045,58	3 938 720,18
Muut aineelliset hyödykkeet	535 028,23	591 307,75
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 537 945,42	11 189 059,55
Aineelliset hyödykkeet	**156 828 863,12**	**159 517 061,63**
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	2 631 922,23	1 938 788,26
Muut osakkeet ja osuudet	1 713 078,85	2 113 015,63
Muut lainasaamiset	51 681,89	77 855,42
Muut saamiset	254 831,79	252 398,97
Sijoitukset	**4 651 514,75**	**4 382 058,26**
PYSYVÄT VASTAAVAT	**162 750 283,92**	**165 108 918,39**
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	424 946,66	314 387,94
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	8 420,87	8 612,78
Muut toimeksiantojen varat	26 247,76	24 180,57
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	**459 615,29**	**347 181,28**
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	367 847,92	398 159,51
Ennakkomaksut	43 525,67	36 141,14
Vaihto-omaisuus	**411 373,59**	**434 300,65**
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	679 154,70	1 018 888,67
Pitkäaikaiset saamiset	**679 154,70**	**1 018 888,67**
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	4 307 387,15	4 401 492,42
Muut saamiset	1 525 677,32	2 276 678,32
Siirtosaamiset	903 693,11	1 144 973,16
Lyhytaikaiset saamiset	**6 736 757,57**	**7 823 143,90**
Saamiset	**7 415 912,27**	**8 842 032,57**
Rahoitusarvopaperit		
Rahat ja pankkisaamiset	**6 753 750,90**	**6 860 337,23**
VAIHTUVAT VASTAAVAT	**14 581 036,76**	**16 136 670,45**
VASTAAVAA	**177 790 935,97**	**181 592 770,12**
VASTATTAVAA		

TULOSLASKELMA JA TASE

PIEKSÄMÄKI KONSERNI

OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	58 500 965,98	58 500 965,97
Muut omat rahastot	1 054 152,85	1 054 152,85
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-5 196 863,00	-1 723 400,10
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-3 221 545,91	-2 674 138,55
OMA PÄÄOMA	**51 136 709,92**	**55 157 580,18**
VÄHEMMISTÖOSUUDET	**651 513,51**	**899 974,05**
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	919 500,00	310 773,47
Muut pakolliset varaukset	544 459,15	611 707,20
PAKOLLISET VARAUKSET	**1 463 959,15**	**922 480,67**
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	479 265,05	340 000,27
Lahjoitusrahastojen pääomat	359 331,77	362 741,93
Muut toimeksiantojen pääomat	160 039,97	196 833,67
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	**998 636,79**	**899 575,86**
KONSERNIRESERVI		
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	57 364 731,84	53 225 255,11
Lainat julkisyhteisöiltä	8 052 643,64	9 447 400,50
Saadut ennakot	6 395,00	5 369,00
Ostovelat	99 492,24	150 000,00
Muut velat	1 658 440,31	1 730 897,04
Siirtovelat	8 187,74	12 959,05
Laskennalliset verovelat	1 163 842,01	1 056 132,40
Pitkäaikainen vieras pääoma	**67 189 890,77**	**64 571 880,70**
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	35 584 799,03	36 336 025,15
Lainat julkisyhteisöiltä	46 194,56	32 863,08
Saadut ennakot	130 304,75	182 145,82
Ostovelat	9 019 270,33	10 801 668,58
Muut velat	1 335 893,39	1 331 378,41
Siirtovelat	9 069 921,77	9 401 065,20
Lyhytaikainen vieras pääoma	**55 186 383,82**	**58 085 146,24**
VIERAS PÄÄOMA	**123 540 116,60**	**123 713 159,34**
VASTATTAVAA	**177 790 935,97**	**181 592 770,12**

4.3.5.3 Konsernin rahoituslaskelma

PIEKSÄMÄKI KONSERNI, 10

RAHOITUSLASKELMA	12/2015	12/2014
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	6 733 450,73	5 179 918,88
Satunnaiset erät	2 673,60	168 045,88
Tilikauden verot	-9 464,09	-2 415,32
Tulorahoituksen korjauserät	-412 945,42	-1 031 576,01
	6 313 714,82	4 313 973,43
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-11 085 479,95	-24 198 910,38
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 575 073,99	3 900 503,94
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 292 599,01	1 530 771,59
	-7 217 806,95	-18 767 634,85
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-904 092,13**	**-14 453 661,42**
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-2 432,82	-20 666,48
Antolainasaamisten vähennykset	26 173,53	418 006,06
	23 740,71	397 339,58
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	17 024 065,13	20 872 794,82
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-15 001 592,00	-9 892 325,31
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-15 647,90	3 092 815,03
	2 006 825,22	14 073 284,54
Oman pääoman muutokset		
Oman pääoman muutokset	-147 974,69	14 587,23
Muutokset vähemmistön osuudessa	-233 182,15	-14 969,99
	-381 156,84	-382,75
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-13 373,08	83 637,74
Vaihto-omaisuuden muutos	22 927,05	-7 395,71
Saamisten muutos	1 426 120,30	-373 260,37
Korottomien velkojen muutos	-2 287 577,58	1 811 322,34
	-851 903,30	1 514 304,00
Rahoituksen rahavirta	**797 505,79**	**15 984 545,37**
Rahavarojen muutos	-106 586,34	1 530 883,95
Rahavarat kauden lopussa	6 753 750,90	6 860 337,23
Rahavarat 1.1.	6 860 337,23	5 329 453,28
Rahavarojen muutos	-106 586,34	1 530 883,95

5
TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

5.1
Kaupungin ja konsernin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Pieksämäen kaupungin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1) tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet, poistosuunnitelmaa on muutettu 2015.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintamenon määräisenä.

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuuden arvostus
Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi.
Saadut käyttötalouden projektituet on kirjattu tuotoksi tuloslaskelman erään Tuet ja avustukset.
Tuet on jaksotettu tarvittaessa.

2) Tuloslaskelman esittämistavan muutos
Esittämistavassa ei muutosta. Pieksämäen Vesi liikelaitos on yhdistetty kaupungin taseeseen 31.12 ja samalla yhtiöitetylle Vesi Oy:lle on erotettu avaava tase. Hulevesiverkostot on kirjattu omalle tasetililleen kaupungin vuosittaisten kustannusten mukaisena poistoilla vähennettynä.

3) Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin
Tuloslaskelmassa on korjattu vertailutieto 2014 Asiakaspalvelujen ostot, lääkäripalvelujen osto 3,8 milj. kuuluu muiden palvelujen ostoihin tilastollisen käsittelyn mukaisesti.

4) Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus
Tiedot ovat vertailukelpoisia

5) Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut
Palveluasunnot Abel ry:n lainojen lyhennyksestä johtuva lisämaksu rasittaa tulosta, sopimuksen mukainen siirtovelka vuosilta 2013 - 2015 n. 456.000 eur. kaupungille ei ole siirtosaamisissa.
Pelastustoimen saama palautus vuodelta 2014 40.330,74 eur. on vähentänyt vuoden 2015 menoja.

6) Yksittäiseen tase-erään kirjattua useaa tase-erää koskevaa erää ei ole.

7) Valuuttamääräisiä eriä ei ole.

Tuloslaskelman liitetiedot

8)	***TOIMINTATUOTOT , ulkoiset***	*Kaupunki* **2 015**	*Kaupunki* **2 014**
Tulosalue			
110	Vaalitoimi	33 157	31 920
120	Konsernihallinto	620 866	599 923
150	Elinkeinoelämän kehittäminen	50 492	30 630
170	Tukipalvelut	3 235 397	3 324 589
180	Tietotekniikka	46 502	59 167
310	Perusturvan hallinto	11 736	30 094
340	Vanhusten ja vammaisten palvelut	8 121 459	8 217 893
355	Terv. ja psykosos.palvelut	3 786 668	3 628 247
410	Koulutoimen hallinto	78 779	2 477
415	Varhaiskasvatuspalvelut	615 447	617 762
420	Esi- ja Perusopetus	548 604	609 041
430	Lukiokoulutus	20 393	45 995
440	Seutuopisto	220 692	271 381
460	Vapaa-aikatoimi	586 367	664 961
490	Nuorisotoimi	73 517	88 124
510	Tekninen toimi	2 440 616	2 585 001
730	Rakennuslautakunta	160 821	144 968
	Vesihuolto	3 372 808	3 098 742
		24 024 320	24 050 915

9) **Verotulojen erittely**

(1.000 e)

	2015	2014
Kunnan verotulo	58 853	56 137
Osuus yhteisöveron tuotosta	4 706	4 406
Kiinteistövero	3 769	3 410
Verotulot yhteensä	67 328	63 953

10) **Valtionosuudet eriteltynä**

(1.000 e)

	2015	2014
Peruspalvelujen va	39 853	42 119
Opetus ja kulttuuritoimen va	-2 790	-3 587
Verotulojen tasaus	9 240	6 817
	46 303	45 349

11) **Satunnaiset tuotot ja kulut**

eur	Konserni		Kunta	
	2015	2014	2015	2014
Satunnaiset tuotot	2 673	168 046	6 927 532	165 372
*Vesílaitoksen yhtiöittäminen 2015				
	2 673	168 046	6 927 532	165 372

12) poistosuunnitelma esitetty eri taulukolla

13) **Suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuus**

	vuosina 2015-2018	2015	2014
Suunnitelman mukaiset poistot ka.		5 457 137	5 693 538
Poistonalaisten investointien omahankintameno ka		7 626 500	10 663 000
ero €		2 169 363	4 969 462
%		71,6	53,4

Ero aiheutuu suurista investointihankkeista

14) **Pakollisten varausten muutokset**

	Konserni		Kaupunki	
	2015	2014	2015	2014
Eläkevastuu 1.1.	310 774	386 012	310 773	386 011
Lisäykset	684 436		684 436	0
Vähennykset	-75 709	-75 238	-75 709	-75 238
Eläkevastuu 31.12.	919 501	310 774	919 500	310 773
Muut pakolliset varaukset 1.1	611 708	418 415	0	0
Lisäykset		195 807		0
Vähennykset	-67 248	-2 514		0
Muut pakolliset varaukset 31.12.	544 460	611 708	0	0
Varaukset yhteensä	1 463 961	922 482	919 500	310 773

15) **Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot**

eur

	Konserni		Kaupunki	
	2015	2014	2015	2014
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	646 449	508 428	646 449	508 428
Rakennusten myyntivoitot		25 310		25 310
Osakkeiden myyntivoitot			19 340	
Muut myyntivoitot	131 471	3 139	3 114	3 139
Myyntitappiot	-78 054	-9 458	-22 856	-9 458
	699 866	527 419	646 047	527 419

15a) Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukeminen Kokoustilojen vapaa käyttö

16) **Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuotot, muut rahoitustuotot**

eur

	Konserni		kaupunki	
	2015	2014	2015	2014
Savon energiaholding			455 239	510 099
Suur Savon Sähkö			43 425	54 040
Osinkotuotot muista yhteisöistä			29 341	20 949
Muut rahoitustuotot/vesihuolto			5 136	7 646
Muut rahoitustuotot			31 288	30 811
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä			487	829
	593 852	677 604	564 917	624 373

17) Poistoeron muutokset

ei ilmoitettavaa

	Konserni	
Omistuksen eliminointierot	2015	2014
	50 352	-279

liitetieto 21)

	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet						
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	**Yhteensä**	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut hyödykkeet	Keskeneräiset	**Yhteensä**
Poistamaton hankintameno 1.1.	133 837,76	635 074,34	**768 912,10**	24 944 693,93	56 754 334,59	21 037 103,77	3 035 828,48	9 182,22	11 051 965,35	**116 833 108,34**
Lisäykset tilikauden aikana	12 759,30	362 047,56	**374 806,86**	200 316,70	5 505 681,94	1 538 412,67	1 074 010,03		890 311,36	**9 208 732,70**
Rahoitusosuudet tilikaudella			**0,00**		2 328 713,54	85 563,58	100 000,00			**2 514 277,12**
Vähennykset tilikauden aikana				261 246,18	0,00					**261 246,18**
Vähennykset Pieksämäen Vesi Oy		38 869,75	**38 869,75**	51 780,00	0,00	10 199 535,35	2 344 477,04			**12 595 792,39**
Siirrot erien välillä			**0,00**		9 740 588,03	554 633,19	512 710,76		-10 807 931,98	**0,00**
Tilikauden poisto	95 569,20	189 585,61	**285 154,81**		3 482 651,80	1 801 087,95	720 713,38			**6 004 453,13**
Arvonmuutokset										**0,00**
Hankintameno 31.12.	**51 027,86**	**768 666,54**	**858 564,15**	**24 831 984,45**	**66 189 239,22**	**11 043 962,75**	**1 457 358,85**	**9 182,22**	**1 134 344,73**	**117 261 864,61**
Arvonkorotukset 1.1.										**0,00**
Muutokset tilikaudella										**0,00**
Arvonkorotukset 31.12.										**0,00**
Kirjanpitoarvo 31.12.	**51 027,86**	**768 666,54**	**858 564,15**	**24 831 984,45**	**66 189 239,22**	**11 043 962,75**	**1 457 358,85**	**9 182,22**	**1 134 344,73**	**104 666 072,22**

	Osakkeet ja osuudet					Jvk-, muut laina- ja muut saamiset			
	Kuntayhtymäosuudet	Tytäryhteisöosakkeet	Osakkkuusyhteisöosakkeet	Muut osakkeet	**Yhteensä**	Saamiset kuntayhtymiltä	Saamiset tytäryhteisöiltä	Saamiset muilta	**Yhteensä**
Poistamaton hankintameno 1.1.	3 636 411,31	11 507 667,21	1 078 005,98	1 632 964,75	**17 855 049,25**		1 714 512,99	279 584,72	**1 994 097,71**
Lisäykset		6 504 100,00		2 472,36	**6 506 572,36**		11 650 000,00	0,00	**11 650 000,00**
Vähennykset			30 904,70	72,30	**30 977,00**		190 416,55	18 693,83	**209 110,38**
Siirrto erien välillä					**0,00**				**0,00**
Hankintameno 31.12.	**3 636 411,31**	**18 011 767,21**	**1 047 101,28**	**1 635 364,81**	**24 330 644,61**		**13 174 096,44**	**260 890,89**	**13 434 987,33**
Arvonalennukset tilikaudella					**0,00**				
Arvonkorotukset									
Kirjanpitoarvo 31.12.	**3 636 411,31**	**18 011 767,21**	**1 047 101,28**	**1 635 364,81**	**24 330 644,61**		**13 174 096,44**	**260 890,89**	**13 434 987,33**

Taseen liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

18) **Lainan liikkeeseen laskemisesta aiheutuneet kuluksi kirjaamattomat menot**
ei ilmoitettavaa

19) **Arvonkorotukset**
ei ilmoitettavaa

20) **Aktivoidut korkomenot**
ei ilmoitettavaa

21) **Pysyvät vastaavat liitetieto erillisenä, kunta ja konserni tiedot eri taulukoilla**

22-24) **Omistukset muissa yhteisöissä erillisenä liitetietona**

25) **Saamiset**

	konserni 2015		kaupunki 2015	
	pitkäaikaiset	lyhytaikaiset	pitkäaikaiset	lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		346 563		40 752
Lainasaamiset		40 000	13 174 096	40 000
Muut saamiset		9 500		
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0	396 063	13 174 096	80 752

	pitkäaikaiset	lyhytaikaiset	pitkäaikaiset	lyhytaikaiset
Saamiset jäsenkuntayhtymiltä				
Myyntisaamiset		18 714		81 827
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		17 175		
Yhteensä		35 889		81 827

26) **Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät**

	Konserni 2015	2014	Kaupunki 2015	2014
Pitkäaikaiset siirtosaamiset	679 155	1 018 889		
	0		0	0
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	679 155	1 018 889	0	0
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Siirtyvät korot			4 312	6 524
Tuet ja avustukset (mm.EU)			200 930	475 013
Kela/työterveyshuolto			260 000	260 000
Palkkojen sivukulut				32 130
Muut			145 337	60 085
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	903 693	1 144 973	610 579	833 752

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

28) **Oma pääoma**

	Konserni		Kaupunki	
	2015	**2014**	**2015**	**2014**
Peruspääoma 1.1.	58 500 966	58 500 966	58 500 966	58 500 966
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	**58 500 966**	**58 500 966**	**58 500 966**	**58 500 966**
Arvonkorotusrahasto 1.1.	0	0		
Vähennykset	0	0		
Arvonkorotusrahasto 31.12.	0	0		
Muut omat rahastot				
Rahaston pääoma 1.1.	1 054 153	1 006 983	138 725	203 616
Siirrot rahastoon		112 061		
Rahastopääomat yritysmyynnit				
Siirrot rahastosta		-64 891		-64 891
Rahaston pääoma 31.12.	1 054 153	1 054 153	138 725	138 725
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	1 054 153	1 054 153	138 725	138 725
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	-4 397 539	-1 633 353	-2 248 030	3 303 430
Oikaisut ja muutokset	-799 324	-90 047		
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	-5 196 863	-1 723 400	-2 248 030	**1 699 296**
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-3 221 546	-2 674 139	3 014 758	**-3 947 326**
Oma pääoma 31.12	**51 136 710**	**55 157 581**	**59 406 419**	**56 391 661**

30) **Pitkäaikaiset velat**
erääntyy > 5 vuotta

	Konserni		Kaupunki	
	2015	**2014**	**2015**	**2014**
Lainat rahoitus - ja vakuutuslaitoksilta	24 720 580	*30 339 379*	6 187 880	8 385 956
Yhteensä	24 720 580	*30 339 379*	6 187 880	8 385 956

32) **Pakolliset varaukset**

	Konserni **2015**	Konserni **2014**	Kaupunki **2015**	Kaupunki **2014**
Eläkevaraus	919 500	310 773	919 500	310 773
Muut pakolliset varaukset	544 459	611 707	0	0
Yhteensä	1 463 959	922 481	919 500	310 773

33) **Vieras pääoma**

	2015 pitkäaikainen	lyhytaikainen	**2014** pitkäaikainen	lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		68 064		1 476
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	0	68 064	0	1 476
Velat jäsenkuntayhtymille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		2 671 330		2 772 267
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	0	2 671 330	0	2 772 267

34) **Shekkitililimiitti 31.12.**	6 000 000	6 000 000
josta käytetty	0	

36) **Muut velat, pitkäaikaiset**

	Konserni **2015**	**2014**	Kaupunki **2015**	**2014**
Liittymismaksut	1 350 093	1 328 557		1 220 902
Ostovelat	99 492	150 000		150 000
Muut velat	208 855	252 340		107 655
Muut pitkäaikaiset velat yhteensä	1 658 440	1 730 897	0	1 478 557

37) **Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät**

lyhytaikaiset	Konserni		Kaupunki	
	2015	**2014**	**2015**	**2014**
Korkojaksotus	72 908	82 657	160 141	205 590
Lomapalkkavelka	6 773 597	8 302 340	6 116 550	6 402 912
Valtionosuusennakot	0	20 819	0	20 819
Muut siirtovelat	2 223 416	995 208	450 187	415 939
Yhteensä	9 069 921	9 401 024	6 726 878	7 045 260

		2015	**2014**
38)	**Huollettavien varat 31.12.**	227 018	193 588
40-47)	**Vastuut liitetieto toisaalla esitetty**		
48)	**Liitetieto henkilöstöstä**		

Henkilökunnan määrä

Vuosi 2015	
Konsernihallinto	191
Perusturva	424
Sivistystoimi	318
Tekninen toimi	39

49) Henkilöstökulut on esitetty tuloslaskelmassa

49a) Luottamushenkilöistä tilitetyt luottamushenkilömaksut

Pieksämäen Työväenyhdistys	704
Kokoomus	1 753
Kokoomuksen naiset	353
Vasemmistoliitto	983
Pieksämäen seudun Vihreät ry	417
Suomen Kristillinen liitto	322
Keskustan Pieksämäen kunnallisjärjestö	3 993
Pieksämäen demarit r.y.	1 029
Pieksämäen Perussuomalaiset ry	92
Pieksämäen Sosiaalidemokraatit ry	2 013
	11 658

50) **Tilintarkastuksen palkkiot**

	Kaupunki
Asiantuntijaselvitykset BDO Audiator Oy	42 166
Tilintarkastus BDO Audiator Oy	23 746

VAKUUDET JA VASTUUSITOUMUKSET,

liitetieto 40-46

PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI

44) **LEASING- JA VUOKRAVASTUUT**

Leasingvastuut	**2014**	**2015**	
Alle vuoden sisällä erääntyvät leasingvastuut	726 961,68	635927,68	(sis.alv.)
1-5 vuoden sisällä erääntyvät leasingvastuut	786 883,60	535474,99	
yli 5 vuoden	8 966,64		

45) **VASTUUSITOUMUKSET SAMAAN KONSERNIIN KUULUVIEN YHTEISÖJEN PUOLESTA**

	alkuperäinen	2014	2015		
As Oy Pieksämäen Tahinpuu	150 000	45 000	35 000	Nordea	
As Oy Pieksämäen Tahinpuu	240 000	72 000	56 000	Nordea	
As Oy Huhtilampi	200 000	124 364	111 974	Op Pohjola	
Kiint. Oy Kontiola	846 826	450 161	407 528	Valtion yhtenäislaina	
Kiint. Oy Kontiola		1 002 200	973 000	Kuntarahoitus	
Kiint. Oy Kontiola	99 344	86 929	81 963	Kuntarahoitus	
Kiint. Oy Mäkipari	173 200	69 250	57 700	Keva	
Kiint. Oy Mäkipari	775 000	749 000	723 000	Kuntarahoitus	
Kiint. Oy Notkohaka	63 911	2 598	0	Keva	LOPPUNUT 31.3.2015
Kiint. Oy Kartanontie 2-4	97 549	3 170	0	Keva	LOPPUNUT 31.3.2015
Kiint. Oy Kartanontie 2-4		78 000	30 000	Kuntarahoitus	
Kiint. Oy Pieksänmaa		37 180	20	Nordea	
Kiint. Oy Pieksänmaa		59 337	40 971	Valtiokonttori	
Kiint. Oy Pieksänmaa	880 000	864 000	848 000	Kuntarahoitus	
Kiint. Oy Savontienhaka	945 000	895 000	845 000	Kuntarahoitus	
Kiint. Oy Seunalanharju	642 297	386 205	371 156	Valtion yhtenäislaina,Valtiokonttori	
Kiint. Oy Seunalanharju		140 958	128 146	Kuntarahoitus	
Kiint. Oy Seunalanharju		54 543	33 990	Valtiokonttori	
Kiint. Oy Niilontie	197 493	81 309	69 690	Keva	
Kiint. Oy Niilontie	324 246	129 690	113 477	Keva	
Kiint. Oy Tahinselkä		171 245	106 149	Kuntarahoitus	
Kiint. Oy Tieranhaka		562 300	538 900	Kuntarahoitus	
Kiint. Oy Kontionhaka		273 700	257 100	Kuntarahoitus	
Kiint. Oy Tahinniemenhaka		181 100	119 100	Kuntarahoitus	
Kiint. Oy Kenttähaka		848 700	814 300	Kuntarahoitus	
Kiint Oy Tornihaka	1 470 000	2 361 500	2 283 300	Kuntarahoitus	
Kiint. Oy Pirtamanpirtit		81 000	36 000	Kuntarahoitus	
Kiint. Oy Pieksänsara		220 200	206 600	Kuntarahoitus	myyty 02/11 Bowallius-säätiölle
Kiint. Oy Korvenkaski	385 000	367 000	349 000	Kuntarahoitus	
Kiint. Oy Peikonluola	352 000	326 000	300 000	Kuntarahoitus	
Kiint. Oy Rekitie 20	36 595	7 315	3 655	Keva	
Kiint. Oy Rekitie 20	500 000	494 000	486 000	Kuntarahoitus	
Kiint. Oy Rinnepolku	132 248	52 899	24 083	Nordea	
Kiint. Oy Rinnepolku			20 000	Nordea	

	VAKUUDET JA VASTUUSITOUMUKSET,					
	liitetieto 40-46					
	PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI					
	Kiint. Oy Rinnepolku	520 000	1 077 600	1 030 600	Kuntarahoitus	
	Kiint. Oy Alatalonkatu 28	43 800	11 680	8 760	Nordea	
	Kiint. Oy Alatalonkatu 28	29 200	7 786	5 840	Nordea	
	Kiint. Oy Alatalonkatu 28	515 000	499 000	483 000	Kuntarahoitus	
	Kiint. Oy Kaavarinkoto	20 000	4 000	3 370	Pm Osuuspankki	
	Kiint Oy Sompionkulma	1 660 000	1 554 043	1 483 405	Kuntarahoitus	
	Pieksämäen Jäähalli Oy	750 000	408 320	379 152	Op Pohjola	
	Pieksämäen Haka Oy/ Kuntarahoitus	8 305 000	jaettu taloittain	jaettu taloittain		
	Virtasalmen Vuokratalot Oy	49 000	22 976	15 987	Pm Osuuspankki	
	Yhteensä	**11 298 710**	**14 863 258**	**14 842 295**		
	MUUT VASTUUSITOUMUKSET					
46)	**Muiden puolesta annetut vakuudet**	**alkuperäinen**				
	Pieksämäen Palveluasunnot ry 2014	70 000	70 000	70 000	Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo	
	Vesiosuuskunta Majava	358 416	11 725	0	Op Pohjola	LOPPUNUT 27.2.2015
	Vesiosuuskunta Majava	290 000	288 752	258 950	Op Pohjola	
	Vesiosuuskunta Majava		6 217	0	Nordea	LOPPUNUT
	Jäppilän Seudun Vesiosuuskunta		68 637	47 989	Pm Osuuspankki	
	Jäppilän Seudun Vesiosuuskunta	1 450 000	1 087 505	983 935	Keva	
	Jäppilän Seudun Vesiosuuskunta		480 008	426 676	Keva	
	Jäppilän Seudun Vesiosuuskunta	900 000	733 333	700 000	Nordea	
	Jäppilän Vanhustentalosäätiö	169 561	79 128	67 824	Nordea	
	Jäppilän Vanhustentalosäätiö	300 000	270 000	255 000	Kuntarahoitus	
	Jätekukko Oy		140 110	530 080		
	Naiskankaan Vesiosuuskunta	210 000	51 973	47 623	Suur-Savon Op	
			3 287 388	**3 388 077**		
47)	**MUUT TALOUDELLISET VASTUUT**					
	Muut taloudelliset vastuut		**2014**	**2015**		
	Kunnan osuus Kuntien takauskeskuksen takausvastuusta		88 017 439	90 852 300		
	Arvonlisäveron palautusvastuu		8 143 533	8 585 541		
	Vuokrasopimus Kirkkopalvelut			1.8.2013-31.7.2021		
	Vuokrasopimus Vanhustentalosäätiö			1.5.2002-30.1.2022		
	Vuokrasopimus Vanhustentalosäätiö			1.7.2003-30.6.2023		

Liitetieto 12)
Poistosuunnitelma

TASEEN LIITETIEDOT

1. Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset

Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat seuraavat:
vuosina 2013-2015 käytössä jaksottainen siirtymä uusiin poistoaikoihin.

KÄYTTÖOMAISUUDEN LAJI	KÄYTTÖAIKA TASAPOISTO
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	
AINEETTOMAT OIKEUDET	4 vuotta
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	
Tietokoneohjelmistot	2 vuotta
Muut	2 vuotta
Osakehuoneistojen peruskorjaus	10 vuotta
Kartat, vesistöjen kunnostukset	5 vuotta
AINEELLISET HYÖDYKKEET	
MAA- JA VESIALUEET	*ei poistoaikaa*
RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT	
Hallinto- ja laitosrakennukset	
-puiset	20 vuotta
-kiviset	30-45 vuotta

Kv 10.11.2015 § 67 muutos: -kivisten hallinto- ja laitosrakennusten poistoajaksi vahvistetaan 30 – 45 vuotta.

Tehdas- ja tuotantorakennukset	
Teollisuushallit	
-puiset	20 vuotta
-kiviset	30 vuotta
Kaukolämpölaitokset	25 vuotta
Vesilaitosrakennukset	30 vuotta
Talousrakennukset	10 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	20 vuotta
Muut rakennukset ja rakennelmat	20 vuotta
Asuinrakennukset	
- puiset	30 vuotta
- kiviset	40 vuotta
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	
Maa- ja vesirakenteet	
-Kadut, tiet, puistot	15 vuotta
-Tori	15 vuotta
- Urheilu ja ulkoilualueet	10 vuotta
- Kaatopaikat	15 vuotta
- Muut rakenteet	15 vuotta
Johtoverkostot ja laitteet	
-Ulkovalaistuslaitteet	15 vuotta
-Puhelinverkko, keskusasema, alakeskukset	10 vuotta
-Laitosten laitoskoneet	

-Atk-verkko	5 vuotta
Kaukolämpöverkko	20 vuotta
Vesi- ja viemäriverkosto	35 vuotta
Muut	
-Liikenteen ohjauslaitteet	10 vuotta
-Väestönsuojat	30 vuotta
-Rautatien alikulkutunneli	30 vuotta
Valvontajärjestelmät, koneistot	10 vuotta

KONEET JA KALUSTO	
Kuljetusvälineet	
-Autot	4 vuotta
- Kuorma-autot tms erikoisautot	7 vuotta
-Muut liikennevälineet	7 vuotta
-Traktorit ja maansiirtokoneet	7 vuotta
-Muut liikkuvat työkoneet	5 vuotta
Muut koneet ja kalusto	
-Työ- ja työstökoneet, laitteet, kevyet koneet	5 vuotta
-Työ- ja työstökoneet, laitteet, raskaat koneet	10 vuotta
-Tietojenkäsittelylaitteet	3 vuotta
-Muut koneet ja laitteet	3 vuotta
-Muu irtain käyttöomaisuus, hoitokalusteet,	5 vuotta
vesimittarit, terveydenhuollonlaitteet	5 vuotta
Ensikertainen kalusto	10 vuotta
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa
KESKENERÄISET HANKINNAT	ei poistoa
KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT	
JA MUUT PITKÄAIKAISET SIJOITUKSET	
Osakkeet ja osuudet	ei poistoa

KAUPUNGINVALTUUSTO 31.12.2015

Haavisto Seppo	
Harlin Suvi	
Heinonen Saku	
Hirvonen Sanna	
Huupponen Erkki	
Häkkinen Heikki	
Hämäläinen Raimo	
Hänninen Ilpo	
Julkunen Raimo	
Kakkonen Seppo	
Karjalainen Martti	
Karjalainen Petri	
Kekäläinen Ari	
Kietäväinen Mauri	
Kivimäki Antti	
Klen Tapio	
Kollanus Kaija	
Korhonen Paavo	
Kähkönen Marja-Liisa	
Laakso Mikko	
Lappi Hannu	
Lehvonen Johanna	
Leskinen Jaana	
Manninen Anja	
Manninen Marika	
Moilanen Soili	puheenjohtaja
Mykkänen Risto	
Myyryläinen Veli Pekka	
Nykänen Jari	
Ockenström Risto	
Ojala Sakari	I varapuheenjohtaja
Rajasuo Anu	
Riipinen Sinikka	
Rytkönen Pauli	
Räsänen Jarna	
Saharinen Tomi	
Salo Alpo	
Skyttä Heikki	
Tujunen Tero	II varapuheenjohtaja
Varonen Tarja	
Vehviläinen Ville	
Viljakainen Kaija	
Ylönen Hanna	

KAUPUNGINHALLITUS

Jäsen		**Varajäsen**	
Huupponen Erkki	puheenjohtaja	Kakkonen Seppo	
Häkkinen Heikki		Levänen Arvo	
Klen Tapio		Paltto Marjatta	*10.11.2015 saakka*
		Peltoniemi Pirkko	*10.11.2015 alk.*
Lehvonen Johanna	I varapuheenjohtaja	Manninen Anja	
Leskinen Jaana	II varapuheenjohtaja	Kähkönen Marja-Liisa	
Ockenström Risto		Karjalainen Petri	
Salo Alpo		Kekäläinen Ari	
Skyttä Heikki		Lipsanen Pekka	*28.9.2015 saakka*
		Nykänen Jari	*28.9.2015 alkaen*
Tenhunen Piia		Mykkänen Risto	
Viljakainen Kaija		Manninen Marika	
Ylönen Hanna		Kollanus Kaija	

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Jäsen		**Varajäsen**	
Heiskanen Sirpa		Turunen Kaija	
Hirvonen Jani		Nykänen Hannu	
Koskinen Veikko	varapuheenjohtaja	Beharic Ajdin	
Lappalainen Eija		Karjalainen Esko	
Tarvainen Arja	puheenjohtaja	Paltto Marjatta	*10.11.2015 saakka*
		Lähdekorpi Tanja	*10.11.2015 alkaen*

KOULUTUSLAUTAKUNTA

Jäsen		**Varajäsen**
Haavisto Seppo		Taavitsainen Timo
Harjunen Toni	I varapuheenjohtaja	Hynönen Jukka
Hirvonen Sanna		Hirvonen Jani
Kivimäki Antti		Lähdekorpi Tanja
Kähkönen Marja-Liisa	II varapuheenjohtaja	Kääriäinen Mirja
Lappi Hannu		Maaranen Esa
Räsänen Jarna		Hämäläinen Jaana
Saharinen Tomi		Lappalainen Eija
Salminen Lotta		Hämäläinen Maritta
Tiitinen Eret		Tenhunen Tuula
Salo Alpo	puheenjohtaja *10.2.2015 saakka*	Rilla Pekka
Vironen Jouni	puheenjohtaja *10.2.2015 alkaen*	

PERUSTURVALAUTAKUNTA

Jäsen		**Varajäsen**
Harlin Suvi		Pakarinen Anja
Hirvonen Sanna		Hirvonen Jani
Hänninen Ilpo	puheenjohtaja	Kaasinen Kalevi
Julkunen Raimo	II varapuheenjohtaja	Järvinen Anneli
Kakkonen Seppo		Huuhka Risto
Kekäläinen Ari	I varapuheenjohtaja	Kärki Arto
Kiiveri Marika		Blommendahl Mari
Kollanus Kaija		Salo Terttu
Manninen Anja		Tiitinen Eret
Mykkänen Risto		Mykkänen Anna
Paltto Marjatta	*10.11.2015 saakka*	Hakulinen Riitta
Peltoniemi Pirkko	*10.11.2015 alkaen*	
Pitkänen Laura		Jämsä Kirsi
Rajasuo Anu		Hämäläinen Maritta
Seppä Pekka		Silander Kim

PIEKSÄMÄEN VEDEN JOHTOKUNTA

Jäsen		**Varajäsen**
Hämäläinen Raimo	puheenjohtaja	Utriainen Ilmo
Myyryläinen Veli Pekka		Järvinen Anneli
Rissanen Outi		Kinnunen Toni
Suhonen Leena	varapuheenjohtaja	Loponen Mirja
Teerijoki Pekka		Hänninen Timo

RAKENNUSLAUTAKUNTA

Jäsen		**Varajäsen**	
Hirvonen Sanna	I varapuheenjohtaja	Klen Tapio	*14.4.2015 saakka*
		Julkunen Raimo	*14.4.2015 alkaen*
Kauhanen Matti		Häkkinen Kyösti	
Korhonen Paavo		Järvinen Anneli	
Riipinen Reijo		Makkonen Sami	
Ruotsalainen Rita		Alasuutari Sari	
Suhonen Leena	II varapuheenjohtaja	Salminen Lotta	
Tenhunen Tuula		Jäderholm Anne	
Tolonen Johanna		Kiiveri Marika	
Tujunen Tero		Suhonen Tero	
Vironen Jouni		Karvinen Paavo	
Törrönen Eino	puheenjohtaja	Närhi Juha	

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Jäsen		**Varajäsen**
Mauri Heinonen	puheenjohtaja *20.1.2015 saakka*	Karjalainen Kalevi
Laakso Mikko	puheenjohtaja *20.1.2015 alkaen*	
Kietäväinen Mauri		Ropponen Jari
Järvinen Anneli		Kontro Heimo
Nenonen Sakari		Multanen Leena
Varonen Tarja		Dahlberg Anne-Maarit

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Jäsen		**Varajäsen**
Blommendahl Mari		Hakkarainen Mikko
Heiskanen Matti		Jäppinen Eija
Hirvonen Sanna		Lohi Pekka
Hämäläinen Raimo		Martikainen Heikki
Kaasinen Kalevi		Myyryläinen Veli Pekka
Karjalainen Jorma		Neuvonen Marja
Kuhmonen Jorma		Pailamo Kalevi
Lipsanen Pekka	puheenjohtaja *28.9.2015 saakka*	Ruotsalainen Rita
Nykänen Jari	puheenjohtaja *28.9.2015 alkaen*	
Loponen Mirja	I varapuheenjohtaja	Suhonen Leena
Perälä Anne-Maarit		Tarvonen Anne-Mari
Salo Terttu	II varapuheenjohtaja	Utriainen Ilmo

VAPAA-AIKALAUTAKUNTA

Jäsen		**Varajäsen**	
Beharic Ajdin	II varapuheenjohtaja	Rosengren Jaakko	*15.12.2015 alkaen*
Hirvonen Sanna		Dahlberg Anne-Maarit	
Kontro Heimo	*15.12.2015 alkaen*	Harlin Suvi	
Laakkonen Maarit		Levänen Samu	*15.12.2015 alkaen*
Manninen Marika		Neuvonen Marja	
Rytkönen Pauli		Laasonen Jorma	
Hietanen-Norris Maria	*28.9.2015 saakka*	Puikkonen Kaarina	
Schulz Rita	*28.9.2015 alkaen*		
Lyyra Marko	puheenjohtaja *15.12.2015 saakka*	Ropponen Jaakko	
Sepponen Jiri	puheenjohtaja *15.12.2015 alkaen*		
Sopanen Heikki		Valkonen Mikko	
Tikka Sirpa		Salminen Lotta	
Vatanen Julia	I varapuheenjohtaja	Oksanen Satu	

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus
Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt lukuun ottamatta kiinteistötytäryhteisöä Kangaskatu 20, jolla ei ole omaa kirjanpitoa vaan kiinteistön kustannukset sisältyvät kaupungin taseeseen..
Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.
Vuonna 2015 Kuntalaskenta Oy lunasti Silta Oy:n omistuksessa olleet osakkeet joten kaupunki omistaa nyt yrityksen 100%:sti. Pieksämäen Vesi Oy perustettiin 31.12.2015, kaupungin omistus on 100 %.
Kiint. oy Naaranportti lisätty osakkuusyhteisöihin.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet
Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Keskinäisen omistuksen eliminointi
Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet
Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta ja tuloksesta sekä esitetty omana eränään. Negatiivisesta omasta pääomasta ei vähemmistöosuutta ole erotettu.

Suunnitelmapoistojen oikaisu
Kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja poistovaje tai ylipoisto on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt
Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Vapaaehtoiset varaukset
Konsernitaseessa poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

21)	TASEEN LIITETIEDOT	2015	2014
	PIEKSÄMÄKI KONSERNI		
	TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT		
	PYSYVÄT VASTAAVAT		
	AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
	Aineettomat oikeudet		
	Hankintameno 1.1. (+)	1 586 663,08	1 306 044,58
	Lisäykset (investoinnit) (+)	102 271,03	280 618,50
	Siirrot erien välillä (+/-)	9 469,00	
	Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 1.1. (-)	-1 042 976,02	-885 702,52
	Kuntayhtymäosuuksien lisäysten kertyneet poistot (-)	0,00	
	Kauden poistot (-)	-222 040,53	-157 273,50
	Aineettomat oikeudet	**433 386,56**	**543 687,06**
	Tietokoneohjelmistot		
	Hankintameno 1.1. (+)	79 854,91	79 854,91
	Lisäykset (investoinnit (+)	39 624,90	
	Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 1.1. (-)	-72 504,46	-54 885,03
	Kauden poistot (-)	-27 913,03	-17 619,44
	Tietokoneohjelmistot	**19 062,32**	**7 350,45**
	Aineettomat oikeudet	**452 448,88**	**551 037,51**
	Muut pitkävaikutteiset menot		
	Hankintameno 1.1. (+)	1 658 541,62	1 643 662,02
	Lisäykset (investoinnit) (+)	362 047,56	14 879,60
	Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 1.1. (-)	-999 780,64	-791 880,96
	Kauden poistot (-)	-204 131,63	-207 899,69
	Muut pitkävaikutteiset menot	**816 676,91**	**658 760,98**
	Muut pitkävaikutteiset menot	**816 676,91**	**658 760,98**
	Ennakkomaksut aineettomista hyödykkeistä		
	Lisäykset (investoinnit) (+)	780,25	
	Ennakkomaksut aineettomista hyödykkeistä	**780,25**	
	Aineettomat hyödykkeet	**1 269 906,04**	**1 209 798,49**
	AINEELLISET HYÖDYKKEET		
	Maa- ja vesialueet		
	Hankintameno 1.1. (+)	25 671 001,35	26 031 040,10
	Kuntayhtymäosuuksien lisäykset (+)		35,47
	Lisäykset (investoinnit) (+)	203 812,23	184 285,82
	Vähennykset (-)	-268 683,63	-544 360,04
	Siirrot erien välillä (+/-)	-51 780,00	
	Maa- ja vesialueet	**25 554 349,95**	**25 671 001,35**
	Maa-ja vesialueiden arvonkorotukset		
	Ei-palautuskelpoiset liittymismaksut		
	Hankintameno 1.1. (+)	67 551,40	67 551,40
	Siirrot erien välillä (+/-)	51 780,00	
	Ei-palautuskelpoiset liittymismaksut	**119 331,40**	**67 551,40**
	Maa-ja vesialueet erittely		
	Kiinteistöjen liittymismaksut	119 331,40	67 551,40
	Muut maa-ja vesialueet	25 554 349,95	25 671 001,35
	Maa-ja vesialueet yhteensä ilman arvonkorotuksia	**25 673 681,35**	**25 738 552,75**
	Maa- ja vesialueet	**25 673 681,35**	**25 738 552,75**

21) TASEEN LIITETIEDOT	2015	2014
PIEKSÄMÄKI KONSERNI		
Rakennukset		
Hankintameno 1.1. (+)	124 753 999,25	112 136 286,17
Kuntayhtymäosuuksien lisäykset (+)	0,00	47,50
Lisäykset (investoinnit) (+)	5 950 277,81	1 736 723,86
Rahoitusosuudet tilikaudella	-2 366 414,36	-152 687,66
Vähennykset (-)	-306 065,65	-163 829,31
Vähennykset sisäiset (-)	-459 207,96	
Siirrot erien välillä (+/-)	9 976 196,59	11 197 458,68
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 1.1. (-)	-28 417 878,66	-23 479 116,08
Kuntayhtymäosuuksien lisäysten kertyneet poistot (-)		-10,47
Konsernin sisäiset kertyneet poistot (+/-)	-181 678,68	
Kauden poistot (-)	-6 500 082,89	-4 938 752,10
Rakennukset	**102 449 145,45**	**96 336 120,59**
Rakennusten arvonkorotukset		
Rakennukset	**102 449 145,45**	**96 336 120,59**
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Hankintameno 1.1. (+)	28 919 896,82	27 184 136,07
Kuntayhtymäosuuksien lisäykset (+)		7,06
Lisäykset (investoinnit) (+)	1 551 216,65	1 814 960,94
Rahoitusosuudet tilikaudella	-85 563,58	-148 409,30
Vähennykset (-)	-25 118,21	
Vähennykset sisäiset (-)	-7 963,22	
Siirrot erien välillä (+/-)	554 633,19	69 202,05
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 1.1. (-)	-7 196 596,00	-5 566 793,59
Kuntayhtymäosuuksien lisäysten kertyneet poistot (-)		-2,60
Kauden poistot (-)	-1 877 488,55	-1 629 799,81
Kiinteät rakenteet ja laitteet	**21 833 017,11**	**21 723 300,82**
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1. (+)	8 882 243,85	7 604 987,55
Kuntayhtymäosuuksien lisäykset (+)	0,00	2,12
Lisäykset (investoinnit) (+)	1 448 981,11	1 271 835,18
Rahoitusosuudet tilikaudella	-100 000,00	
Vähennykset (-)		-14 149,32
Siirrot erien välillä (+/-)	512 710,76	19 568,33
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 1.1. (-)	-4 943 523,67	-4 066 639,14
Kuntayhtymäosuuksien lisäysten kertyneet poistot (-)		-1,57
Kauden poistot (-)	-1 000 366,47	-876 882,97
Koneet ja kalusto	**4 800 045,58**	**3 938 720,18**
Muut aineelliset hyödykkeet		
Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1. (+)	860 832,30	823 724,24
Lisäykset (investoinnit) (+)	17 824,00	37 278,23
Vähennykset (-)		-170,18
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 1.1. (-)	-269 524,55	-197 408,09
Kauden poistot (-)	-74 103,52	-72 116,46
Muut aineelliset hyödykkeet	**535 028,23**	**591 307,75**
Muut aineelliset hyödykkeet	**535 028,23**	**591 307,75**
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Ennakkomaksut		
Lisäykset (investoinnit) (+)	12,65	
Ennakkomaksut	**12,65**	
Keskeneräiset hankinnat		
Hankintameno 1.1. (+)	11 189 059,55	7 220 753,37
Lisäykset (investoinnit) (+)	1 424 978,80	18 853 942,22
Rahoitusosuudet tilikaudella	-23 096,05	-3 599 406,98
Vähennykset (-)	-13 033,80	

0

21)	TASEEN LIITETIEDOT	2015	2014
	PIEKSÄMÄKI KONSERNI		
	Siirrot erien välillä (+/-)	-11 039 975,74	-11 286 229,06
	Keskeneräiset hankinnat	**1 537 932,77**	**11 189 059,55**
	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	**1 537 945,42**	**11 189 059,55**
	Aineelliset hyödykkeet	**156 828 863,12**	**159 517 061,63**
	SIJOITUKSET		
	Osakkeet ja osuudet		
	Osakkeet ja osuudet osakkuus- ja muissa omistusyhteysyhteisöissä		
	Osakkuusyhteisöosuudet		
	Hankintameno 1.1. (+)	1 906 779,58	1 562 869,02
	Yritysmyynnit (-)	-29 999,64	-87 769,94
	Vähennykset (-)	-15 797,94	-25 000,00
	Siirrot erien välillä (+/-)	418 335,31	
	Kertyneet arvonalennukset ja pääomaosuusviennit 1.1. (-)	32 008,87	32 008,87
	Vähennysten ja siirtojen kertyneet arvonalennukset	-9 342,29	
	Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta- /-tappiosta	329 938,34	456 680,31
	Kertyneet arvonalennukset ja pääomaosuusviennit kauden lopussa (-)	352 604,92	488 689,18
	Osakkuusyhteisöosuudet	**2 631 922,23**	**1 938 788,26**
	Liikelaitosten peruspääomaosuudet		
	Muut osakkeet ja osuudet		
	Hankintameno 1.1. (+)	2 117 515,63	2 113 513,95
	Lisäykset (investoinnit) (+)	18 470,83	4 029,38
	Vähennykset (-)	-72,30	-27,70
	Siirrot erien välillä (+/-)	-418 335,31	
	Kertyneet arvonalennukset 1.1. (-)	-4 500,00	-4 500,00
	Muut osakkeet ja osuudet	**1 713 078,85**	**2 113 015,63**
	Muut osakkeet ja osuudet	**1 713 078,85**	**2 113 015,63**
	Muut lainasaamiset		
	Muut lainasaamiset osakkuus- ja muilta omistusyhteysyhteisöiltä		
	Hankintameno 1.1.	849,35	849,35
	Vähennykset (-)	-849,35	
	Hankintameno 31.12.	0,00	849,35
	Kirjanpitoarvo 31.12.	**0,00**	**849,35**
	Muut lainasaamiset muilta		
	Hankintameno 1.1.	77 006,07	495 012,13
	Vähennykset (-)	-25 324,18	-418 006,06
	Hankintameno 31.12.	51 681,89	77 006,08
	Kirjanpitoarvo 31.12.	**51 681,89**	**77 006,08**
	Muut lainasaamiset yhteensä	**51 681,89**	**77 855,43**
	Muut saamiset		
	Muut saamiset muilta		
	Hankintameno 1.1.	43 189,96	41 608,48
	Lisäykset (+)	2 432,82	1 581,48
	Vähennykset (-)	0,00	
	Hankintameno 31.12.	45 622,78	43 189,96
	Kirjanpitoarvo 31.12.	**45 622,78**	**43 189,96**
	Palautuskelpoiset liittymismaksut		
	Hankintameno 1.1.	209 209,01	190 124,01
	Lisäykset (+)		19 085,00
	Hankintameno 31.12.	209 209,01	209 209,01
	Kirjanpitoarvo 31.12.	**209 209,01**	**209 209,01**
	Muut saamiset yhteensä	**254 831,79**	**252 398,97**
	Sijoitukset	**4 651 514,75**	**4 382 058,26**

KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT	**säilytysajat**
Päiväkirja	10 v
Pääkirja	10 v
Tasekirja	pysyvästi
Henkilökirjat	
Osto- ja myyntireskontrat	10 v
Sisäisen laskennan raportit	10 v

TOSITELAJIT	**numerosarja**
Ostolaskut	10-11
Ostolaskujen maksut	20
Muistiot	1
Automaattikirjaukset	21
Tiliotekirjaukset	22
Viiteaineistot	23
Perhehuolto	24
Excel-tositteet	25
Postituskoneen viennit	26
Palkat	30
Kassat	35
Laskutukset	2, 5-8, 42-99
Hammashuollon tilitykset	3
Vyörytykset	14

6
TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Pieksämäki 29. päivänä maaliskuuta 2016

PIEKSÄMÄEN KAUPUNGINHALLITUS

Erkki Huupponen

Heikki Häkkinen

Tapio Klen

Johanna Lehvonen

Jaana Leskinen

Risto Ockenström

Alpo Salo

Heikki Skyttä

Piia Tenhunen

Kaija Viljakainen

Hanna Ylönen

Tapio Turunen
kaupunginjohtaja

Ulla Nykänen
hallintojohtaja

TILINTARKASTUSMERKINTÄ

Suoritetussa tarkastuksessa on tänään annettu kertomus.

Pieksämäki 18 **.päivänä** toukokuuta **kuuta 2016**

BDO Audiatar Oy

Aki Rusanen
JHTT, HTM